

MİTOLOJİ ve TARİH DİZİSİ

Afrodít

Muammer Taşçıkan

anonim
YAYINCILIK

AFRODİT

Muammer Taşçıkan

ANONİM YAYINCILIK

Mitoloji ve Tarih Dizisi: 17

AFRODİT

Yazar: Muammer TAŞÇIKAN

Editör: Yalçın LÜLECİ

Redaksiyon: Zeynep AKTAÇ

Sayfa Düzeni: Muhammet Cüneyt ÖZCAN

Kapak Tasarımı: Ahmet ALTAY

© Kitabın telif hakları Anonim Yayıncılık'a aittir. Yayınevinden ve yazardan yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Çatalçeşme Sokak No:19/1 Cağaloğlu / İstanbul

Tel: 0212 520 07 40 - 512 83 79

Faks: 0212 511 87 23

anonimyayin@gmail.com

Anonim Yayıncılık, bir Parıltı Yayıncılık markasıdır.

Yunan Mitolojisinde Afrodite

Antikçağ Yunan mitolojisinde aşk ve güzellik tanrıçası olarak tapılan Afrodite'nin kökeni doğu mitolojisine dayanır ve verimlilik tanrıçasıdır. Romalılar ona Venüs ismini vermişlerdir. Olimpos'un önemli tanrıcalarından biri olan Afrodite'nin Eros, Anteros, Himeros, Pathos, Peito, Himeneo, Aineias, Enea v.b. gibi pek çok çocuğu olmuştur. Zira yaşamın en güçlü g  s  aşkın ve güzelliğin yöneticisi Afrodite gerek   ml lerin gerekse tanrıların karşı koyamadığı bir yaşam prensibinin yöneticisi idi.

Evrende her şey aşktan doğar. Üretkenlik ve yaşamın anlamını oluşturan, canlıların yaşam enerjisidir aşk... O var oluşun temel prensibi ve sürekliliğin sayan yeg ne oluştur. Aşk olmadan üretkenlik, canlılık ve yaşamın devamı mümkün değildir. Canlıların yaşam gerekçesini oluşturan ve ona anlam katan yeg ne duygusudur aşk. Hayatı anlamlandıran bütün iyicil duygular; mutluluk, neşe, şefkat, sadakat, bağlılık, fedak rlık, üretkenlik, azim, zorluklara dayanma gücü vs. ondan türemiştir. Aşk olmadan yaşamı anlamlı kılan hiçbir duygu ayakta kalamaz. Bu nedenle aşk düzenleyici ve yaşama sistem kazandıran prensiptir. Aşkın bütün halleri yapıcı, kurucu ve sürdürücü özellik taşırken, aşkın bittiği noktada yok edici ve kaosa yol açan duygular ortaya çıkar. Kin, düşmanlık, kötülük, ölüm, savaş, kaos ve çatışma; hepsi aşkın yok olduğu noktada ortaya çıkan duygulardır. Bu anlamda aşk yaşamı, aşkın bitiş hali ise ölüm ve yok olmayı temsil eder. Aşkı yöneten tanrıça olarak Afrodite böylesi yaşamsal bir öneme sahiptir.

Afrodite'nin diğer Olimpos tanrı ve tanrıcalarından ayırt edici bir özelliği, yalnızca   ml lerin yaşamına hükmeden doğa güçlerini değil, tanrıların da muhtaç olduğu bir gücü temsil etmesidir. Gerçi, kimi zaman tanrı ve tanrıçalar da diğer tanrıların temsil ettikleri g  lere gereksinim duyarlar ancak, bu gereksinme tanrıların var oluşunu belirleyen bir

ihtiyaçtan kaynaklanmaz; kimi zaman insanların işlerine karıştıklarında, diğer tanrıçaların desteğine ihtiyaç duyduklarında ortaya çıkan bir yardımlaşmadır bu. Ama aşk ölümlüler kadar ölümsüzlerin de varlığından kaçamayacağı, dahası onunla tanrısal varlığına anlam aradığı bir duygudur. Bu bakımdan Olimpos tanrıları, yaşamların aşk üzerine kurmuş gibidir. Olimpos'ta kendi evreninde yaşayan tanrılar, sık sık karşı cinsten tanrılara, kâhinlere, perilere, ölümlü insanlara âşık olurlar. Güzel olan her şey tanrıların da -bütün tanrısal güçlerine rağmen- muhtaç olduğu yaşam kaldıraçlarıdır. Tanrıların tanrısı Zeus bile çapkınlıkta o kadar ileri gider ki, ölümlü güzelleri bile baştan çıkarmak için bin bir çeşit yol deneyerek duygularını tatmine çalışır. Bütün tanrı ve tanrıçalar -bakirelik sözü veren bir iki tanrı istisna-mutlaka bir peri, kâhin, ölümlü ya da tanrıya âşık olma ihtiyacı duyarlar. Sonsuza dek bakire kalmaya söz veren av tanrıçası Artemis bile kendini bu duygudan azade kılamaz.

Ölümlü varlıklar (krallar, kraliçeler, prensesler, kahramanlar ve sıradan insanlar) ise âşık oldukları sevgililerini elde etmek ya da onların gönlünü fethetmek için sık sık Afrodit'ye kurban adayıp dua ederler. Zira muratlarına ermenin, sevgililerine kavuşmanın biricik yolu, Afrodit'nin gönlünü hoş tutmaktan geçer. Aynı şey, kâhinler, periler ve yarı-tanrı varlıklar için de geçerlidir.

Böylesine önemli bir yaşam prensibini temsil eden Afrodit, tanrı ve tanrıçalar içinde seçkin bir yere sahiptir. Afrodit aşkın hem olumlu/ödüllendiren hem de olumsuz/cezalandıran gücünü yönetir. Dostlarının ve kendisine dua edenlerinin elde etmek istediği sevgililerin gönlüne aşk düşürerek, onları ödüllendirir. Afrodit'nin bu yapıcı gücü, yaşamın üretkenliğini de temsil eder. Onun aracılık ettiği birleşmelerden dünyaya gelen çocuklar, ülkeler yönetirler. Tüm yaşamı azapla geçen varlıkları o, aşk duygusu ile sağaltır. Öyle ki, aşk bu yüzden doğanın da canlılık prensibidir. Bu yüzden aşkını kavuşma hali ilkbaharla, bitiş hali ise kışla temsil edilir. İlkbaharda aşka

gelen doğa, bu mutluluk ile yeşillerini, allarını takar takıştırır. Kuşlar, böcekler, kelebekler, ceylanlar, geyikler, aslanlar; kısacası envai çeşit hayvanat neşe ve mutluluk içinde sevdiğine koşar. Ağağlar, aşkın yol ağtığı mutlulukla çiçeklerle donanır. Doğa meyveye, yemişe durarak en cömert ve anaç haliyle bağrında yaşayan türlü çeşit varlıkları besler. Bu yüzden tarihin eski çağlarından beri ilkbahar bir aşk mevsimi olarak anılır.

Aşkın cismani hali güzelliktir. Güzel olan, etrafındaki tüm varlıkları kendine eker. Güzellik aşkın vücuda geldiği beden gibidir. Güzelliğin kendisi o kadar tılsımlı ve çekicidir ki, tanrılar bile kendi yarattıkları güzellik karşısında dize gelmekten kendilerini alıkoyamazlar. Bu yüzden Zeus sık sık ml kraliçelere ya da prenseslere âşık olup kimi zaman boğa, kimi zaman kuğu kuğu kılığında onları baştan çıkartmaya çalışır. Pan bu yüzden subaşlarında perileri izleyip, onları bir kuytuda sıkıştırır ve onlara sahip olmaya çalışır.

Afrodit aşkın yanında güzelliğin de temsilcisidir. Evrendeki bütün varlıklar güzelliklerini ondan alırlar. Güzellik tanrıçası olarak Afrodit, aynı zamanda evrenin en güzel tanrıçasıdır. O kadar güzeldir ki, evrendeki bütün güzel şeyler onun güzelliğinin bir yansıması gibidir. Yıldızların parlaklığı Afrodit'nin gözlerindeki ışığın bir gölgesidir sadece. Ayın ve bulutların beyazlığı onun tenini beyazlığına benzer. Doğurgan toprak, Afrodit'nin besleyen ve koruyan geniş kalçaları ile özdeştir. Afrodit'nin bu güzelliği tanrıları bylerken tanrıçaları adeta kıskançlık nöbetlerine sokar. Ona aşık olmayan tanrı nerede ise yok gibidir. Savaş tanrısı Arres, denizlerin tanrısı Poseidon, demir ve madenlerin çirkin tanrısı Hephaistos, güneş tanrısı Apollon; hatta tanrıların tanrısı Zeus bile ona aşıktır. Afrodit, aşık eden kuşağını beline taktığında ona aşık olmayan ml ya da msz varlık yok gibidir.

Yunan tanrılarının toplu olarak resmedildiği bir çalışma.

Onun bu büyüleyici güzelliği, Olimpos'un diğer tanrıçaları arasında her zaman kıskançlık nedeni olmuştur. Bu yüzden Baştanrıça Hera ve akıl tanrıçası Athena onun güzelliğini kıskanıp onunla rekabet ederler. Meşhur Troya savaşının çıkışı da tanrıçalar arası bu rekabetten kaynaklanmıştır. Hera onun bütün büyüünün belindeki kuşağında olduğunu düşünerek bu kuşağı ele geçirmek ister. Ancak aralarındaki tüm rekabete rağmen kimi zaman Hera bile Afrodit'nin temsil ettiği güce ihtiyaç duymaktan kaçınamaz. Baş tanrıça olduğu halde "Altın Post" efsanesinde olduğu gibi Afrodit'den yardım ister.

Aşk ve güzelliğin yapıcılığı, Afrodit elinde kimi kez yok edici ve ölümcül bir karaktere de dönüşebilir. Bu da aşkın acı yüzünü temsil eder. Zira aşk her zaman sevgililerin kavuşması ile doruğa ulaşan mutluluk müjdecisi değildir. Kimi zaman da hayatın en büyük acıları, ölümcül yaraları, bir ömrü heder eden gazapları, vicdan azapları ondan türer. Yaşamdaki en büyük acı sevip de kavuşamamanın doğurduğu acıdır. Sevgilinin başka biriyle evlenmesi, aşk duygusuna kalbinin kapılarını kapaması ya da vakitsiz bir şekilde Tartaros'a (ölüler ülkesi) gitmesi seven için

katlanılmaz bir acıdır. Bu acı öylesine vahşi ve sınırsızdır ki, bir gecede sevenin saçlarını yün yumağına çevirip, en yakışıklı ve en güçlü kahramanları yataklara düşürüp ölümün koynuna atılmalarına yol açabilir. Afrodite aşkın acı niteliğini de cezalandırma ve lanetleme metodu olarak kullanır. Cezalandırmak istediği birinin gönlüne düşürdüğü umutsuz aşk, en büyük azaba yol açar. Kendi kültünü tanımayan ya da ona dua etmeyen milletlerin kralları ya aşksızlıkla ya da umutsuz aşkla cezalandırılarak gazaba uğrar.

Aşkın acı özelliği doğada kışla sembolize edilir. Ayrılık, kavuşamamak, ölüm duygusuna benzer çünkü. Kış mevsimi ise doğanın ölümüdür. Bu mevsimde ağaçların yemişleri tükenir, yaprakları solar, dalları kurur. Karlar altında kalan toprak semeresini vermeyerek uykuya çekilir. Vahşi hayvanlar açlık tehlikesi ile karşı karşıya kalarak birbirlerine saldırmaya başlar. Gökyüzünde güneş yakıcı ışıklarını toprağın yüzünden çekerek soğuk rüzgarlara yol açar. Fırtınalar, boranlar, tipi, kasırga, denizlerin kudurması hep bu mevsimde olur. Bu mevsimde aşkın üretkenliği, doğurganlığı, yaşamı temsil eden iyicil duyguları yok olur. Tıpkı doğada kışın olduğu gibi sevenin de yüreği buz keser, acı veren ve üşüten bir duygu örtüsü ile kaplanır.

Afrodite, aşkın olağan doğası gereği daima gülümser, etrafına güzel duygular aşılar. Her şeye sevgi ile bakar. Bu durum onun cazibesini daha da artırır. Ancak tıpkı aşk da olduğu gibi onun bir de kıskanç ve intikamcı yüzü vardır ki, sevgi ve aşkta ne kadar yüce gönüllü ise kıskançlık, hırs ve intikamda da o kadar acımasızdır. Afrodite bütün ölümsüzler içinde en güzelinin kendisi olduğunu düşünür. Onunla yarışan ölümlü ölümsüz herkesi mağlup etmeye çalışır. Bu güzellik yarışında genellikle bir ölümlü hakem olur. Athena ve Hera ile yaptığı güzellik yarışında hakem, baş tanrı Zeus'un önerisi ile Paris olmuş, yarışmada Hera, Athena ve Afrodite Paris'e türlü rüşvetler teklif etmiş bu rüşvetler içinde

Paris Afrodit'nin rüşvetini (Menelaos'un güzel karısı Helen) kabul ederek en güzel tanrıça onu seçmiştir.

Afrodit kendisini kıskanan, sevgilileri ile yatan ya da kendi kültüne biat etmeyen herkesi acımasızca cezalandırmaktan geri durmaz. Yöntemleri o kadar gaddarcadır ki, kimi zaman umutsuz bir aşk göndererek, kimi zaman parça parça olmasına yol açarak kimi zaman da yeteneklerini yok ederek alır hasmından intikamını... Örneğin üç kharitlerle (Pasithea, Kale ve Euryphosyne) yaptığı güzellik yarışmasında hakem olan olan Teiresias, Afrodit'nin tanrıça olmasına aldırış etmeden Kale'yi 'en güzel' seçince Afrodit, Teiresias'ın saçlarını oracıkta bembeyaz ederek yaşlandırmıştır. Kendi güzelliğini Afrodit'nin güzelliği ile mukayese eden Miletos kralının kızı Pskykhe'yi ise dünyanın en çirkin canavarına aşık etmek istemesi de yine nasıl bir güzellik kompleksine sahip olduğunu göstermektedir.

Afrodit sevgililerini de kimse ile paylaşmak istemez. Sevgilisi Ares'e aşık olup onunla birlikte olan gül parmaklı Eos'u sürekli aşık olma cezası ile cezalandırır. Bundan sonra önüne gelen aşık olan Eos'un sevgilileri Afrodit tarafından kaçırılarak Eos, bitmek bilmeyen bir azaba mahkum edildi.

Kimi zamanda Aprodite'nin sevgilileri kıskançlığın kurbanı haline gelerek başka tanrılar tarafından cezalandırılmak istenmiştir. Bu halde Afrodit elinden geldiği kadar sevgililerini korumak ve tanrılarını gazabından kurtarmak ister. Ankhises'le Afrodit'in aşkı bunun somut bir örneğidir. Afrodit ile yatan ölümlü Ankhises'i kıskanan tanrıların tanrısı Zeus, onu cezalandırmak için ölümcül şimşeklerini üzerine salmış fakat Afrodit şimşeklerin yönünü sapıtarak sevgilisini kurtarmıştır. Ancak bu olayın şoku ile Ankhises bir daha ayağa kalkamamıştır.

Afrodit'nin en önemli özelliklerinden biri de kendi tanrısal güçlerini yok sayan ya da aşka kendini kapatanların bu tavrını itaatsizlik sayarak cezalandırmasıdır. Örneğin av tanrıçası Artemis ile bu yüzden iyi geçinemez. Ömrü

boyunca evlenmeyeceğine söz veren koşuda yenilmez Atalanta'yı bir planla yenilgiye mahkum edip Melaino'la evlenmek zorunda bırakmasının sebebi de budur.

Afrodit sadece insanlar arasında aşkı yasaklayanları değil, hayvanlar arasında aşka yasak koyanları da cezalandırmıştır. At yetiştirici Glaukos'un cezalandırılması buna örnektir. Glaukos yarışa soktuğu atlarının güçten düşmeyip birinci gelmesi için cinsel ilişki geliştirmesini yasaklamış; bunu tanrısal gücüne bir hakaret olarak algılayan Afrodit, Glaukos'u bizzat kendi atlarına sürükleterek param parça etmiştir.

Afrodit bunu yanı sıra sevgilileri ile yakalandığında utanmayı da bilen bir tanrıçadır. Nitekim ölümsüzlerin en çirkini maden ve demir tanrısı Hepheistos onu bir oldubitti ile karısı haline getirince Afrodit bu evliliğe isteksiz olsa da boyun eğmiş ama Hephaistos'u aldatmaktan da geri durmamıştır. Karısının savaş tanrısı Ares ile aşk yaşadığından kuşkulananan Hephaistos, demirden bir ağ örerek Ares ile karısını çırılçıplak yakaladığında utançtan yerin dibine giren Afrodit hemen Olimpos'u terk ederek Kıbrıs adasında inzivaya çekilmiştir.

Aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, cinsel birleşmeyi temsil eden Eros ile sürekli birlikte dir. Eros bir tanrı olmasına rağmen Olimpos tanrıları arasında önemli bir karakter değildir. Daha ziyade Afrodit'nin bir gölgesi gibidir. Afrodit kimi zaman Eros'u tanrısal güçlerini göstereceğı zaman harekete geçirir.

Afrodit Olimpos tanrıları içinde seçkin bir yer sahip olmasına rağmen Afrodit'nin ana kahramanı olduğu mitoz sadece üç tanedir. Bunlardan biri Afrodit'nin köpüklerden doğuş efsanesi diğeri Ares ile sevişirken Hephaistos tarafından görünmez ağlarla yakalanmasının anlatıldığı efsane öteki ise tanrıçalar arasındaki güzellik yarışmasının yapıldığı efsanedir. Diğeri bütün efsanelerde Afrodit önemli bir yer tutmasına rağmen her zaman başka ölümlü ve ölümsüzlerin işlerine karışan ve olayların gidişatına yön

veren müdahaleleri yapan yardımcı karakterdir. Bunun en önemli nedeni aşkın yaşamda değişik olaylar silsilesi içinde vücuda gelmesidir. Nitekim Afrodite'nin ismi birçok Yunan mitosunda geçer ve olayın genel örgüsü içinde kahraman olarak başrol üstlenmese bile olayların düğüm ya da çözüm aşamalarında belirleyici müdahaleyi yapar. Bu bakımdan Afrodite'nin tanrısal yaşantısı ancak başka mitosların içinden okunarak anlaşılabilir.

Afrodit'in Doğuşu

Aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, Heseidos kaynakları ve Homeros kaynaklarında farklı ana-babanın çocuğu olarak gösterilmektedir. Heseiodos kaynakların göre0 Afrodit, deniz dalgalarının köpüğünden doğmuştur. Nitekim Aphros sözcüğü de Yunanca "köpük" anlamına gelmektedir. Mitoza göre Uranos, Gaia'dan olan bütün çocuklarını doğar doğmaz toprağın derinliklerine gömdüğünden, yer oldukça şişmiş ve korkunç sancılar içinde kıvranmaya, debelenmeye başlamıştır. Uronos'un çocuklarını yer altına gömmesine çok öfkelenen ve onun tanrısal saltanatına isyan eden Kronos, annesi Gaia'nın kendisine sağladığı bir tırpanla babası Uronos'un hayalarını keserek denize fırlatmış, işte aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit de Uronos'un hayalarındaki dölün denizle birleşmesinden meydana gelmiştir.

Mitoza göre Afrodit'nin doğumu şöyle olmuştur; yemyeşil güzelliği, aydınlık semasıyla doğanın canlanışına tanıklık eden bir bahar günü bembeyaz ve duru denizde birden köpüklü dalgalar meydana geldi. Akdeniz'in bu dalgaları Kıbrıs adası sahillerinde kumsalları, kayalıkları dövmeye, dehşete köpürmeye başladı. Denizin sahile bıraktığı yosunlardan bir müddet sonra güzel bir yatak oluştu. Köpüklü dalgalar bu döşeyin üzerine çırılçıplak, olağanüstü güzellikle bir kız bıraktılar. Dalgaların köpüğünden peydah olan bu güzellikte sınır tanımaz tanrıça, Afrodit'den başkası değildi.

Heseidos'un Thegonia adlı eserinde ise Kronos'un, babasının hayalarını denize fırlatması ve Afrodit'nin doğumu şöyle anlatılmaktadır:

Dalgalı denize atar atmaz onları
Gittiler engine doğru uzun zaman
Ak köpükler çıkıyordu tanrısal uzuvdan:
Bir kız türeyiverdi. Bu ak köpükten,
Önce kutsal Kythrea'ya uğradı bu kız,

Oradan da denizle çevrili Kıbrıs'a gitti.
Orada karaya çıktı güzeller güzeli tanrıça,
Yürüdükçe yeşil çimenler fışkırıyordu
Narin ayaklarının bastığı yerden
Afrodit dediler ona tanrılar ve insanlar,
Bir köpükten doğmuş olduğu için.

Homeros'a göre Afrodit, tanrıların tanrısı Zeus ile Okeanos ırmağının kızı Dione'nin çocuğudur. Nitekim Homeros'un İlyada destanında Afrodit, Diomenes'le çarpışıp yaralandığında, annesi Dione onu kucaklayarak sevgi ve şefkat gösterir, savaş işlerinin ona göre olmadığını, bu gibi kanlı ve acımasız işlerle Ares ile Athena'nın uğraşmasını söyleyerek Afrodit'nin kolundan akan kanı siler ve yaralarını iyileştirir.

Heseidos kaynaklarına göre Afrodit doğduğunda Afrodit'nin oğlu Eros, aşkın ayrılmaz eşi olan Kahkaha'lar, Arzu tanrıçaları Hymenaioslar da onunla birlikte. Görüldüğü üzer Afrodit dünyaya gelirken aşkın bütün unsurları (arzu, seks ve neşe) ile birlikte dünyaya gelmiştir.

Afrodit Kıbrıs sahillerine çıktıktan sonra onu zaman tanrıçaları Hora'lar karşıladılar. Horalar ilk olarak bu kıyıya vurmuş tanrıçanın vücudundaki deniz suyu tuzunu temizleyerek tüm bedeninin kuruladılar. Sonra onun kumral güzel saçlarını örerek, en güzel elbiselerle giydirdiler. Başına altından bir taç yerleştirip kulaklarını, boğazını, göğsünü envai çeşit takı ve ziynet eşyaları ile süslediler. Aşk ve güzellik tanrıçası böylelikle evrenin en güzel kadını haline geldi. Sonra iki güvercinin çektiği bir tanrılar arabası (şar) geldi ve Afrodit'yi ölümsüz tanrıların ülkesine, Olimpos Dağı'na götürdü.

Afrodit, Olimpos Dağı'na geldiği sırada Olimpos'un yüce tanrıları toplandı halinde bulunuyorlardı. Güvercinlerin çektiği şar, Olimpos semalarında görünüp Afrodit kendi güzel suretini tanrı ve tanrıçalara gösterdiğinde, bu güzellik karşısında büyülenen tanrılar hemen ayağa kalkarak onun kutsadılar ve tanrıça olarak aralarına alarak yüksek bir tahta

oturttular. Böylelikle Afrodite, Olimpos tanrıları arasındaki eşsiz yerini almış oldu.

Afrodite'in temsili resimlerinden biri.

Afrodite'in Karakter Özellikleri

Aşk ve güzellik tanrısı Afrodite, güzelliği ile herkesi kendine hayran bırakan, daima gülümseyen, işveli ve gönülleri fetheden bir tanrıça idi. Afrodite ak köpükten doğduğu için büyülü bir memeliğe sahipti. Bu memelik, en sevgisiz kalpleri bile aşık edecek bir tılsım sahipti. Bu yüzden Hera, sık sık bu memeliği Afrodite'den almak için çabalar. Sevginin ve sevişmenin sembolü olan bu memelik, başka tanrılar aracılığıyla sihrini gösterir ve etrafındakilerde aşk ve sevgi duygusunu uyandırır. Bu tanrı ve tanrıçalar; Eros, güzelliğin ve zarafetin sembolü Kharites'ler, zaman tanrıçaları Horalar ve arzu tanrıçaları Hymenaios'lardır. Afrodite, memeliğinde sakladığı aşk büyüsünü bu tanrılar vasıtası ile harekete geçirir.

Hesaios Thegonia adlı eserinde Afrodite'nin bu tanrısal grubunu ve Afrodite'nin tanrısal görevini şöyle tanımlar:

Doğup da yürüyünce tanrılara doğru
Eros'la Himeros takıldılar hemen peşine.
İlk günde bu oldu onun tanrılık payı
İnsanlar arasında da ölümsüzler arasında da;
Ona düştü kız cilveleri, gülüşmeleri, oynaşmaları,
Sevmenin sevilmenin tadı, büyüü.

Afrodit güvercin, serçe, gül ve mersin ağacını ile simgelenmiştir. Şairleri en çok esinlendiren şiirlere şarkılara konu olan duygular ondan gelir. Afrodit yeryüzünde hayatın, bereketin üremenin ve yaratmanın timsalidir. Olağanüstü güzelliği ve karşı konulmaz çekiciliği ile bütün ölümlülerin gönüllerine hükmederdi. Ölümlü insanların gönüllerinde sonsuz mutluluk, neşe ve sevinç yaratabildiği gibi acı, üzüntü ve ıstırap da yaratabilirdi. Eğer seven kişi Afrodit'in yardımına mazhar olup aşkına karşılık bulursa dünyanın en mutlu insanı haline gelirdi. Ama Afrodit'in inayetini göremezse bu kez en bedbaht ve yaşama küskün biri olup çıkardı. Afrodit sadece canlılara değil, temsil ettiği aşk gücü ile doğaya da hükmedebiliyordu. Onun işveli ve sevgi dolu bakışları, azgın dalgaları birden sakinleştirebilir, en sert rüzgarları dindirebilirdi. Yeryüzünde cana gelen her şey onun aşkı ile canlanır ve vücut bulurdu. O tıpkı tanrısal bir ışık gibi hayatı müjdelardi. Nitekim Afrodit güzellik tanrıçası olmazdan önce ışık tanrıçasıdır. Onun ışığından ve aşkından doğar bütün hayat ve güzellik... Güzellik ise aşkı yeniden besleyerek çoğaltır. O gönüllere sevgi ve arzuyu ekerken, yaşamın çoğalmasına ve üremesine hizmet etmektedir aslında. Aşk bütün ölümlülerde ve ölümsüzlerde iyicil duyguları ayağa kaldırır. Dünyaya ve evrene sevgi ile bakmalıdır tüm yaradılışlılar. Bu nedenle Afrodit, sürekli gülümseyen ve etrafına güzel duygular saçan bir bir tanrıçadır.

Ne var ki, Afrodit'nin bu iyiliği ve etrafa saçtığı gülücükler, kimi zaman aldatıcı da olabilir. Tıpkı aşk gibi... Zira aşkın hiçbir zaman tek bir yüzü -iyi yüz- yoktur. O aynı zamanda, hayatları kahreden, insanları felaketlere

sürükleyen, en derin ve bitmek bilmez acıların kaynağıdır. O aşk ki, kanlı katliamlarla biten savaşımlara yol açar; kendisini onun büyüüne kaptırmış olanlara annesini bile unutturur; intikam, hırs, tuzak, çılgınlık ve delilik hep aşktan doğar. Aşkın birleşmesi ne kadar güzelse, ayrılığı da o kadar acı vericidir. Aşkın bu iki yüzü, Afrodit'nin kişiliğindeki çelişkilerin de dışı vurumu gibidir. O güzelliğin ve aşkın tanrıçası, aynı zamanda Phobos (bozgun) ve Deimos'un (korku) anasıdır. İntikamı ve hırsı çok keskindir Afrodit'nin. Aşk onun elinde bir sevgi aracı olabileceği gibi intikam aracına da dönüşebilir. Hoşlanmadığı ya da cezalandırmak istediği tanrıçalara ve ölümlülere başa bela açan aşklar gönderir. Örneğin Lemnos kadınlarının kendisine yeterince saygı göstermediğini düşündüğünde, onlara o kadar kötü bir koku verir ki, kocaları bu kadınlarla asla birlikte olmak istemezler. Kinyras'ın kızlarını fahişe haline getirerek gözden düşürür. Afrodit'nin bu ikili karakter özelliği aşkın hem vazgeçilmez hem de insanı felaketlere sürükleyen olumsuz etkilerini simgeler.

Afrodit'in Unvanları

Güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit'e, kişiliği ve güzelliği ile çelişen, 'Fata'ların en yaşlısı', Erinyesler'in kız kardeşi, Melainis, Skotaie, Androphonos, Epitlymbra, Myrtilos gibi birçok unvan da verilmiştir. Bu unvanların her birinin ayrı bir hikayesi ve yakıştırmaları vardır.

Afrodit Atina'da 'Fata'ların en yaşlısı' denmesinin nedeni, Afrodit'nin eski çağlarda yaz gün dönümlerinde kralın kurban olarak sunulduğu tanrıça olmasıdır. İnsan hayatına zaman biçen Zeus'un kararlarını uygulayan Fata'lar sürekli öreke de yün eğirirler. Klotho, Lakheze ve Atropos olarak bilinen bu üç fata'dan en büyüğü Atina'da 'Afrodit' Urania ismiyle anılmıştır.

Afrodit verilen olumsuz unvanlardan biri de 'Erinyesler'in kız kardeşi'dir. Erinyesler, Gaia'nın Kronos'un hayalarını kesmesiyle toprağa saçılan kanlardan doğan intikam tanrıçalarıdır. Bu intikam tanrıçaları Alekto, Tisiphone ve

Megaria'dır. Erinyesler, suç işleyenlerin ve özellikle adam öldürenlerin peşine takılan dişi köpekler olarak tasavvur edilir. Bu dişi köpekler peşine düştükleri suçluları sonsuza dek kovalayarak çıldırmalarına yol açarlar. Yunanlılarda bu intikam tanrıçalarını sakinleştirip, gönüllerini hoş tutmak için onlara Eumenides (İyi niyetliler) ismi takılmıştır. Bazı Yunan efsanelerinde ise Erinyesler af tanrıçaları halini alırlar. Afrodit tüm güzelliği ve iyi enerjisine rağmen intikamcı ve acımasız bir tanrıçadır. Bu nedenle intikamcılığı ve kindarlığı Erinyeslere benzetilerek onların kız kardeşi olarak adlandırılmıştır.

M.S. 2. yüzyılın sonlarında yaşamış olan ünlü Yunan gezgin ve coğrafyacı Pausanias, kadın ve erkeğin birleşmesi genellikle gece olduğundan, gecenin karanlığını bir metafor haline dönüştürüp aşk tanrıçası Afrodit'ye 'karalık' anlamına gelen 'Melainis' ismini takmıştır. Başka bir yerde de tıpkı Melainis (karalık) sözcüğüyle aynı çağrışım anlamında kullanılmak üzere Afrodit'ye karanlık anlamına gelen Skotia ismi verilmiştir.

Afrodit'nin başka bir unvanı da insan katili anlamına gelen Androphonos'tur. M.S. 46 yılında Yunanistan'ın Beotia bölgesinin Chaeronea şehrinde dünyaya gelen ünlü Yunan düşünürü ve denemecisi Plutarkhos da benzer bir anlamı çağrıştırmak üzere Afrodit'yi, Epitymbria (mezarlara ait) ismiyle anlamaktadır. Güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit'nin ölümü içeren bu sözcüklerle anlaşılması, aşkın ölümcül doğasıyla mı ilgili olduğu ya da Afrodit'nin intikam aldığı kişileri çıldırmaya sevk ederek bir nevi ölümü yaşattığı için mi bu sözcüklerle anıldığı net değildir.

Afrodit aynı zamanda denizin cinsel gücü anlamında Myrtilos ile de ilişkilendirilir. Myrtilos, Yunan mitolojisinde Hippodameia mitozunun kahramanlarından. Mitoza göre, savaş tanrısı Ares'in oğlu Elis Kralı Oinomaos, güzel kızı Hippomedia'yla evlenmek isteyen taliplerini, araba yarışı yaparak denemek ister. Oinomaos her yarıştan önce Zeus tapınağına bir kurban adamayı alışkanlık haline getirmişti.

Bu sırada kızıyla evlenmek isteyen rakipleri bir hayli yol alsalar da Elis kralının atları ölümsüz olduğun anında onlara yetişiyor ve yarışı kazanıyordu. Anlaşma gereği yarışı kaybeden taliplerin kafası kesilerek sarayın kapısına asılıyordu. Bu nedenle sarayın kapısında çok sayıda kesilmiş insan kafası kuru bir halde asılı duruyordu.

Bu zalim kralın acımasız yöntemleri yüzünden, kızı Hippodamedia kimse ile evlenemez olmuştu. Gel zaman git zaman, tanrı Zeus'un torunu Tantaros oğlu Pelops, güzel Hippodamedia'ya talip oldu. Onu göre prenses Pelops'a aşık oldu. Fakat Pelops da tıpkı diğer talipler gibi ölümsüz atlara sahip olan Oinomaos'a yenilmeye mahkumdu. Bunu engellemek için iki aşık kafa kafaya vererek çareler düşünmeye başladılar. Nihayet, kralın arabacısı Myrtilos'u baştan çıkartarak, Oinomos'un arabasının civatalarını gevşetmeye ikna ettiler. Bu hizmetin karşılığı olarak Myrtilos, uzun zamandır şehvetle arzuladığı Hipodamedia'yla bir gece yatmayı şart koşmuş, Pelops da bu şartı kabul etmişti. Yarış başladıktan bir süre sonra kralın arabasının tekerlekleri yerinden oynadı. Sersemleyerek yerinden düşen kral Oinomaos, dizginlere dolaşarak can verdi. Böylece Pelops da güzel sevgilisine kavuşmuş oldu. Ne var ki Pelops, yarıştan sonra Myrtilos'a verdiği sözü tutmayarak Hippodamedia'yla yatmasına razı olmadı ve Myrtilos'u öldürerek denize attı. Myrtilos ölürken, Pelops'un soyuna lanet okudu. Bundan sonra Pelops soyunun başı belalardan kurtulamaz oldu. Böylece muradına eremeden denize giden Mytilos, denizin cinsel gücü olarak nitelenip aşk tanrıçası Afrodit'nin unvanlarından biri olarak anılmaya başlandı.

Afrodit'in Oğlu Eros

Mitoloji tarihinde, üremenin tanrısı olarak kabul edilen Eros'un (Amour) iki türlü yaratılış mitozu yer alır.

Aristoteles, Heseiodos, Meleagros ve Pausanias' göre Eros evrenin yaratılışında rol oynayan evrensel yumurtadan doğan ilk tanrıdır. Bu anlatıya göre cinselliğin ve üremenin

tanrısı Eros olmadan tanrılar bile var olamazdı. Bu yüzden o, Gaia (Yer) ile yeraltı ülkesi Tartaros ile birlikte var olmuştur ve evrende yaratılışın temel prensibidir. Bu anlatıya göre Eros, anasız ve babasız doğmuştur ve onu doğurtan ebe tanrıça Eilethyia'dır.

Cicero, Vergilius ve Plutarkhos'un mitolojik anlatısına göre ise Eros güzellik ve Aşk tanrıçası Afrodit'nin oğludur. Zira Afrodit'nin aşk tanrıçası olması ile Eros'un cinsellik ve üremeyi sembolize etmesi işlevsel bakımdan Eros ile Afrodit'nin birlikte anılmasına yol açmıştır. Afrodit ile Eros'un kahramanı olduğu mitozlar da bu ilişkiyi pekiştirici bir nitelik taşımaktadır. Bu anlatıya göre Eros, oldukça güzel ve kanatlı bir çocuktur. Afrodit'nin, Zeus'tan hamile kalması sonucu dünyaya gelmiş ve sınırsız cinsel tutkuların ve üremenin tanrısı olmuştur. Ancak Eros, Olimpos tanrıları içinde hiçbir zaman önemli ve ana tanrılardan biri olmamıştır. Bu haliyle Eros'un Olimpos tanrıları içindeki konumu ve statüsü belirsizdir. Ancak Afrodit ile olan kan bağı nedeniyle somutluk kazanır.

Eros da tıpkı annesi Afrodit gibi güzel, zevk veren ve iyicil duygulara sahiptir. Daima gülümser ve ilkbaharın kokulu nefesi olan Zaphyros ile birlikte sürekli dolaşır. Nitekim baharın cinsellik ve neşe ile birlikte anılması Eros'un bu haliyle uyum içindedir.

Eros ve Afrodit, tanrıların ve ölümlülerin kalbinde ilahi ateşi (Aşk) tutuşturan tanrılardır. Bu aşk ateşi bazı insanlara mutluluk getirdiği gibi bazılarını da bitmek bilmeyen acılar içinde eritip muma çevirirdi. Evrende aşk duygusu o kadar güçlüdür ki, kralları sıradan bir yoksul kızın kölesi haline getirir, doğadaki tüm canlılar onun temel prensibine boyun eğmek zorunda kalır. Eros elinde daima ok ya da kızgın bir meşale tutardı. Annesi Afrodit ile birlikte bu okları kimi zaman bir tanrının kimi zaman da bir ölümlünün gönlüne saplar ya da elindeki meşale ile aşkı tatmamış kalplerin içine ateş düşürürdü. Fakat bu ok ve ateş, her zaman mutluluğa

neden olmaz. Bazen de ocaklar yıkar, intikamlara, ölümlere, sonu gelmez acılara yol açar.

Bu bakımdan Afrodit ile oğlu Eros'un evrensel prensipteki yeri iç içe geçmiştir. Ancak mitoloji tarihinde Eros daima Afrodit'nin gölgesi gibi kalmış, tanrılar arasında Afrodit oğluna itibar kazandıramamıştır. Çoğu kez Eros, yakışıklılığı ve gönül alıcılığı ile Afrodit'nin intikam hırslarının yol açtığı felaketlerde bir ceza unsuru olarak yer tutmaktadır.

Afrodit'in Hephaistos'la Evliliği

Afrodit öylesine güzel bir tanrıça idi ki, güzelliği ile Zeus da dahil tüm tanrıların gönlünü fethetmişti. Ne var ki, tanrıların da elini kolunu bağlayan kaderin bir cilvesi olarak, Aprodite tanrıların en çirkini olan ateş ve demir tanrısı total Hephaistos'un karısı oldu. Afrodit ile Hephaistos'un evliliği bir aşk sonucu değil, Hera ile Hephaistos arasındaki mücadelenin neticesi olarak ortaya çıktı. Tanrıçaların en güzeli ile tanrıların en çirkini arasındaki bu evlilik gerçekte doğadaki zıtlıkların birliğini, çelişkisini ve çatışmasını karakterize etmekte idi.

Zeus ve Hera'nın oğlu olan ateş tanrısı total Hephaistos, çirkinliği ile nam salmıştı. Güzelliğe aşık annesi Hera ise çirkinliği yüzünden ondan hep nefret etmiş, kendisine yakışmayan bu oğlundan kurtulmak için türlü çareler düşünmüştü. Nihayet bu çirkin oğlundan dolayı diğer tanrıların kendisiyle alay etmesine artık tahammül edemeyen Hera, onu Olimpos dağından aşağı fırlatarak tanrılar dağından kovdu. Tam bir gün sonra Lemnos adasına düşen Hephaistos burada demir, bronz ve değerli madenler üzerine zengin bir bilgi hazinesine sahip olan bir bilginle karşılaştı. Onu himayesine alan bilgin, bir yanardağın içine demir atölyesi kurarak madenlerin tüm sırlarını ve inceliklerini Hephaistos'a öğretti. Dokuz yıl boyunca bu atölyede madenler üzerine çalışan Hephaistos, bu süre zarfında maden işlemeciliğinin bütün inceliklerini ve maharetlerini öğrenerek eşi bulunmaz yüzükler, bilezikler,

dayanıklılıkta hiçbir kalkanın boy ölçüşemeyeceği kalkanlar imal etti.

Eşine rastlanmaz bir maden ustası olarak yetişen Hephaistos, aradan uzun yıllar geçmesine rağmen annesi Hera'nın kendisine yaptığı kötülüğü bir an bile aklından çıkartmamış, yıllar geçtikçe ona olan öfkesi katmerlenerek büyümüştü.

Nihayet artık annesi Hera'dan intikamını alacağı o büyük günün geldiğini düşünerek hareket geçti ve ona altından harika bir taht yaparak, Olimpos'a gönderdi. Hiçbir gözün göremediği kıskaçlara sahip olan bu taht, üstüne oturan kişiyi görünmez kıskaçları yardımıyla hemen esir alıyor ve bir daha da kalkmasına asla izin vermiyordu.

Hera bu muhteşem tahtı görür görmez, güzelliği karşısında adeta büyülendi ve derhal bu tahtın üzerine oturmak istedi. Hera'nın tahta oturması ile harekete geçen görünmez kırbaçlar, hemen onu rehin aldılar. Ancak tahtta oturduğu süre içinde Hera'nın hiçbir şeyden haberi olmadı. Ne var ki az sonra kalkmak istediğinde vücudunu tahttan ayıramadığını fark etti. Ne kadar çırpınıp çabalasa da tahtın görünmez kıskaçları Hera'yı bırakmadılar. Onun yardımına gelen diğer tanrılar ise bütün uğraşlarına rağmen görünmez kıskaçların kuvvetini kırarak Hera'yı tahttan ayıramadılar.

Karısının taht tarafından rehin alınmasına üzülen ve bu durum karşısında çaresiz kalan Zeus, tanrıların habercisi Hermes'i, Hephaistos'a göndererek Olimpos'a gelmesini istedi. Zira bu kıskaçları kırsa kırsa, kıskaçların mucidi olan Hephaistos kırabilirdi ancak.

Hermes ne yapıp etti ise Hephaistos'u Olimpos'a çıkarmayla ikna edemedi. Hephaistos, Hermes'in söylediklerini adeta duymazlıktan geldi. Bunun üzerine savaş tanrısı Ares devreye girerek, Hephaistos'u zorla Olimpos'a getirmeye çalıştı. Ancak bu kez de Hephaistos Ares'in üzerine yanan paçavralar atarak onu yenmeyi başardı. Bunun üzerine şarap tanrısı Dionysos, Hephaistos'u büyülu içkisiyle sarhoş edip Olimpos'a getirmeyi başardı.

Olimpos dağına gelen Hephaistos, Hera'nın çaresiz bir vaziyette çırpındığını görünce onu sihirli tahttan kurtaracağını ama Zeus'un da ileri süreceği şartı yerine getirmesi için söz vermesi gerektiğini söyledi. Karısını bir an evvel bu tuzak tahttan kurtarmak isteyen Zeus, Hephaistos'un şartını derhal yerine getireceğini bildirerek "Dile benden ne dilerse..." dedi. Bunun zerine Hephaistos, Hera'yı kurtarma karşılığında tanrıçaların en güzeli Afrodite'yle evlenmek istediğin söyledi. Bütün tanrı ve tanrıçalar, çirkinlikte eşi benzeri olmayan Hephaistos'un bu şartını hayretle karşıladılar. Afrodite gibi güzelin, Hephaistos gibi bir irkinle evlenmesine Zeus'un da gnl razı değildi. Ama karısının kurtulması için bu şartı kabul etmesi gerekiyordu ve dahası Hephaistos'a söz vermişti. Zeus aresiz, Afrodite'yi Hephaistos'a vermeye razı oldu. Hephaistos da altın tahtın görünmez kısıkalarını keserek Hera'yı esaretten kurtardı.

Böylelikle güzellik ve aşk tanrıçası Afrodite, bir oldubittiye getirilerek kainatın en çirkin tanrısı Hephaistos'la evlenmek zorunda kaldı.

Afrodit'in eşi Hephaistos.

Afrodit ile Hephaistos'un evliliği doğadaki bütün harekete yön veren zıtlıkların birliği ve çarpışmasını simgelemesi açısından önem arz etmektedir. Nitekim evrende de her şey zıttı ile birlikte anlam kazanır. İyilik-kötülük, gece-gündüz, kadın-erkek, güzellik-çirkinlik, acı-neşe, adalet-adaletsizlik, az-çok, eski- yeni, varlık-yolluk, yaşam-ölüm, geçicilik-ebediyet her şey kendi karşıtı ile değer kazanır. Hareket de bu zıtlıkların mücadelesi ve rekabeti ile ortaya çıkan yaşam enerjisidir. Gece olmadan güneşe dönemeyiz. Acı olmadan neşenin varlığı bilinemez. Bir şeyin yokluğunu hissetmeden varlığının değerini anlayamayız. Suyun hal değiştirmesi eskiden yeniye bir geçiştir. Bugüne girerken dünü terk ederiz. Ölüm olmadan yaşamın, geçicilik olmadan sonsuz olanın bilgisine ulaşamayız. Afrodit ile Hephaistos'un birliği

de bu zıt kutupların doğada bir bütün olarak varlığını işaret eder. Ne var ki, Afrodit ile Hephaistos arasındaki ilişki hiçbir zaman mutlu ve ahenkli bir ilişki olmamıştır. Afrodit güzelliği ve göz kamaştırıcılığı ile çirkin Hephaistos'u adeta ezmektedir. Bütün tanrılar Afrodit'yi elde etmeye çalışmakta, tanrıçalar onu kıskanmaktadır. Bu durumda Hephaistos'un onu dizginlemesi ve kendine bağımlı kılması güç gözükmemektedir. Nitekim Hephaistos başka tanrıların karısına olan ilgisinden oldukça rahatsızdır ve sürekli aldatılma korkusuyla yaşamaktadır. Nitekim Afrodit'nin Ares'le yakalanması, Hephaistos'un bu paranoyasının ne derece ileriye gittiğini göstermesi açısından ilginçtir. Hephaistos Afrodit'yi almakla evrenin en güzel varlığına sahip olmuş ama bu güzel tanrıça ona mutluluktan çok acı, keder ve kuşku vermiştir. Afrodit ile Hephaistos arasındaki bu uyumsuzluk ise doğanın adalet ve denklik üzerine kurulduğunu sembolize etmektedir. Zira Afrodit sürekli başka tanrılarla aşk yaşayarak kendi güzelliğinin dengini aramakta, yani doğa kendi uyumunu gerçekleştirmektedir.

Afrodit ile Savaş Tanrısı Ares'in Aşkı

Afrodit çirkin maden tanrısı Hephaistos'la evlense de güzelliği ile başka tanrıların gönlünü kolayca fetheden bir tanrıça idi. Kendisi de çirkin Hephaistos'a sadakat gösterme konusunda kendini sınırlamıyor, aşık olduğu tanrılarla birlikte olmakta bir sakınca görmüyordu. Zira Hephaistos'la bir aşk evliliği değil, anlaşma evliliği yapmıştı.

Afrodit'nin aşıkları arasında Ares, güzellik tanrıçasının gönlünü kazanmayı bilmişti. Aslında Ares yakışıklılıkta olmasa da kişilik olarak Afrodit'nin tam tersi bir karaktere sahipti. Bir kere kan dökmekten hoşlanıyordu ve çok acımasızdı. Bu yüzden sürekli insanlar arasında savaş çıkartıyor ve bu savaşları zevkle izliyor, kimi zaman da desteklediği tarafın kazanması için çaba sarf ediyordu. Ares yıkıcı ve yok edici bir tanrı idi. Afrodit ise tam tersine sevgiyi çoğaltmayı, bereketi, üretkenliği, yaşamı ve canlılığı seviyordu. Bu nedenle Afrodit yaşamın yaratıcı tarafını

temsil ederken, Ares yıkıcı tarafını temsil ediyor ve bu birliktelik tıpkı Hephaistos'la Afrodit evliliğinde olduğu gibi zıtların birliğini ve çatışmasını gösteriyordu.

Ares'in Afrodit'in gönlünü çalması kolay olmadı. Onu ikna etmek için defalarca değerli armağanlar sundu önüne. Hephaistos, kendi demir atölyesinde çalışırken, zamanının büyük bölümünü Afrodit ile geçiren Ares, günden güne Afrodit'in gönlündeki katılığı eriterek onu etkilemeyi başardı.

Ares, Afrodit ile hep gece buluşuyor, gündüz'ün ansızın gelerek onları yakalamasını engellemek için de Alektryon adlı genci odanın kapısında nöbetçi bırakıyordu. Alektryon tüm gece Afrodit ile sevişen Ares'e gündüz'ün geldiğini haber vererek iki aşığın yakalanmasını engelliyordu. Zira demir ve maden tanrısı Hephaistos genellikle gece çalışıp gündüz eve geliyordu.

Gecelerden bir gece yine Afrodit ile Ares sevişirken, Alektryon uyuya kaldı. Bir müddet sonra Afrodit ile Ares de uyuya kalmış, gece ömrünü tamamlayarak güneş dağların ardından ilk ışıklarını karanlığın üzerine ok gibi fırlatmaya başlamıştı. Afrodit ile Ares'in çırılçıplak bir yatakta uyuduğunu gören gün, hemen Hephaistos'a giderek, durumdan demir ve maden tanrısını haberdar etti. Sinirden çılgına dönen Hephaistos karısı ve karısının aşığı Ares'ten intikam almak için bir plan hazırlayarak sırlı bir zincirden görünmeyecek kadar ince ve hafif ama bir o kadar da dayanıklı bir ağ ördü. Fileyi bitiren Hephaistos, hemen sarayına koşarak gizlice yatak odasına girdi. Bu sırada Ares odadan çıkmıştı. Afrodit banyoya girdikten sonra görünmez filenin iki ucunu karyolaya, iki ucunu da tavandaki tahtalara bağladı. Sonra da sanki işine gidiyormuş gibi odada çıktı. Onun gittiğini gören Ares tekrar Afrodit'nin odasına geldi. İki aşık, hiçbir şeyden şüphelenmeden yeniden çırılçıplak soyunup yatağa uzandılar. Onlar yatağa uzanır uzanmaz sırlı file büzüşerek ikisini de sarmaya başladı. File öyle büzülmüş ve daralmıştı ki, Ares ile Afrodit iyice birbirine yapışmış ve kımıldayamaz hale gelmişlerdi. Bunun üzerin Hephaistos,

yatak odasının kapısına gelerek Afrodit ve Ares'i filenin içinde sıkışmış halde görünce hemen diğer tanrı ve tanrıçaları çağırdı ve Afrodit'nin kendisini nasıl aldattığını kanıtlamaya çalıştı. Hephaistos'un sarayına gelen tanrılar, Ares ile Afrodit'yi o halde görünce gülmekten kendilerini alamadılar. Hephaistos, Ares ve Afrodit'yi rezil etmek için bu tuzağı kurmuştu ama diğer tanrılar Ares'in bahtını kıskanmışlardı. Zira o an Ares'in yerinde olmak için neler vermezlerdi! Fakat Afrodit Hephaistos'un bu tuzağı yüzünden çok utandı. Hephaistos, sinirleri yatışınca Ares ile Afrodit'yi çözerek görünmez ağdan kurtardı. Ancak utancından kimsenin yüzüne bakamayan Afrodit, Kıbrıs adasına giderek bir müddet gözden ırak bir hayat sürdürdü. Ares ise kapıya nöbetçi olarak diktiği Alektryon'u horoza dönüştürdü. O günde beri Horoz, günün doğduğunu haber vermek için her şafakta öter.

Homeros Odysseia'nın VIII. Bölüm'ünde Ares ile Afrodit'nin yaşadıklarını ve tanrıların bu sahneyi nasıl kıskançlık ve alayla izlediklerini şöyle dile getirir.

“

Demodokos, elinde sazı, güzel bir ezgiye koyuldu,
Ares'le güzel belikli Afrodit'nin sevgileri üstüne,
bunlar Hephaistos'un evinde bir gün nasıl gizlice
sevişmiştiler,

Ares bol armağanlar vermişti nasıl,
ve nasıl kirletmişti yatağını kral Hephaistos'un.
Güneş de ossaat yetiştirmişti ona bunu
birleştiklerini onların bir oydu gören,
bu acı haberi duyar duymaz Hephaistos
yürüdü gitti demir ocağına doğru,
çok kötü şeyler kuruyordu kafasında,
koca bir örs yerleştirdi orda kütüğe,
bir ağ ördü kırılmaz ve çözülmez zincirden,
kısıvrak kapatacaktı içine iki sevgiliyi.
Bitirince bu tuzağı Ares'e köpüre köpüre,
gitti güzelim yatağının, bulunduğu odasına,

demirleri yatağın ayaklarına çepeçevre doladı,
bir sürü zincir yaydı üstüne, dam yaptı,
bunlar örümcek ağı gibi inceciktiler,
hiç kimse göremezdi onları, mutlu tanrılar bile,
öylesine bir düzen kurmuştu Hephaistos, kurnazca.
Yatağın çevresine sarınca tek mil ağı,
Lemnos'un güzel yapılı kentine gitti,
en çok sevdiği insanlardı yeryüzünde Lemnos halkı.
Ama altın dizginli Ares kör değildi ki,
ünlü sanatçı Hephaistos'un gittiğini pusuda görmüştü,
bu çok ünlü tanrının evine koştu ossaat,
güzel çelenkli Afrodit'ye yanıyordu ölesiye.
Afrodit, babası yaygın güçlü Kronosoğlu'nun yanından
yeni gelmiş, tam oturacakken,
girdi yanına Ares, aldı elini, konuştu, diller döktü:
-Yatalım sevgilim gel, sevişelim doyasıya,

Afrodit ve Ares

Hephaistos burda yok, yola çıktı,

Lemnos'a gidiyor, kaba konuşan Sintililere
Böyle dedi, yatmayı tanrıçanın da içi çekti,
ama uzanır uzanmaz yatağa, sardı onları
çok akıllı Hephaistos'un ustaca yaptığı demir ağ.
Ne kollarını kımıldatabiliyorlardı şimdi, ne bacaklarını,
kaçıp kurtulmanın artık hiç yolu yoktu.
Derken çok ünlü topal geldi yanlarına,
Lemnos toprağına varmadan geri dönmüştü,
Güneş haber, vermişti olanı biteni ona,
o da döndü evine ossaat, yüreğinde acılarla.
Durdu kapının önünde, öfkeden kudurmuş gibi,
bağırdı avaz avaz, bütün tanrılar duydu onu:
-Zeus baba ve hep var olan öbür mutlu tanrılar,
gelin, şu gülünç, bayağı işlere bir kadın!
Zeus'un kızı Afrodite hor gördü beni,
topalım diye hor gördü, sevdi Ares'i,
sevdi onu, yakışıklı, çevik ayaklı diye,
kabahat bende değil, sakat doğmuşsam,
kabahat anamda babamda, beni dünyaya getirmeselerdi!
Bakın şunlara, nasıl yatmış sevişirler benim yatağımda!
Bunu gören nasıl çıkmaz çileden, nasıl!
Sanmam burada yatmak istesinler bundan böyle,
ne kadar severlerse sevsinler birbirlerini
artık istemezler uyumak burada yan yana,
ama zincirlerle kurduğum kapan tutacak onları,
tutacak, kızın babası geri verene dek
benim ağırlığı, sunduğum armağanları tekmi,
onun kızı güzelliğine güzel ama, namuslu değil-
Böyle dedi, toplandı tanrılar tunç evin önünde,
yeri sarsan Poseidon da geldi, koşucu Hermeias da,
ok atan kral Apollon da geldi,
ama bütün dişi tanrıçalar utandı, evde kaldı
İnsanlara varlık bağışlayan tanrılar durdular avluda,
ve gördüler marifetlerini çok akıllı Hephaistos'un,
dinmez bir kahkaha yükseldi mutlu tanrılar arasında.
Hepsi şöyle diyorlardı sokulup birbirlerine:

-Kötü işten hiçbir zaman hayır bekleme,
yetiştir hızlı koşana ağır giden,
bizim Hephaistos ağır gitti ama,
baksana sonunda yakaladı Ares'i,
en hızlısını Olimpos 'ta oturan tanrıların,
Hephaistos topal ama, çok becerikli,
bu gizli çiftleşmenin bedelini ödetecek ona.-
Böyle söyleyip dururken onlar birbirlerine,
kral Apollon, Zeus 'un oğlu, seslendi Hermes'e:
-Hermeias, Zeus'un oğlu, kılavuz tanrı, varlık bağışlayan,
istemeyiz miydin yatmak Afrodit'yle bir yatakta,
zorlu zincirler altında da olsa, böyle ezile ezile? -
Argos'u öldüren kılavuz tanrı da dedi ki:
-Nerde o günler, kral Apollon, hedefi vuran, nerde,
vurulsam razıydım üç kat ağır zincirlere!
Tekmil tanrılar, tanrıçalar gelseydiniz görmeye beni
altın Afrodit'nin koynunda yatmış uyurken! -
Böyle dedi, gene bir kahkaha yükseldi ölümsüz tanrılar
arasında,

..."

Afrodit'nin savaş tanrısı Ares'le birleşmesinde Phobos (Bozgun), Deimos (korku) ve Harmonia (Uyum) isimli üç çocuğu olmuştur.

Afrodit ile Av Tanrıçası Artemis

Arasındaki Rekabet

Olimpos tanrıları genellikle birbirleri ile mücadele içinde olan ve birbirlerini kıskanan tanrılardır. Bu özellik, tanrıçalarda daha keskin bir şekilde kendini dışa vurur. Zeus'un karısı Hera ile Afrodit, Afrodit ile akıl tanrıçası Athena, Afrodit ile Av tanrıçası Artemis arasındaki çekememezlik, kıskançlık ve mücadele bunun en somut göstergesidir.

Tanrıçalar arasındaki rekabetin temelinde güzellik ve yetki savaşları vardır. Olimpos'un tanrıçaları kendilerinin güzellikte kimseyle kıyaslanamayacak denli biricik olduğunu düşünürler; erkek tanrılar ve ölümler tarafından

beğenilmekten hoşlanırlar. Bu bitmek bilmeyen güzellik yarışında diğ er tanrıçalar sürekli mücadele edilmesi gereken rakiplerdir. Bu güzellik kompleksi ve ötekini kıskanma duygusu tanrıçaların saflarını ve ittifaklarını da belirler. İnsanlar arasındaki savaşlarda biriyle güzellik yarışında olan tanrıçalar genellikle karşı güçleri desteklerler. Birbirlerinin sevgilileri ayarttıklarında ya da yetkelerini zaafa uğrattıklarında mutlaka karşı bir saldırı ile intikam alırlar. Ancak tanrıçaların birbirine vereceğ  zarar sınırlıdır. Bir kere ölümsüzlük payesi ile onurlandırılmışlardır. Yani tanrıçaların birbirlerini sonsuza dek Tartaros ülkesine gönderme ş ansları yoktur. Öte yandan Olimpos dağından tüm evreni yöneten bir tanrılar ailesinin ve koalisyonunun bir parçasıdırlar. Tanrıların birliğı ve başka bir tanrısal varlıklar tarafından iktidarlarının potansiyel tehdit altında olması tanrıçaları nihayetinde birbirine muhtaç kılar. Öte yandan haksızlıkta ve nifakta ileri giden tanrıçaların, diğ er tanrılar ve tanrıların tanrısı Zeus tarafından dışlanma ya da cezalandırılma olasılığı mevcuttur. Bu yüzden tanrıçaların birbirleri ile rekabetlerinde mücadelenin asıl yıkıcı sonuçlarını, yine taraflarını tuttukları ölümlüler ya ar. Bir anlamda ölümlülerin dünyası; tanrı ve tanrıçaların gövde gösterisi yaptığı, birbirleri ile  arpı tığı ama sonra kendi göksel evrenine giderek, mücadele ve rekabetin bütün yıkıcı sonuçlarını ortada bıraktığı savaş meydanı gibidir.

Tanrı ve tanrıçalar arasındaki mücadelenin bir boyutu da yetki mücadelesidir. Gerçi Olimpos'un yüce tanrılarının, doğanın hangi gücünü y nettiğı ve temsil ettiğı bilinmektedir. Ancak bu alanlar tamamen birbirinden bağımsız alanlar değıldir. Nasıl ki savaş tanrısı Ares, savaşları ortaya çıkarıp ya atıyorsa savaşların devam etmesi için de gemilerin yüzmesine dolayısıyla Deniz tanrısı Poseidon'a, kılıçların ve g rzlerin ve zırhların tamir edilmesine dolayısıyla maden tanrısı Hephaistos'a, keskin bakışlı ni ancılara dolayısıyla Av tanrıçası Artemis'e, içinde a k ve ş hvet barındıran komplolara dolayısıyla Afrodite'ye

ihtiyaç vardır. Yani bir tanrının kendi tanrısal gücünü uygulayıp devreye koyabilmesi için diğer tanrı ya da tanrıçaların temsil ettiği güç alanına sık sık ihtiyaç duyarlar. Bu ittifak alanı aynı zamanda bir mücadele alanına da dönüşebilmektedir. Bir tanrının hedeflerine ulaşması için gerekli olan rüzgar eğer kesiliyorsa, bu kez hedeflerinden geri kalan tanrı, diğer tanrıya dış biler ve başka bir yöntemle intikamını almaya çalışır.

Öte yandan tanrı ve tanrıçaların görevleri değişmez ve mutlak değildir. Edilgen ve doğa güçlerini yerinde ve etkili bir şekilde kullanamayan bir tanrı ya da tanrıça zamanla mitozdan silinerek, o alan başka bir tanrı ya da tanrıça tarafından temsil edilebilir.

Tanrı ve tanrıçaların kendi kültlerini dünyanın değişik bölgelerinde yayması, bir yerin halkını kendisine bağlaması önemli bir prestij kaynağıdır. Genellikle eski dünyanın değişik coğrafi bölgelerinde bazı tanrı ya da tanrıçaların diğerlerine göre daha fazla nüfuzu ve etkisi vardır. Tanrılar ve tanrıçalar, bu nüfuzu kültleri ve tapınakları vasıtası ile sürekli kırlarlar ve kendi kültlerinin zayıflamasını istemezler. Bu tanrısal etkinlik mücadelesi, tanrıları zaman zaman karşı karşıya getirir. Örneğin, bir zamanlar bir tanrıya adaklar sunan halk, başka bir tanrıya yönelmişse unuttuğu tanrının gazabına uğramaktan kurtulması güçtür. Nitekim, Afrodite ile Artemis arasındaki rekabet ve mücadelenin bir nedeni de Troizen bölgesi üzerinde egemenlik kurma mücadelesidir.

Öte yandan, sonsuza dek bakire kalmaya karar vermiş ve Zeus'un iznini koparmış olan Artemis bu sözü ile Afrodite'nin tanrısal gücü olan aşkı yadsıyarak ona karşı çıkmaktadır. Afrodite doğası gereği güzel, bakımlı, yumuşak ve nahif bir tanrıçadır. Artemis ise güzellikte Afrodite'yle yarışacak kadar güzel olmasına rağmen, çetin dağlarda avcılık yaparak sert ve katı bir mizaca sahip olmuştur. Tanrıça Artemis'i takip eden birçok ölümlü kadın (amazonlar) aşk ve cinselliği yadsıyarak, savaşçı bir kimliğe bürünmüş, daha rahat ok fırlatmak için kendi göğüslerini keserek kadınlıklarını

yadsıdıkları gibi savaşçı kişiliklerini de pekiştirmişlerdir. Afrodit'nin ise aşka yasak konmasına tahammülü yoktur. Bu yüzden birçok ölümlüyü acımasızca cezalandırmıştır. Artemis bakirelik sözü ile hem de bir tanrıça olarak Afrodit'nin tanrısal yetkisini işlevsiz kılmaktadır. Gerçi Artemis de doğanın bu kaçınılmaz kanuna boyun eğerek aşık olmuştur. Zira aşk duygusu, hem tanrılar hem de insanlar için var olan bir hayat enerjisidir. Ancak yine de Artemis'i tanrılar arasında özel kılan şey, av tanrıçası oluşu ve bakireliğı temsil etmesidir. Bu ise Afrodit'nin hiç hoşuna gidecek bir meziyet değildir. Bu yüzden Afrodit ile Artemis'in, birçok mitozda sık sık karşı karşıya geldiğı görülür.

Afrodit ile Ölümlü Ankhises'in Aşkı

Afrodit Olimpos dağına geldikten sonra Zeus onu tanrılar arasına kabul ederek en yüksek kata oturttu ve evlat edindi. Ne var ki, Olimpos'un tanrısı da birçok tanrı gibi Afrodit'ye sevgi besliyordu. Özellikle Afrodit'nin boynundaki sihirli kolye, Zeus'u çok tahrik ediyordu. Ne var ki, Zeus Afrodit'ye sahip olamamanın verdiğı hırsla bu güzeller güzeli aşk tanrıçasını cezalandırarak onu Dardanos'ların kralı ölümlü Akhises'e aşık etti.

Kral Akhises bir gece İda Dağı'ndaki çoban kulübesinde uyuyordu. Onu görüp hemen aşık olan Afrodit kırmızı elbiseler giyerek Phrygia prensesi kılığına girdi ve üzeri ayı ve aslan postuyla kaplı bir yatakta Akhises uyurken onunla sevişti. Akhises uyandığında hiçbir şeyden habersiz, Phrygia prensesini yanında görünce şaşırdı. Afrodit ona gerçek kimliğini açıklayarak uykusunda kendisiyle seviştiğini, bu sırrı kimseyle paylaşmamasını söyledi. Akhises ise bu sırrı kimseye açmayacağını söyledikten sonra ölümlü biri olmasına rağmen ölümsüz bir tanrıça ile sevişmesinin cezasının hemen oracıkta yaşlanmak olduğunu bildiğı için Afrodit'e yalvararak kendisini korumasını söyledi. Afrodit ise ona korkmamasını, bu birleşmeden olacak oğullarının gelecekte çok ünlü biri olacağını söyledi.

Ne var ki, Ankhises bir gün bir i ki masasında sarhoşluğun da etkisiyle Afrodit ile olan sırrını açığa vurdu. İ ki masasında arkadaşlarından biri bir kadından bahsederek, “Afrodit’le mi onunla mı yatmayı istersin?” sorusuna, o an boş bulunan Ankhises ‘ikisiyle de yattığını’ söyleyerek yanıt verdi.

Ankhises’le Afrodit’nin yattığını  ğrenen Zeus, kıskançlık hezeyanları içinde Kral Ankhises’e bir şimşek göndererek onu öldürmek istedi. Ancak Afrodit, hemen sihirli kuşasını yıldırım ile Ankhises arasına sokarak şimşegin yönünü başka bir yöne çevirdi ve Ankhises’i ölümden kurtardı. Bu olayın şoku ile kral Ankhises bir daha ayağı kalkamadı.

Afrodit’nin Ankhises’ten, Aineias isimli bir çocuğı oldu. Aineias büyüyünce oldukça yiğıt bir komutan oldu ve Troya savaşında Troyalılarla birlikte savaşı girerek Akhalılardan birçok savaşçıyı öldürdü. Aienias savaşın sonunda Troyalılar yenince babası Ankhises’i de alarak annesi Afrodit’in yardımı ile İtalya’ya geldi ve burada Roma kentini kurdu.

Afrodit'in Pyglamion'un Heykelini Canlandırması

Kıbrıs adasının Amathontus bölgesinde Pyglamion isimli mesleğine hastalık derecesinde aşık bir heykeltıraş yaşıyordu. Pygmalion yaptığı heykellere öylesine büyük bir aşkla bağlı idi ki, zamanının büyük kısmını bu heykeller arasında geçirirdi. Aslında Pygmalion, heykelleri ile ilişki kurmasının gerçek nedeni insanlardan kaçmasıydı. Bunun sebebi ise aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'ye inanmayıp, onun tanrısal gücünü inkardan gelen Amothonte'nin genç kızları Propatides'lerdi.

Afrodit kendisini inkar eden bu genç kızlara ceza olarak bütün kalplerini şehvet duyguları ile doldurup taşırmış, onların utanma duygusunu yok ederek önüne gelenle yatan onursuz fahişelere dönüştürmüştü. En nihayetinde Propatides'ler, kaya haline dönüşerek bu onursuz durum sona erdi. Pyglamion, bu Propatides'leri gördükçe tüm kadınlardan ve gider insanlardan iğrenerek kendisini heykellerinin arasına kapatmıştı. Propatides'ler onunla bununla çiftleştikleri için kolayca veba hastalığına maruz kalırlardı. Bu yüzden Pyglamion onların geçtiği yerlerden bile geçmemeye özen gösterirdi.

Bu genç kızlar yüzünden Pyglamion, aşk duygusunda o kadar uzaklaşmıştı ki, Afrodit'ye de tapınmazdı. Fakat günlerden bir gün Pyglamion, fildişinden bir kadın heykeli vücuda getirdi. Bu kadın heykeli o kadar güzel ve cezp edici idi ki, aşk duygusunu unutan ve hiçbir canlıya aşık olamayan Pyglamion, kendi yaptığı bu heykele koyu bir aşkla bağlandı.

Pyglaimon'un, kendi yaptığı kadın heykeline nasıl bir aşkla bağlandığını gören Afrodit, bir zamanlar yüreği nasır bağlamış ama şimdi içi kan ağlayarak taş heykele sarılıp öpen bu adama acıyarak kadın heykele can erdi. Böylece

Pygmalion, kendi elleriyle yarattığı biricik aşkına kavuşmuş oldu.

Kimi kaynaklara göre ise bu mitoz şöyle anlatılır; Pygmalion aslında Afrodit'ye aşıktı. Ne var ki, usta heykeltıraş Afrodit ile birlikte olmanın imkansız olduğunun bilincindeydi. Bu yüzden fildişinden bir heykel yapıp, her gece Afrodit yerine onunla yatıyordu. Afrodit umutsuz bir aşkla cansız heykele sarılan bu adama acıyarak heykele can verdi. Galatea adını alan bu heykelden olma kadınla evlenen Pygmalion'un, Paphus ve Metharme adında iki çocuğu oldu. Paphus Kıbrıs'a kral olduktan sonra Afrodit için Kıbrıs'ta büyük bir tapınak inşa etti ve yaptığı evlilikten Paphos şehrinin kurucusu Kinyras dünyaya geldi.

Afrodit ile Adonis'in Aşkı

Günlerden bir gün Kıbrıs kralı Knyras'ın karısı kibirlenerek, kızı Smyrna'nın Afrodit'den daha güzel olduğunu iddia etmeye başladı. Güzellikte rakip tanımaz Afrodit bunu duyunca Knyras'ın karısını cezalandırarak, Smyrna'yı babasına aşık etti. Böylece anne kız birbirine rakip hale geldiler. Smyrna bir gece dadısını yanına çağırarak babası Knyras'ı körkütük sarhoş oluncaya kadar içirmesini söyledi. Kadın, hanımının buyruğunu yerine getirerek Knyras'ı içirdi ve zil zurna sarhoş etti. Bunun üzerine Smyrna sarhoş babasının koynuna girerek onunla birlikte oldu ve babasından hamile kaldı. Kral Knyras kızının karnındaki çocuğun kendinden olduğunu nice zaman sonra öğrenebildi. Bunun üzerine öfkeden kendini kaybeden kral Knyras, eline bir kılıç alarak kızını öldürmek için kovalamaya başladı. Nihayet bir tepenin kıyısında Smyrna'yı sıkıştıran Knyras, tam kılıcı çekip kızı öldürecek iken Afrodit araya girerek Smyrna'yı bir mürrüsafi ağacına dönüştürdü. Bu sırada ağaca çarpan kılıç parçalanarak yere düştü. Kılıcın ağaçta attığı yarıktan ise Adonis dünyaya geldi.

Afrodit, Knyras'ın karısından intikam almak için verdiği cezanın sonucunu görünce pişman oldu ve bebeği tahta bir sandığa koyarak saklaması için Ölüler Ülkesi'nin kraliçesi

Persephone'ye verdi. Sandığı alan Persephone merakına yenik düşerek sandığı açtığından Adonis'i gördü. Bu bebek o kadar güzel ve sevimli idi ki, onu sandıktan çıkaran Persephone bebeği sarayına götürdü.

Persephone'nin Adonis'i sarayına götürdüğünü haber alan Afrodit, hemen yeraltına inerek Adonis'i geri almaya çalıştı. Ne var ki, Persephone çoktan Adonis'i kendisine aşık etmişti. Haliyle Afrodit'nin isteğini kabul etmedi. Bunun üzerine Afrodit umutsuzluk içinde, Olimpos'un baş tanrısı Zeus'a başvurarak yardım istedi.

Zeus, Afrodit'in de Adonis'e aşık olduğunu ve onunla birlikte olmak istediğini sezdiğinden, Persephone ile arasındaki sorunda taraf olmak istemeyerek onları Musa Kalliope'nin mahkemesine gönderdi. Kalliope'nin mahkemesinden çıkan karara göre hem Aphrotie hem de Persephone Adonis üzerinde eşit söz hakkına sahip olacaktı. Zira Afrodit çocuğun doğmasına sebep olmuş, Persephone ise onu sandıktan kurtararak yaşamasını sağlamıştı. Fakat mahkeme buna rağmen çocuğu ikisine de vermeyerek bir müddet için iki tanrıçadan da uzak bir yerde bir başına kalmasına karar verdi. Sonuç olarak bir yıl üç eşit parçaya bölündü. Bu parçaların birinde Adonis, Afrodit ile diğerinde Persephone ile bir diğerinde ise tek başına kalacaktı.

Ne var ki, bu karardan hoşlanmayan Afrodit mahkemenin kararına riayet etmeyerek sihirli kuşağını giyindi ve Adonis'e düşen hisseyi de kendine almak için onu kandırdı. Ayrıca Ölüler Ülkesi'nin kraliçesi Persephone'ye düşen payı da kısaltarak kendi payını iyice artırdı.

Afrodit'nin bu tavrı karşısında sinirlenen Persephone, Trakya'ya gidip Afrodit'nin sevgilisi Ares'i buldu ve aşk tanrıçasının, kendisini genç bir ölümlü ile aldattığını söyledi. Bunun üzerine domuz kılığına giren Ares, Lebanon dağına giderek Afrodit ile birlikte avlanan Adonis'e boynuzlarını saplayarak onu öldürdü. Adonis'in ruhu Tartaros'a (Ölüler Ülkesi) giderken ölü bedeninden akan kanlardan Girit laleleri boy verdi.

Adonis'in ölümüyle adeta yıkılan Afrodit, Zeus'a yakararak hiç değilse yılın belli bir döneminde Adonis'in ruhunu yeryüzüne çıkartmasını istedi. Afrodit'nin isteğini kırmayan Zeus, Adonis'in ruhunun yılın dörtte birinde yeryüzüne çıkmasına razı oldu. Bundan sonra her yaz mevsiminde Adonis'in ruhu yeryüzüne çıkarak doğanın canlanmasına neden oldu.

Afrodit Adonis ile birlikte geçirdiği zamanlarda onunla sayısız kez birlikte oldu. Bu birliktelikten olan oğulları Golgos, Kıbrıs'taki Golgi kentinin, kızları Beroe ise Trakya'daki Beroia kentinin kurucuları oldular. Kimi mitologlar ise Priapos'un babasının Dionysos değil, Adonis olduğunu ileri sürerler.

Afrodit, kimi zaman Adonis'i kiskandırmak istemiş, böylelikle kendine beslenen aşkı diri tutmaya çalışmıştır. Bu kiskandırma faaliyetlerinden birinde Lilybaeum'a giderek, burada Argonaut Butes ile birlikte birkaç gece geçirmiş, Bu birliktelikten de Sicilya kralı Eryx dünyaya gelmiştir.

Adonis öldükten sonra onun anısına törenler düzenlenmeye başlandı. Bu törenlerde Adonis'i temsilen kırmızıya boyanmış bir yatağın üzerine ona çok benzeyen bir genç yatırılıyor ve kadınlar ölümünü anımsayan kadınlar dövünerek ağlıyorlardı. Bu yatağın etrafında uçuşan Eros'lar gözyaşı döküyor, Adonis temsiline etrafına güzel kokulu, gün doğarken açıp gün batarken solan çiçekler, vazolar, meşalelere koyuyorlardı. Adonis'in çevresinin, ömrü kısa çiçeklerle donatılması onun genç yaşta ölümünün ve kısacık ömrünün simgesiydi. Bu törenin yapıldığı yerde onun sevenleri bir gün boyunca kendilerini döverek ellerini, yüzlerini ve vücudunun değişik bölgelerin kan içinde bırakıyorlardı. Adonis'in yeryüzüne gelişi yazı, gidişi ise sonbaharı müjdeliyor; yazın doğa bütün bereket ve nimetlerini insanoğluna cömertçe sunuyordu.

Afrodit'in Çift Cinsiyetli Çocuğu Hermafrodit

Hem kadın hem de erkek özellikleri gösteren HermAfrodit, Afrodit ile haber tanrısı Hermes'in çocuğuydu. Nitekim ismi

de Hermes ile Afrodit sözcüklerinin bileşiminden oluşuyordu. Afrodit Hermes'le olan gizli aşkını gizlemek için bu bebeği, doğar doğmaz İda dağında perilere emanet etti. Periler bu oğlanı ormanların yabani ortamında büyütüp beslediler. HermAfrodit on beş yaşına geldiğinde vahşi bir güzelliğe sahip bir delikanlı oldu.

HermAfrodit'nin en büyük zevki sabah akşam dağlarda dolaşmak, uzun kır gezintilerine çıkmaktı. Günlerden bir gün yine bu kır gezintilerinin birinde Kariol'de gezerken, bir gölün kıyısına geldi. Gölün suyu o kadar duru ve sakindi ki, HermAfrodit bir an göle atlayarak yıkanma arzusuna kapıldı. Bu arzusunu gemleyemeyen delikanlı hemen soyunup suya girdi. Ne var ki, bu suyun güzel perisi Salmakis delikanlının güzel bedenini görünce ona aşık oldu. HermAfrodit'nin karşısına çıkan peri kızı ona olan aşkını ilan etse de delikanlı buna olumsuz cevap vererek periyi itti. Ancak oğlana sarılmakta ısrar eden peri kızı, onun boynuna atıldıkça HermAfrodit onu daha kuvvetli iterek kendinden uzaklaştırmaya çalıştı. Bunun üzerine sinirlenen Salmakis tanrılara seslenerek, hemen delikanlı ile kendi vücudunu birleştirmelerini ve bir daha ebediyen ayrılmamasını istedi. Peri kızının buyruğunu yerine getiren tanrılar oracıkta hemen peri kızıyla HermAfrodit'nin vücudunu birbirine yapıştırdılar. Böylece güzellik tanrıçası Afrodit'nin oğlu HermAfrodit çift cinsiyetli bir insan haline geldi.

HermAfrodit kadınsı göğüslere sahip olan uzun saçlı bir gençti. Bıyıklı kadın gibi garip bedensel özellikler gösteren HermAfrodit, aslında anaerkil düzenden ataerkil düzene geçişi sembolize etmektedir. Zira HermAfrodit, Helenistik çağ öncesinde, sahte göğüsler takarak kraliçeye vekalet eden kraldır aslında. HermAfrodit'nin zıttı olan Androgyne'ler ise yapay bıyık takarlar ve çocuklarını asilzadeler arasına sokmak için erkekleşmekten kaçınırlar. Her iki figür de anaerkillikten ataerkilliğe geçiş dönemini simgeler. Aynı simgenin tanrılar dünyasındaki tezahürü ise Afrodit'nin yapay bıyık taşıması ve şarap tanrısı Dionysos'un

kadını vücut hatlarına sahip olmasıdır. Bu dönem erkek egemenliği ile kadın egemenliğinin adeta bir vücutta sentezlendiği cinsler üstü bir dönemdir.

Afrodit'in Eos'u Lanetlemesi

Afrodit, gönüllere ve doğaya sevgi ve aşkın tohumlarını ekmesine rağmen, intikamcı ve kindar bir tanrıça idi. Bütün ölümlüler ve ölümsüzler arasında en güzel olduğunu düşünüyor ve sevgililerinin başka bir tanrıça ile birlikte olmasına tahammül edemediğinden, onları acımasız cezalara çarptırıyordu. Bunlardan biri de Şafak tanrıçası Eos'tur.

Eos, Titan soyundan Theia ile Hyperion'un çocuğu, aynı zamanda Güneş tanrısı Helios ile Ay tanrısı Selene'nin kardeşıydı. Şafak tanrıçası Eos, her gecenin bitiminde altın sarısı rengindeki kaftanını giyerek yeryüzünde yaşayan ölümlüleri günün ilk ışıklarından haberdar etmek için savaş arabasına binerek kardeşi Helios'a geldiğini bildirmek için Olimpos'a giderdi. Onun gelişini gören Helios, gökte belirir, bunun üzerine Eos, Hemera adıyla kardeşinin batıya olan yolculuğuna katılırdı. Bu yolculuk Okyanus'un batı kıyılarına gelinceye kadar sürerdi. Bu sırada Eos da Hespera adını alırdı.

Eos ile Helios'un bu yolculuğu günün ilk ışıkları ile birlikte şafağın doğuşunu ve okyanus kıyılarında günün batışını yani gündüzü karakterize ederdi. Şafak tanrıçası Eos çok güzel bir tanrıça idi. Bu yüzden Homeros, destanlarında onu "Gül Parmaklı" olarak tanımlamıştır.

Gül parmaklı Eos bir gün Afrodit'nin sevgilisi savaş tanrısı Ares'e aşık oldu ve onunla sevişti. Bunu haber alan Afrodit, kıskançlık ve intikam hırsıyla dolup taşı ve ona lanetler yağdırarak Eos'u cezalandırmaya karar verdi. Güzellik ve aşk tanrıçasının verdiği cezaya göre Eos, bundan sonra sürekli aşık olacaktı. Bunun üzerine duygularını kontrol etme yetisini kaybeden Eos, -ne kadar utanç verici bir olsa da- Afrodit'nin verdiği ceza gereği gördüğü her genç ölümlüye aşık oluyor hatta onları kaçıırıyordu. Eos'un bu cezadan

sonra aşık olduğu ilk kişi, daha sonra Artemis ile aşk yaşayan ve yine Artemis tarafından vurulup Zeus tarafından takımyıldızına dönüştürölen Poseidon'un oğlu Orion'du.

Afrodit daha sonra Eos'u Kephalos'a aşık etti. Eos, Kephalos'u Suriye'ye kaçıarak orada onunla sevişti ve bu birleşmeden tanrıça Phaethon doğdu. Bundan sonra da gökyüzündeki bütün yıldızları dünyaya getiren Astraios'un kocası Kleitos'la birlikte oldu.

Afrodit'nin laneti gereği Eos, son olarak Tros ve İos'un oğulları Ganymedes ve Tithonus'u baştan çıkardı. Zeus'un aşık olduğu genç erkek Ganymedes'in Eos tarafından baştan çıkartılması Zeus'un öfkesine yok açtı. Zeus, Ganymedes'i Eos'tan zorla geri aldı. Bunun üzerine Tithonos'u da kaybedeceğini düşünöen Eos, Olimpos'un baş tanrısına yalvararak Tithonos'u ölümsüzler sınıfına almasını istedi. Eos'un yalvarışları karşısında yüreği yumuşayan Zeus, onun bu isteğini kabul ederek Tithonos'a ölümsüzlük payesi bahşetti. Ne var ki Eos, Tithonos'a ölümsüzlük payesi isterken bununla birlikte sürekli genç kalması yeteneğini istemeyi unutmuştu. Bu yüzden Tithonos zaman geçtikçe ihtiyarlayıp gençlikteki güzelliğini kaybetmeye, saçları beyazlamaya, yüzü kırışmaya başladı. Bir müddet sonra iyice çirkinleşen Tithonos'a bakmaya tahammöl edemeyen Eos onu yatak odasına kilitleyerek ağustosböceğine dönüştördü.

Eos'un Tithonos'u ağustosböceğine dönüştörmesinde Afrodit'nin bir payı olup olmadığı bilinmez ancak, Afrodit'nin lanetine uğrayan Eos, bundan sonra aşklarında hiçbir zaman mutlu olamadı. Sürekli birilerine aşık olurken, her yitirdiği aşkla birlikte Afrodit'nin lanetinin yol açtığı mutsuzluğu tatmak zorunda kaldı.

Afrodit ile Dionysos'un Orpheus'u Cezalandırması

Güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit, aynı cinsler arasındaki aşkı değil, heteroseksüel aşkı yüceltmiiştir. Nitekim Afrodit'nin bütün aşkları da tanrılarla ya da ölümlü erkeklerle yaşadığı aşklardır. Hatta Afrodit, eşcinsel aşklara

şiddetle karşı bir tanrıça idi. Eşcinsel ilişkileri özendiren Orpheus'u şara tanrısı Dionysos'la birlik olup cezalandırması da buna dayandırılmaktadır.

Trakya kralı Oiagros ve Mousa Kalliope'nin oğlu Orpheus, ölümlüler arasındaki en büyük müzisyen ve ozan olarak bilinmektedir. Tanrı Apollon ona bir lir vermiş, esin perileri Mousalar da bu liri nasıl çalacağını öğretmişlerdi. Kısa sürede Orpheus liri o kadar güzel çalmaya başladı ki, bu aletten çıkan ezginin büyüyle sadece ölümlüler değil, dağlar, taşlar; yer ve gök de sükuta gelip kendini müziğin güzelliğinde yitirirdi.

Dionysos.

Dionysos Trakya'yı fethettiğinde Orpheus ona gerekli saygıyı göstermeyerek Güneş tanrısı Helios'a (Apollon) dua etmeyi sürdürdü. Bu sırada Orpheus, Apollon adına bir tapınak kurmuş, Makedonya'da yaşayan ve daha sonra Dionysos'un alaylarını oluşturacak olan mainad'ların kocalarını da bu tapınağa rahip yapmıştı. Mainadlar kocalarından ayrı kaldıklarından onlarla birleşemiyor ve bunun sorumlusu olarak da Orpheus'u görüyorlardı. Dahası bir anlatıya göre Orpheus, erkek rahiplerin karıları ile

yaşayacakları şehveti köreltirken eşcinsel ilişkileri de özendiriyordu.

Şarap tanrısı Dionysos, Orpheus'un kendisine gerekli saygıyı göstermemesi üzerine Mainadları galeyan getirerek Apollon tapınağına saldırttı. Tapınağı ateşe veren mainadlar kocalarının hepsini öldürdüler. Sonra da Orpheus'u yakalayarak kafasını Hebros ırmağına attılar. Orpheus'un başı ırmakta sürüklenirken bile güzel ezgiler söylemeye devam ederek Lesbos (Midilli) adasına kadar ulaştı.

Orpheus'un öldürülmesinde Dionysos kadar Afrodit'nin de payı olduğu söylenmektedir. Dionysos, Orpheus'u kendisine gereken değeri vermeyip Apollon'a dua ettiği için öldürürken, Afrodit başka bir gerekçe ile mainad'ların (Bakkhalar) rahip kocalarını eşcinsel ilişkiye sevk ettiği gerekçesi ile onun öldürülmesinde rol oynamıştır.

Rhodope'nin Aşkı ve Bakirelik Suyu

Afrodit, tanrısal gücüne karşı gelenlerden hoşlanmayan ve onları gazaba uğratan bir tanrıça idi. Aşka ve sevgiye kalbini ve ruhunu kapatmak Afrodit'nin tanrısallığına başkaldırı anlamına geliyordu ve bu yola sapanları Afrodit aşk ile cezalandırmıştır. Nitekim kendini av tanrıçası Artemis'in hizmetine adanmış olan Rhodope'nin başına gelenler bunun en somut örneğidir.

Tanrıça Artemis'in hizmetine giren Rhodope, ömür boyu kendini kimseye vermeyip bakire kalarak temizliğini koruyacağına ant içmişti. Masumiyetini bu biçimde korumak isteyen Rhodope, aşk tanrıçasının tanrısal cezasından kurtaramadı kendini. Rhodope'nin bu tavrı karşısında büyük bir öfkeye kapılan Afrodit, Rhodope'nin tam da kaçmak istediği şeyi kendisine ceza olarak gönderdi; onun dağların en haşin ve ahlaksız avcısı Euthynokos'a aşık ederek yeminini bozmasına sebep oldu. Bu durum kendisine sadakatile bağlı olan Artemis'in hiç hoşuna gitmeyeceğinden Rhodope ile Euthynokos dağlarda gizli gizli buluşup birlikte oluyorlardı.

İki aşğın gizlice buluştuğunu haber alan Artemis, Rhodope'yi bakirelik sözüne sadık kalmadığı için cezalandırarak bakireliğini kaybettiği mağarada bir pınar haline dönüştürdü. Bu pınar daha sonra bakirelik yemini içen Efesli kızların kendi iradelerini sınıadıkları bir ırmağa dönüştü. Kimi kaynaklarda bu ırmak Styks ırmağı olarak da gösterilir. Bu ırmakta bakirelik yemini eden kızlar, bakirelik yeminlerini boyunlarına bağladıkları bir tablet üzerine yazıyorlar ve bu suya giriyorlardı. Suyun derinliği insan boyunu aşmıyordu ancak kızlar iddia ettikleri gibi yeminlerini bozup bakireliklerini kaybetmişlerse, su boyunlarındaki asılı tableti kapatacak kadar yükseliyor ve kızların bakire olmadığı böylelikle anlaşıyordu.

At Yetiştiricisi Glaukos'un Cezası

Sisyphos ve Merope'nin oğlu olan ve Thebes yakınlarında bulunan Potniai'de yaşayan Glaukos, atlara karşı büyük bir sevgi besliyordu ve babasından at yetiştirmenin bütün inceliklerini ve sırlarını öğrenmişti. Bu yüzden Glaukos'un yetiştirdiği atlar katıldıkları bütün yarışlardan birincilikle çıkıyordu. Glaukos'un atlarının bu başarılarının altında atların başka atlarla çiftleşmeyerek gebe kalması yatıyordu. Zira gebe kalıp doğum yapan atlar yıprandığından kuvvetten düşüyor ve eski hız ve atikliğini kaybediyordu. Ayrıca Glaukos, atlarına o kadar düşküncü ve onların en hızlı olması için doğanın kurallarına öylesine karşı çıkıyordu ki, otçul atlara insan eti bile yedirmekten çekinmiyordu.

Glaukos'un atların çiftleşmesine yasak koyması aşk ve güzellik tanrıçası Afrodite'nin gazabını üzerine çekmeye yetti. Zira Afrodite sadece tanrıların ve insanların değil, doğadaki tüm varlıkların aşk tanrıçası idi. Doğanın kendini yenilemesi, doğurganlığı, ağaçların çiçek açması, arıların bal yapması, karıncaların yavrulaması, envai çeşit hayvanın çiftleşerek çoğalması ve doğaya bereket katması onun aşk prensibi sayesinde idi. Bu prensibe -hayvanlar aleminde bile olsa- karşı çıkmak Afrodite'nin tanrısal gücünü yadsımak ve bu gücü etkisiz kılmak demektir. Ölümlü bir insanın, bir

tanrıçanın işlerine karışıp onun evrende yönettiği güçlere müdahale etmesi, tanrılar iktidarına ve o tanrıya saygısızlık anlamına geliyordu. Bu yüzden Afrodit, bu ölümlü bedeninin sınırlarını bilmez saygısızca bir ceza vermek için tanrıların tanrısı Zeus'a başvurdu. Zeus, Afrodit'nin tanrısal gücünü engellemeye çalışan bu saygısız ölümlüyü istediği gibi cezalandırabileceğini söyledi Afrodit'e.

Bunun üzerine Afrodit, Glaukos'u nasıl cezalandıracağına dair planlar yapmaya başladı. Bir gece herkesin koyu bir uykuda olduğu bir sırada, adeta birer canavar gibi yetişmiş Glaukos'un atlarını ahırın kapısına gelerek serbest bıraktı. Sonra da bu onlara, kendisinin kutsal saydığı bir pınardan su içirdi ve bir meradan da büyülü ot yedirdikten sonra tekrar ahırlarına getirdi.

Büyülü sudan içip, büyülü ottan yiyen atlar, ertesi gün İolkos sahilinde Tyro ve deniz tanrısı Poseidon'un oğlu, Neleus'un ikiz kardeşi Pelias şerefine düzenlenecek bir yarışa katılacaklardı. Hiçbir şeyden haberi olmayan Glaukos, sabahın erken saatinde ahıra gelerek, yarışmaya katılmak için atlarını arabaya bağladı. Ne var ki, arabaya bağlanan atlar birdenbire gemi azıya aldılar ve çılgınca koşmaya başladılar. Atlar o kadar hızlı koşuyordu ki, Glaukos onları durdurmak için ne yapıp ettiyse, başarılı olmadı. Dahası vücudunu saran dizginlerden bir türlü kurtulamıyor ve her an düşme tehlikesi geçiriyordu. Sonunda yere düşen Glaukos, şimşek gibi giden atların peşi sıra sürüklenmeye başladı. Atlar arkalarında Glaukos olduğu halde yarış yapılan alanın etrafını birkaç tur dolaştılar. Yerlerde sürüklenen Glaukos, kan revan içinde kalmıştı. Büyülü su ve ot ile iyice kendinden geçen atlar sonra kanlar içinde kalan Glaukos'un bedenini oracıkta canlı canlı yediler.

Böylece Afrodit kendi tanrısal prensibine yasak koyan ölümlü Glaukos'u, kendi atlarına yedirerek hem kendisine yapılan saygısızlığın hem de daha önce atlara yedirilerek can veren insanların intikamını korkunç bir şekilde almış oldu.

Sonsuza Dek Bakire Kalmak İsteyen Atalanta'nın Cezası

Daha önce de işaret edildiği gibi Afrodite etrafa yaydığı yaşam enerjisine ve sevgi seline rağmen aşktan kaçan herkesi acımasızca cezalandırmıştır. Zira aşktan ve cinsel birleşmeden kaçmak ölümü kabullenmek, yaşamın kendini üretmesini engellemektedir. Afrodite'nin tanrısal cezasından nasibini alanlardan biri de İasos'un avcı kızı Atalanta'dır. Atalanta, mitoloji tarihinde av tanrıçası Artemis'in tezahürlerinden biridir ve hızlı koşması ile bilinir.

Mitoz'a göre, Arkadya'nın kurucusu Arkas'ın torunu İasos, erkek çocuklara çok düşküncü ve kendisinden sonra tahtını bırakabileceği bir erkek çocuk istiyordu. Zeus'a erkek çocuğu olması için tanrıların tanrısına yalvaran İasos, bütün yakarışına rağmen muradı eremedi ve Zeus ona bir kız çocuğu verdi. Bunun üzerine hayal kırıklığına uğrayan İasos, bu çocuğu Kalydon yakınlarındaki Paethenian dağına bıraktı. Çocuğu bulan bir ayı, onu sütüyle emzirdi. Daha sonra ise avcılar, bu kız çocuğuna sahip çıkarak onu büyötmeye başladılar.

Adı Atalanta olan bu kız çocuğu, dağların acımasız ve çetin koşullarında, ustalıkta kimsenin yarışamadığı bir avcı haline geldi zamanla. Ayrıca o kadar hızlı koşuyordu ki, canlılar arasında onun koşusuyla baş edecek başka bir canlı daha gelmemiştir yeryüzüne. Atalanta büyüyen serpildiğinde güzelliğı ile herkesi büyülemeye başladı. Ne var ki, dağların bu güzel kızı ömür boyu kimseyle evlenmeyip bakire kalmaya söz vermişti. Av tanrıçası Artemis de bakire kalmaya söz veren, dağlarda av peşinde koşan bu kıztan desteğini eksik etmiyordu.

Efsaneye göre o sıralar Kalydon ülkesinin başında şöyle bir bela vardı; Kalydon'un kralı Oineus, Althaia ile evlenmiş ve bu evlilikten, Tokseus ve Meleagros isminde iki erkek çocuk dünyaya gelmişti. Kral Oineus, kentin savunulması için yapılan ve üstünden atlanması yasaklanan bir hendeğin üzerinden atladığı için Tokseus'u kendi elleriyle öldürdü. Meleagros henüz yedi günlük iken, kader tanrıçaları

(Fata'lar) Oineus'un evini ziyaret ederek, o sırada ocakta yanan odunun kül olmasıyla bu çocuğun da öleceğini söylediler. Bunun üzerine kral henüz kül olmadan önce odunu ocaktan alıp söndürdü ve hemen bir sadığın içine koydu. Böylece hayatta kalan Meleagros, yıllar sonra büyüdüğünde yiğit bir savaşçı haline geldi. Mızrak yarışlarında ve avcılıkta daima birinci geliyordu.

Kral Oineaus'un her hasat mevsiminde bütün tanrı ve tanrıçalara kurban sunmak gibi bir alışkanlığı vardı. Ne var ki, bu hasat mevsiminde av tanrıçası Artemis'e kurban sunmayı unutmuştu. Bunu kendine hakaret sayan Artemis, Kral Oineaus'u cezalandırarak bütün tarlaları harabeye çeviren ve hayvan sürülerini telef eden bir domuz gönderdi Oineaus'un ülkesine. Bu yaban domuzunun verdiği zarar neticesinde bir müddet sonra ülkedeki bolluk, yerini sefaletle bırakarak kıtlık başladı. Bunun üzerine ülkesinin açlık ve kuraklıktan kurtarmak için çareler arayan Kral Oineus, ülkedeki bütün savaşçıları bir araya getirerek bu yaban domuzunu öldürmek için av partisi düzenledi. Ödül olarak da bu domuzu öldüren yiğide, domuzun postunu ve dişini verecekti.

İşte Kalydon'u kıtlıkla baş başa bırakan bu domuz avına Atalanta da katılacaktı. Kral Oineus, av partisine katılacak savaşçıları sarayında ağırlayarak dokuz gün dokuz gece şölen düzenledi. Bu partiye bir kadının da katılacağını öğrenen bazı savaşçılar, partiye katılmaktan vazgeçmek istedilerse de kral tarafından ikna edildiler. Afrodit, Oineus'un oğlu Meleagros'u, İdas'ın kızı Kleopatra'yla evli olmasına rağmen ilk görüşte Atalanta'ya aşık etmiş, Atalanta da bu yiğitten hoşlanmıştı. Bu durumu fark eden kraliçe Athaia, Atalanta'nın Meleagros'la birlikte ava katılmasının uğursuzluk getireceğini söyleyerek, Atalanti'yi saf dışı etmek istedi. Fakat Meleagros, buna karşı çıkarak Atalanta'nın da av partisine katılmasını sağladı. Av esnasında Hylaios ve Rhaikos isimli iki avcı Atalanta'nın güzelliği karşısında adeta büyülenerek genç kıza tecavüz

etmek isteyince, Atalanta onları okları ile öldürdü. Bu olaydan sora Meleagros ile Atalanta daha çok birbirine yakınlaştılar.

Bütün kahramanlar yaban domuzunu öldürmek için türlü hünerlerini sergileseler de domuzu ele geçirmek mümkün olmuyordu. Nihayet uzun uğraşlardan sonra yaban domuzu ormanın bir köşesinde sıkıştırıldı. Ne var ki, domuz o kadar saldırgan ve inatçı idi ki, savaşçılardan birkaçını hemen oracıkta öldürdü. Domuzun başka savaşçıları da zor durumda bıraktığın gören Atalanta, okuyla nişan alarak domuzu sol kulağının arkasında yaraladı. Çılgına dönen domuz, bu acıyla birkaç savaşçıyı daha öldürdü. Nihayet Meleagros, yaralı domuzun kalbine mızrağını saplayarak oracıkta hayvanı cansız bıraktı. Sonra derisini yüzerek, domuzu ilk yaralayan Atalanta'ya derisini verdi. Buna itiraz eden Meleagros'un dayıları, Meleagros tarafından öldürüldü. Bunun üzerine Meleagros'un annesi Altheia oğluna lanet okudu. Öldürülen Pleksippos ile İphikles'in diğer kardeşleri, Kalydon'a savaş açarak şehri kuşattılar. Meleagros annesi tarafından cezalı olduğu için bir süre savaşa katılmadı. Yapılan çatışmalarda çok sayıda Kalydon'lu öldü. Ancak Kleopatra, Meleagros'un yanına gelerek savaş katılması gerektiğini, Kalydon'luların kendisine ihtiyacı olduğunu söyleyince Meleagros savaşa girdi ve iki dayısını da öldürdü. Bu sırada fatalar Meleagros'un annesi Althaia'nın yanına gelerek, Meleagros daha çocukken kutuya sakladıkları odunu hatırlatarak oğlundan kurtulmaması için bu odunu ateşe atmasını istediler. Althaia fataların söylediklerini yerine getirerek odunu ateşe attı. Odun yanıp kül olunca, Meleagros'un da gücü tükenerek rakipleri tarafından öldürüldü. Bundan sonra vicdan azabına yenik düşen Althaia kendini astı. Karısı Kleopatra ise intihar etti.

Yaban domuzunun vurulmasında büyük yararlılık gösteren Atlanta, babası İasos tarafından evlatlığa yeniden kabul edildi. Fakat baba İasos bir an evvel kızını evlendirme amacındaydı. Aatlanta ise Delphoi kahininin sözlerine kulak

vererek kimseyle evlenmeyeceğine ant içmişti. Zira Delphoi kahini evlenemesi halinde Atalanta'nın büyük felaketlere yol açacağını söylemişti.

Atalanta babasına direkt karşı çıkamıyor ama isteğine de razı olmuyordu. Bu yüzden bir orta yol buldu; evlenmeyi kabul edeceğini, ancak evleneceği gencin kendisini koşuda geçmesini istedi. Güzeller güzeli Atalanta ile evlenmek isteyen birçok genç, şansını denemesine rağmen başarılı olamadı ve çaresiz bir şekilde kaybetmenin cezasına katlandılar.

Atalanta'nın yarışta geçilemeyerek evlenmekten kurtulması, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodite'nin öfkesini üzerine çekti. Afrodite kendi tanrısal gücüne kimsenin karşı çıkamayacağını düşünerek Atalanta'nın yarışta geçilmesi için bir plan kurdu. Güzellik tanrıçasının bu planına göre, Atalanta'ya talip olan Amphidamas'ın oğul Melaion'a göz kamaştırıcı üç altın elma verecek, yarış sırasında oğlan bu elmaları yere bırakacak, elmaların güzelliğinden büyülenen Atalanta, elmaları almak için zaman kaybedecek böylece de Melaion yarışı kazanarak Atalanta'ya sahip olacak ve böylelikle bekaret sözünü boşa çıkartacaktı. Olaylar tam da Afrodite'nin öngördüğü gibi gelişti. Melaion, Atalanta kendine yaklaştıkça elmaları bir bir yere bıraktı. Elmaların güzelliği karşısında yarışta olduğunu unutan Atalanta, çok zaman kaybederek ömrü hayatında ilk kez bir erkek tarafından geçilerek yenildi.

Atalanta'nın yarışmayı kaybetmesi üzerine İasos, kızını Melaino'la evlendirmek için düğün hazırlıkları yapmaya başladı. Büyük bir törenle iki genç dünya evine girdiler. Böylece Afrodite, aşkın kanuna karşı gelen Atalanta'yı sözünü tutmamakla cezalandırmış oldu.

Vazo üzerine yapılmış bir Atalanta resmi.

Aşk yine tövbeye üstün gelmiş, Atalanta tüm inatçılığına rağmen Afrodit'nin buyruklarına uymak zorunda kalmıştı. Ne var ki, bu kez de başka bir felaket, Delphoi kahininin kehaneti bekliyordu onu. Kahinin söylediği felaket uzakta değildi artık.

Bu felaket ise şöyle gerçekleşti; iki genç çıktıkları av sırasında Zeus'un tapınağına geldiler. Melaion, Atalanta'yı tapınakta sevişmeye ikna etti. Bunun üzerine hiddetlenen tanrıların tanrısı Zeus, ikisini de aslana dönüştürdü ve aslanların kendi aralarında çiftleşmelerini yasaklayarak, aslanı leopara eş kıldı.

Skylla'nın Hazin Sonu

Afrodit sadece aşka gönlünün kapılarını kapayanları cezalandırmakla kalmaz, bazen de onun ölümlülere gönderdiği aşk büyük felaketlere yol açardı. Nisa kralı Nisos'un güzel kızının hazin sonu bunun en somut kanıtıdır. Çünkü aşk, büyük mutluluklar gibi büyük felaketlere de yol açabilecek kadar tutkulu bir duygudur.

Mitoza göre Skylla'nın trajedisi şöyle yaşanmıştır: Akdeniz'i egemenliği altına alan Minos, Atinalılar tarafından öldürülen oğlu Ahdrogeus'un intikamını almak için büyük bir donanma topladı. Birçok Ege krallığı bu donanmaya katılmaya söz verdi. Bunlar içinde altın karşılığında donanmaya katılmaya razı olan Prenses Siphnos da vardı. Ne

var ki, tanrılar Siphnos'u cezalandırarak başta altın olmak üzere parlayan her şeye hayran olan bir kargaya dönüştürdüler. Girit kralı Minos birçok kralı savaşa ikna ettiği halde Kral Aiakos onu huzurundan kovarak savaşa katılmayacağını söyledi. Buna çok sinirlenen Minos, Aiakos'tan intikam alacağına dair söz verdi. Bunun üzerine Aiakos da Atinalılarla ittifak yaptı.

Sefere çıkan Minos kısa sürede Nisa şehrini kuşattı. Nisa şehrinde bir anlatıya göre Apollon Nisa şehrinde bir kule inşa etmişti. Bu kule bittiğinde, Apollon lirini alıp kulenin gölgesinde harika şarkılar söylemiş, o günden sonra da kulenin dibine ne zaman bir çakıl taşı düşse, zeminden çok güzel şarkı sesleri gelir olmuştu.

Nisa şehrinin kralı Nisos'un, Skylla adında güzeller güzeli bir kızı vardı. Şehir kuşatıldığında Skylla bir yandan kuleden çarpışmaları izler, bir yandan da kulenin dibine çakıl taşı atarak müzik dinlerdi. Kuşatma o kadar uzun sürmüştü ki, Skylla artık kenti işgal eden Girit savaşçılarını hepsini tanır hale gelmişti.

Günlerden bir gün Afrodit, Skylla'yı Kral Minos'a aşık etti. Afrodit'in gönlüne düşürdüğü aşk ateşiyle gözü hiçbir şeyi görmez olan Skylla'nın, Minos'la beraber olmasının tek bir koşulu vardı; o da şehrin düşmesi idi. Ne var ki, Skylla'nın babası Nisos'un saçında altın bir saç teli vardı ve Nisos, bu saç teli kesilmedikçe yenilmezlik payesi ile payelendirilmişti. Bunu bilen ve aşktan gözü kör olan Skylla, bir gece gizlice babasının odasına girip, Nisos uyurken saçından bir tutam saçla birlikte altın teli de kesti. Sonra surların kapılarını açtırarak Minos'un karargahına gitti. Ona savaşı kazandıracak sırra sahip olduğunu, bunu kendisine vereceğini ama bunun karşılığında kendisine de aşkını sunmasını istedi. Minos, Skylla'nın teklifini hemen kabul etti ve prensesle birlikte oldu. Bunun üzerine Skylla altın saç telini Minos'a verdi. Minos da Nisa şehrini kolaylıkla zapt etti.

Ne var ki, babasına ve kentine ihanet üzerine kurulu bu aşk uzun sürmedi. Zira Minos, kendi öz babasına bile ihanet eden biriyle birlikte olamayacağını söyleyerek, Skylla'yı bırakıp Girit'e döndü. Fakat Afrodit'nin, Skylla'nın gönlüne ektiği aşk tohumu öyle arsız büyümüştü ki, Skylla yüzerek Minos'un gemisine yetişti. Geminin arkasından tutunarak günlerce yol aldı. Ancak bir kez de ölümüne yol açtığı babası Nisos'un ruhu kartal kılığına girerek Skylla'ya saldırdı. Kartalın pençe darbelerine daha fazla dayanamayan Skylla, gemiyi bırakarak denize gömüldü. Boğulan güzel prensesin ruhu ise balıkçıl kuşuna dönüştü.

Bu mitoz'un Ovidius versiyonda ise Afrodit, Skylla'yı Minos'a 'aşık eden' değil, bu aşktan dolayı onu cezalandıran tanrıçadır. Akdeniz'in hakimi Minos, denizler tanrısı Poseidon'la özdeşleştirilir. Efsaneye göre Poseidon, Skylla'yı baştan çıkarmış; buna çok öfkelenen Afrodit ise onu cezalandırarak bacaklarının yerinde yüzlerce köpek başı olan bir canavara dönüştürmüştür. Ovidius versiyonunda yüzlerce başlı köpek bacaklar yerine rahime yerleştirilmiş olarak tasvir edilir.

Afrodit ister Skylla'yı aşık etmiş, isterse cezalandırmış olsun her iki halde de, Skylla'nın aşkı yüzünden uğradığı hazin son, aşkın trajik ve acımasız boyutunu göstermesi açısından örnek-mitoz olarak, Yunan mitolojisinde önemli yer tutmuştur.

Afrodit'in Theseus'a Yardımı

Afrodit, sevginin ve aşkın değerini bilmeyenlere karşı ne kadar acımasızca aşka inananlara karşı da o kadar cömertti ve kendisine yapılan bir iyiliği ya da adağı asla karşılıksız bırakmazdı. Bunu en iyi şekilde Afrodit'nin Theseus'un Girit yolculuğunda yaptığı rehberlik sırasında görmekteyiz.

Atina kralı olan ve Ege Denizi'ne adını veren Aigeus ile Aithra'nın oğlu olan Theseus, Atina kralının oğlu olduğunu bilmiyordu. Zira Aigeus kılıcı ve sandalını bir kayanın altına saklamıştı ve Theseus'un bu kayayı kaldıracak güce erişmeden babasının kral olduğunu öğrenmesini istememişti.

Günlerden bir gün Herakles, Piettheus'un sarayına gelip sırtında taşıdığı aslan postunu yere atınca korkudan herkes kaçtı; sadece Theseus, kılıcını çekerek aslanın üstüne yürüdü. Theseus on altı yaşına geldiğinde artık babasının söylediği kayayı kaldırabilecek güce gelmişti. Annesi onu kayanın yanına götürünce Theseus, kayayı kaldırıp babasının sakladığı kılıç ve sandalları çıkarttı. Bundan sonra da annesi ona, babasının Atina kralı olduğunu kendisinin de kral çocuğu olduğunu söyledi. Bunun üzerine Atina'ya yola çıkan Theseus, kendisine yapılan tavsiyelere uymayarak deniz yolu yerine kara yoluyla gitmeyi tercih etti. Oysa kara yolunda türlü çeşit canavarlar ve yırtıcı hayvanlar vardı. Buna karşın deniz yolu daha güvenli idi. Ne var ki Theseus, bir kral olduğunu gösterme gayretkeşliği içinde olduğundan tehlikeli yolu seçti. Yol boyunca binler yırtıcı hayvan ve canavarlarla boğuşup öldürerek sonunda Atina'ya vardı ve kral babasının karşısına çıktı. Ne var ki, babasına, kendisinin oğlu olduğunu hemen söylemedi. O sıralarda kral Aigeus, büyücü Medeia'nın kehanetlerine büyük değer veriyordu. Medeia, Theseus'un tahta davası güdeceğini sezdi ve onu zehirleyerek öldürme kararı aldı. Ancak Theseus, şölen sofrasına oturduğunda et kesmek için babası Aigeus'un

kılıcını çıkarınca, babası onu tanıdı. Bunun üzerine az kalsın oğlunun canına kıyacak olan Aigeus, büyücü Medeia'yı kovarak oğluna sarıldı.

Kral Aigeus'un kardeşi Pallas'ın elli oğlu, Theseus'tan hiç hoşlanmadılar. Dahası tahtın varisi olması nedeniyle ona düşman oldular. Bu oğlanlar Theseus'a pusu kurarak onu ortadan kaldırmak istediler. Fakat Theseus, pusuyu fark ederek hepsini öldürdü. Bu yüzden de kral tarafından cezalandırılarak bir yıl boyunca Atina'nın dışına sürüldü.

O sıralar Girit kralı Minos, oğlu Androgeus'un öldürülmesine karşılık, her dokuz yılda bir Atinalılardan yedi erkek ve yedi bakire kızıdan oluşan bir vergi alıyordu. Bu kurbanlar Girit'e getirildiğinde, insan bedenli boğa başlı Minotaur'a yem ediliyordu. Ancak Theseus, Girit canavarına yem edilen çocukların ailelerine acıyarak Girit'e gidip Minos'la anlaşmaya çalıştı. Buna göre eğer Theseus çıplak elle savaşıp Minotaur'u öldürürse, kurbanlar özgür bırakılacaktı. O güne kadar kurbanlar siyah yelkenli bir gemi ile Girit'e götürülüyordu. Fakat bu kez kral Aigeus, Theseus'a biri beyaz diğeri siyah olan iki adet yelken verdi. Theseus; bu yelkenlerden siyah olanını giderken beyaz olanını da müjdeli haberin işareti olarak gelirken takacaktı.

Kurbanlar seçildikten sonra Theseus, yola çıkmadan önce Apollon tapınağına giderek beyaz yüne sarılı kutsal zeytin dalı adadı. Theseus, Minotaur'u yenmek için şöyle bir plan hazırladı; kurban edilecek kızlardan ikisinin yerine iki erkek savaşçı koyarak, onları kadın kılığına soktu. Delphoi kahini yolculuğun başarıya ulaşması için aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'nin, Theseus'un gemisine rehberlik yapması gerektiğini söyledi. Bunun üzerine Theseus, Afrodit'ye yalvararak geminin halatına dişi keçi kurban etti. Bu keçi kurban edilirken, keskin naralar attı ve bu naraların etkisiyle birden cinsiyet değiştirerek erkek keçi haline geldi.

Birkaç günlük yorucu ve fırtınalı bir yolculuktan sonra, Theseus'un gemisi Girit'e geldi. Yol boyunca güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit, Theseus'tan yardımı bir an bile esirgemedi.

Hatta öyle ki, Girit'e götürülen kurbanlık bakirelerden Periboia ile Phreboia adlı güzeller güzeli iki kızın Theseus'a aşık olmasını sağladı. Periboia ile Phreboia, güzellikte o kadar sınır tanımazlarda ki, Kral Minos kendisine getirilen tutsakları saymak için limanı gittiğinde bu bakirelere aşık olmuştu. Afrodit'nin Theseus'a yaptığı iyilik, bununla da sınırlı kalmadı; daha da önemlisi Girit kralı Minos'un kızı Ariadne'yi Theseus'a aşık etti. Genç ve yiğit prensi görünce adeta kendinden geçen prenses Ariadne, aşkına karşılık vermesi halinde Theseus'a yardım edeceğine dair söz verdi. Bunun üzerine Theseus, prensese aşk ilan ederek evlilik sözü verdi. Ariadne aynı zamanda canavar Minotaur'un kız kardeşi idi. Buna rağmen Theseus'u onun nasıl öldüreceğinin sırlarını vermekte tereddüt etmedi. Minotaur'la vuruştuktan sonra Theseus'un tekrar yeryüzüne dönmesi için bir labirentten geçmesi gerekiyordu. Ve bu labirentin yolunu da sadece Ariadne biliyordu. Ariadne sevgilisine labirentten kurtulmanın yolunu ve Minotaur'u ancak saçlarından yakalayarak öldürebileceğini söyledikten sonra onu Deniz Tanrısı Poseidon'a adamasını sıkı sıkı tembih etti. Ariadne'nin verdiği bu sırlar yardımı ile Theseus, Minotaur'u öldürerek labirentten çıkmayı başardı. Theseus, Minotaur'u öldürürken kadın kılığına soktuğu iki savaşçı da kurban bakireleri kurtarmıştı. Sonra gemi Girit limanından hareket ederek Atina'ya doğru yola çıktı. Ne var ki, Theseus, giderken Ariadne'yi yanına almamıştı. Sevgilisi tarafından nankörce terk edildiğini düşünen Ariadne üvey kardeşinin ölümüne yol açmanın verdiği vicdan azabıyla günlerce ağladı ve Theseus'a lanetler yağdırdı.

Ariadne'nin ne kadar acı çektiğini gören Zeus ve Afrodit, ona Dionysos'un aşkını bağışladılar. Ariadne ile Dionysos kısa süre içinde evlendiler. Bu evlilikten birçok çocukları oldu.

Artemis heykeli.

Afrodit'in Gazabı: Phaidra ile Hippolytos

Theseus, Phaeidra ile evlendikten sonra Antiope'den olan gayrimeşru oğlu Hippolytos, büyük babası Pittheus'un kralı olduğu Troizen'e göndererek burada tahtın biricik varisi oldu. Theseus, Hippolytos'u Troizen'e göndermesinin nedeni, Atina'da taht kavgasına tutuşmasını ve Phaidra'dan olan çocukları Akamas ile Demophoon'la mücadeleye girmesini engellemekti.

Hippolytos da tıpkı annesi Antiope gibi Artemis'e dua ediyordu ve onun için Troizen'de bir tapınak inşa ettirmişti. Hippolytos bu davranışı ile Artemis kültünü yaygınlaştırarak Afrodit'nin gazabını üzerine çekmiş oldu. Bunun üzerine Hippolytos'u cezalandırmak isteyen Afrodit, üvey annesi Phaidra'yı kendisine aşık etti.

Theseus'un bir yolculuğa çıkmasını fırsat bilen Phaidra, Hippolytos'u takip ederek Troizen'e geldi. Phaidra, Hippolytos'u daha uzun süre görmek için bir bahane

yaratmaya çalışıyordu. Sonunda aradığı bahaneyi buldu da; tanrıça adına bir tapınak inşa ettirerek Troizen’de daha uzun bir süre kalabilmek için kendine geçerli bir gerekçe yarattı.

Aynı dönemde ülkede bir yarışma yapılacaktı. Hippolytos da bu yarışmalara katılmak için idman yapıyordu. Ayrıca Hippolytos, Phaidra’nın kendi hakkındaki duygu ve düşüncelerinden haberdar değildi henüz. Hippolytos ise sık sık inşa ettirdiği tapınağın yakınındaki bir mersin ağacının yaprakları arasından Phaidra’yı gizlice izliyordu. Hippolytos, Atina’daki Afrodite tapınağını da aynı amaçlar için kullanmıştı.

Phaidra uzun süre üvey oğlu hakkındaki duygularını gizledi. Aşk acısı onu öylesine çarpmıştı ki, adeta yemeden içmeden kesilmiş, bir deri kemik kalarak günden güne eriyip tükenmişti. Elbette bu duruma yakından tanık olan hizmetçisi Atina kraliçesinin bir derdi olduğunu anladı. Bunun üzerine kraliçe Pheidra, Afrodite’nin başına sardığı derdi hizmetçisine açarak üvey oğluna aşık olmak gibi azap verici bir acıya düştüğünü söyledi. Bunun üzerini hizmetçi, vakit geçirmeden Hippolytos’a aşkını ilan eden bir mektup yazmasını salık verdi. Pheidra, aşkına bir mektup yazdı ve nasıl bir acı içinde kıvranıp eridiğini anlattıktan sonra onu kendisiyle birlikte güzellik ve aşk tanrıçası Afrodite’ye dua etmeye ve babasından intikam almaya çağırdı. Sonra da kendisiyle görüşmek istediğini bildirdi.

Üvey annesinin bu aşk dolu umutsuz mektubunu alır almaz, dehşete düşen Hippolytos mektubu hemen yakarak yok etti. Ancak içine düşen bir kuşku, benliğini tıpkı kurt gibi kemiriyordu. Bu kuşkudan kurtulmak için hemen Atina’ya giderek sarayda üvey annesini buldu. Üvey annesinin onca dil döküp yalvarmasına rağmen genç adam, onu kesin bir dille reddetti. Bu reddi içine sindiremeyen kraliçe oracıkta elbiselerini paramparça ederek feryat figan bağırmaya başladı ve üvey oğlunun kendisine tecavüze yeltendiğini söyledi. Sonra da Hippolytos’u suçlayan bir mektup yazıp intihar ederek ölümler diyarına göç etti.

Seyahatte olan kral Theseus, çok geçmeden karısının hazin sonunu öğrendi. Bu ölümden oğlu Hippolytos'u sorumlu tutarak, ona lanetler okudu ve onu sonsuza kadar Atina'dan kovdu. Hippolytos hiçbir suçu olmadığı halde babasının lanetine uğrayarak Atina'dan kovulmuştu. Bu kötü talihi tersine çevirmek için çareler arayan genç prens, İsthmos boğazında geçerken, denizden gelen acayip bir balık gördü. Bir foka benzeyen bu balık, Hippolytos'un arabasını çeken atları ürküttü. Çılgına dönen atlar birden dörtnala koşmaya başlayınca, atların çektiği araba önce eteklerinde uçurum olan bir kayalığa sonra da meyve vermeyen bir zeytin ağacına çarparak paramparça oldu. Ne var ki, parçalanan arabadan kurtulan atlar çılgın koşularına devam ederek Hippolytos'u sürükleyip paramparça ettiler.

Hippolytos'un ölümünden sonra denizden gelen foka benzer acayip balık da tekrar sulara gömüldü. Böylelikle Afrodit'ye değil de Artemis'e dua eden ve Traizon'de Artemis kültünü yayan Hippolytos, bunun cezasını paramparça olarak ödemiş oldu.

Aynı mitozun başa bir versiyonunda ise babası tarafından Atina'dan kovulan Hippolytos, bu acıya katlanamayarak ölümcül bir hastalığa yakalanır. Onun bu haline acıyan av tanrıçası Arthemis, kral Theseus'a giderek her şeyin Afrodit'den kaynaklandığını, ne karısının ne de oğlunun bir suçu olmadığını söyler. Bunun üzerine hemen Troizen'e giderek oğlunun gönlünü almaya giden Atina kralı, buraya geldiğinde Hippolytos'u mecalsiz bir halde ömrünün son demlerini yaşarken bulur. Hippolytos, babasının son sözlerine ve af dilemesine yanıt bile veremedi dünyaya gözlerini yumar.

Bunun üzerine hem kral Theseus'un, hem karısı Phaidra'nın hem de Hiyyoplytos'un kaderine üzülen ve tüm bu felaketlere sebep olan Afrodit'ye diş bileyen av tanrıçası Artemis, intikam sözü vererek Afrodit'nin oğlu ve sevgilisi Adonis'i boynuzlarıyla parçalayan domuzu göndererek Adonis'i Hades'in krallığına gönderir. Ne var ki, Adonis'ten

ayrılmaya dayanamayan Afrodit, Zeus'a yalvararak oğlunu senenin dörtte birinde görme izni alır. Böylelikle yeryüzünde üç ay yaz olur.

Afrodit'in Psykhe'yi Cezalandırması

Miletos kralının kızı olan Psykhe (Ruh), üç kız kardeşin en küçüğü ve en güzeli idi. Psykhe o kadar güzel ve gönül alıcı bir kızdı ki, herkes onu Afrodit ile mukayese ediyor ve onda Afrodit'nin güzelliğini gördüğünü sanıyordu. Güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit, bir ölümlünün kendisi ile kıyaslanması ve güzellikte kendisiyle yarış etmesini kıskanmaya başladı. Ondan intikam almak için oğlu Eros'u çağırarak, Psykhe'yi bir dağın başına bırakmasını ve dünyanın en çirkin yarattığı olan bir canavara metres yaparak cezalandırmasını istedi. Bunun üzerine Olimpos Dağı'ndan yeryüzüne inen Eros, kızın kalbine bir ok göndererek onu dünyanın en çirkin canavarına aşkı etmek istedi. Ne var ki, Psykhe'nin göz alıcı güzelliğini görür görmez, adeta büyülenerek kıza aşık oldu. Bunun üzerine Psykhe'yi sihirli bir saraya götürerek gizledi.

Eros, Psykhe'nin yanına sadece gece gidiyor ve yüzünü göstermeden onunla sevişiyordu. Psykhe bir gün yanına hep gece gelen ve yüzünü kendisinden gizleyen bu adamın yüzünü görmek istedi. Ne var ki Eros, ona yüzünü göstermedi ve kızın ancak aşkın sırrını kalbinde sakladığı müddetçe mesut olacağını, kendisinin kim olduğunu bilmemesi gerektiğini, bunu öğrenmesi halinde sonsuz mutluluğunu kaybederek ıstırap içinde yanacağını söyledi.

Psykhe yüzünü görmediği ama her gece seviştiği sevgiliyle o kadar mutlu idi ki, onun mutluluğunu kıskanan kız kardeşleri bir gün saraya gelerek Psykhe'nin aslında dünyanın en çirkin adamı ile birlikte olduğunu, bu yüzden sevgilisinin yüzünü gizlediğini, zaten Psykhe'li bu ıssız ve esrarengiz saraya gizlemesinin nedeninin de kendi çirkinliğini gizlemek olduğunu söyleyerek güzel prensesin aklını çeldiler. Sonra da bir vazo altında küçük bir yağ kandili saklamasını, sevgilisi uyurken bu kandili yüzüne

tutmasını ve kocasının gerçek yüzünü görmesini salık verdiler.

Kız kardeşlerinin kıskırtması ile kafası karışan ve gerçekte nasıl bir adamla birlikte olduğunu öğrenme hevesine kapılan Pskykhe, bir akşam uyumayarak Eros'un uykuya dalmasını bekledi. Her şeyden habersiz olan Eros, yattıktan kısa bir süre sonra derin bir uykuya daldı. Eros'un derin derin uyuduğunu gören Eros, az sonra yerinden doğrularak sesiz sessiz yağlı kandili aldı ve Eros'un yüzüne yaklaştırdı. İlk kez Eros'un yüzünü gören Pskykhe, gördüğü manzara karşısında adeta şaşkınlıktan dona kaldı. Çok çirkin bir surat görmeyi beklerken, kocasının muhteşem güzellikte bir yüze sahip olduğunu görünce oracıkta delikanlıya yeniden aşık oldu. Zira koynunda yattığı bir adam; kumral saçlı, gül nefesli, güzel ağızlı, geniş omuzlu bir erkek güzeliydi. Elinde de bir yay ve ok tutuyordu. Pskykhe bu tarifsiz güzellik karşısında kendini kaybederek Eros'u öpmek istedi. Tam delikanlının üzerine eğildiği sırada elindeki yağlı kandilden bir damla kızgın yağ Eros'un üzerine dökülünce, neye uğradığını şaşırarak Eros sıçrayarak yerinden uyandı. Güzel prensesin kendisine baktığını gören Eros, hemen kanatlanarak uçtu ve ortalıktan kayboldu. Aynı anda da büyümlü saray yok oldu.

Bunun üzerine nasıl bir hata yaptığını anlayan Pskykhe'nin gözleri iki pınara döndü. Eros'tan ayrı kalmanın acısına katlanamayarak sonunda kendini nehrin köpüklü sularına bıraktı. Fakat dalgalar onu kıyıya iterek boğulmasını engellediler.

Bundan sonra çaresiz ve umutsuz bir şekilde diyar diyar dolaşarak yüzünü sadece bir kez gördüğü ay yüzlü sevgilisini bulmaya çalıştı. Gittiği yerlerde herkese onu soruyor, tapınaklarda tanrılara dua ederek sevgilisinden bir haber almaya çalışıyordu. Ne var ki, onun tarif ettiği yakışıklı delikanlıyı, ne gören ne de duyan olmuştu.

Dolaşmaktan ayaklarında derman kalmayan ve artık Eros'u bulacağına dair bütün umutlarını yitiren Pskykhe, çaresiz bir halde Afrodit'nin sarayına geldi. Afrodit bir

zamanlar kendisine rakip olan bu güzel kızın düştüğü içler acısı hali görünce onunla dalga geçti. Sonra da kızın elbiselerini parçalayıp, döverek her yerini yara bere içinde bıraktı. Ardından 'hüzün' ve 'can sıkıntısı'nı ona daimi arkadaş yaptı.

Böylelikle güzellikte Afrodit ile yarışan Pskykhe, güzelliğinin cezasını yine güzellik tanrıçası Afrodit tarafından ömür boyu hüzün ve can sıkıntısı ekerek ödemek zorunda bırakıldı.

Pyramos ile Thisbe'nin Aşkı

Aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, yakışıklılıkta sınır tanımaz Pyramos ile doğunun en güzel kızı Thisbe'yi birbirine aşık etti. Bakterian'da yaşayan bu iki genç, çocukluktan beri birbirine komşuydular. Gençleşip serpildikten sonra dile gelen aşkları ta çocukluk çağlarında başlamıştı. Ne var ki, birbirine en saf duygularla aşık olan bu iki gencin evlenmesi için büyük bir engel vardı. İki gencin anne ve babası da gençlerin evlenmesini istemiyorlardı. Bu yüzden de aşıkların buluşup görüşmesini yasaklandılar. Ne var ki, iki aşık bu kez de uzaktan bakışıp işaretleşerek anlaşmaya birbirlerine sevgilerini dile getirmeye başladılar. Bu iki gencin evlerini birbirinden ayıran duvarda küçük bir yarık meydana gelmişti. Gençler zamanla bu yarıktan gizli gizli konuşmaya başladılar. Afrodit iki gencin de birbirine o kadar tutkuyla bağlamıştı ki, duvar yüzünden birbirlerini öpemeyen aşıklar, duvarı öperek sevgilerinin ateşini bir nebze olsun söndürüyorlardı. İki aşık bu buluşmalarda sık sık birlikte kaçma hayalleri kurarlardı. Sık sık gece kaçıp şehrin dışında, Ninus'un mezarının başında buluşmayı, mezarın etrafındaki ağaçların arasına saklanmayı hayal ediyorlardı. Gerçekten de mezarın başında bir dut ağacı, ağacın hemen yanında da bir çeşme bulunuyordu.

İki aşık anlaşarak bir gece Ninus'un mezarının başında buluşmaya karar verdiler. Sözleştikleri gün gelip çatığında Thisbe, karanlık kapıyı açarak dışarı çıktı ve Ninus'un mezarının başına geldikten sonra dut ağacının altında

beklemeye başlamıştı. Aşkıyla buluşmanı heyecanı ile gecenin bu ıssız saatinde bile Thisbe'nin aklına korkunun kırıntısı bile düşmüyordu. Thisbe sevgilisini beklerden birden bire ağzına yüzüne kan bulaşmış bir dişi aslan gördü. Bir öküzü parçalamış olan dişi aslan, şimdi de çeşmeden su içerek susuzluğunu gideriyordu. Thisbe aslanı görünce korkuya kapılarak yakınlarda bulunan bir mağaraya sığındı. Fakat kaçarken omzundaki tülü düşürdü. Vahşi aslan susuzluğunu giderdikten sonra ormana doğru giderken, Thisbe'nin tülünü buldu ve tülü dişleri ile paramparça ederek gözden kayboldu. Az sonra randevu yerine gelen Pyramos, aslanın kanlı dişleriyle parçaladığı bu tülü görünce çılgına döndü. Sevgilisinin vahşi aslan tarafından parçalandığını düşünen Pyramos, buna kendisinin yol açtığını düşünerek vicdan azabı içinde kavrulmaya başladı. Sonra Thisbe'nin tülünü yerden alarak dut ağacının altına gitti ve ağlamaya başladı. Genç delikanlı vicdan azabının verdiği kederle ve sevgilisinden ayrılmanın üzüntüsüyle o kadar çok ağlamıştı ki, Thisbe'nin tülü gözyaşlarından su gibi ıslak hale geldi.

Bu acıya daha fazla katlanamayan Pyramos, hançerini çıkartarak kalbine sapladı ve oracıkta kendini öldürdü. Umutsuz aşık, ölmeden önce hançeri yarasından çıkarmış ve yana bırakmıştı. Pyramos'un yarasında o kadar çok kan aktı ki, yerde küçük bir ırmağa dönüşen kan dut ağacının kadar ulaştı ve ağacın meyvelerini kıpkırmızı yaptı. İşte o tarihten sonra dutun suyu kırmızıya dönüşmüştür.

Randevu yerinde bu trajik olaylar olurken, saklandığı mağarada korkudan titreyen Thisbe, Pyramos'un artık sözleştikleri yere gelmiş olabileceğini düşünerek mağaradan çıktı ve dut ağacının altına gitti. Fakat dutun meyveleri kıpkırmızıydı. Bunu gören Thisbe yanlış yere gittiğinden şüphelenmeye başladı. Tam bu sırada biraz ilerde yere yığılmış ve can çekişmekte olan Pyramos'u gördü. O an kendini kaybeden Thisbe, sevgisinin başında dövünmeye, saçını başını yolmaya başladı. O kadar kendinden geçmişti

ki, Pyramos'un can çekişen bedenini sıkıyor, ağlıyor, gözyaşlarını sevgilisinin kanının üzerine akıtıyordu. Bir aralık Thisbe bağırarak Pyramos'un adını haykırdı.

Bu iç parçalayan sesi duyan Pyramos gözlerini güçlükle açarak sevgilisine baktı ve sonra tekrar gözlerini kapattı. Kız bu sırada kendisinin parçalanan tülünü ve yerde duran hançeri fark etti. Sonra hançeri aldı, anneleri ve babalarının iki aşığı bir mezara gömmesini dileyerek kendini öldürdü.

Yaşarken bir araya gelemeyen iki aşığı ölüm ve aşk mezarında bir araya getirdi. Thisbe ile Pyramos'un aileleri kız ile delikanlının naaşlarını bir mezara gömdüler. Bir süre sonra mezarın başında bir ağaç büyüdü. Bu ağacın meyveleri de iki aşığın matemini tutarcasına kan kırmızı oldu. Böylece aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, bu iki aşığa yaşarken değil ama öldükten sonra bir araya getirmiş oldu.

Prokne'nin İntikamı

Aşk ve güzellik tanrıçası Aprodite ile ilişkilendirilen mitozlar içinde belki de en trajik olanı Trakya'nın zalim kralı Tereas'nın ailece yaşadığı dramdır. Zira, Afrodite  l ml  ve ölümsüzlere aşkı bir mükafat gibi sunsa da bazen başka tanrıların işe karışması ile bu aşk büyük ve kanlı bir trajediye dönüşebilir. Nitekim Prokne, Tereas ve Philomele'nin başkahramanı olduğu bu mitozda bu trajediye sebep olan tanrıça Afrodite'nin güzelliği nedeniyle ona kin bileyen tanrıların tanrısı Zeus'un karısı Hera'dır.

Atina kralı Pandion'un, Prokne ve Philomele adında iki kızı vardı. Prokne, cesareti ve zenginliği ile nam salmış, savaş tanrısı Ares'in oğlu Trakya kralı Tereos ile evliydi. Ne var ki, Olimpos'un baş tanrıçası Hera bu evliliği uygun görmemişti. Bu yüzden de letafet perileri gelin ile damadı s slemediler. Cehennem perileri düğün meşalelerini yakmak için gerekli olan ateş,  l leri yakmak için tutuşturulmuş odun yığınınından aldılar ve gelinin yatağını kendi elleriyle hazırladılar. Hera'nın bu gazabıyla gerdek odasına giren Tereos ile Prokne'nin bir oğulları oldu.

Prokne oğlu Itys'i doğurduktan sonra tüm Trakya'da günlerce şenlikler ve eğlenceler düzenlendi, tanrılara adaklar sunulup dualar okundu. Aradan yıllar geçti. Bir gün Prokne kocasından, çok özlediği kız kardeşini görmek istediğini, ya kendisini Atina'ya götürmesini ya da bir süreliğine kız kardeşini buraya getirmesini istedi. Bunun  zerine kral Tereos, bir gemi hazırlatarak Atina'ya gitti ve kral Pandion'a, kızı Prokne'nin kız kardeşi Philomele'yi çok özlediğini söyleyerek bir süreliğine Philomele'yi kendi sarayında misafir etmek istediklerini söyledi. Bu sırada salona giren Philomele, o kadar güzel ve alımlıydı ki, onu gören Tereos oracıkta prensese gönlünü kaptırdı. Tereos, şehvetle Philomele'nin tüm vücudunu s zd . Sonra gerçek niyetini gizleyerek karısı Prokne'nin kendisini çok özlediğini

ileri sürüp Philomele'nin kendisi ile gelmesi için ikna etmeye çalışıp, türlü armağanlar sundu.

Tereos bir müddet kayınpederinin sarayında misafir olarak Philomele'nin kararının bekledi. Güzeller güzeli Philomele, nihayet eniştesinin yalvarmaya dönüşen ricasını kıramadı ve kız kardeşini görmek için Trakya'ya gitmeye ikna oldu. Kızından ayrılmaya güçlükle razı olan Kral Pandion, Philomele'yi damadı Tereos'a emanet ederek ona bir baba şefkati ile davranmasını, kızına çok iyi bakmasını ve tez vakitte geri getirmesini söyledi. Ayrılık sırasında gözlerinden iri damlalar dökülen Pandion, kızı Prokne'ye de selam göndermeyi unutmadı.

Nihayet Kral Tereos'un gemisi Trakya'ya doğru yola çıktı. Yolculuk sırasında prenses Pihomele'nin eşsiz vücuduna baktıkça kendinden geçen Tereos, yolculuk bittikten sonra geminin tayfasını azat etti. Gemiciler gemiyi terk ettikten sonra Philomele ile baş başa kalan art niyetli kral, karısının kız kardeşini ormanlık bir alanda bulunan bir kulübeye götürerek burada kıza tecavüz etti.

Tereos'un oyununa geldiğini anlayan, korku ve pişmanlık içinde kendini kaybeden Philomele, saçını başını yoldu, göğüslerini yumruklarla   r tt  ve Tereos'un yüzüne karşı haykırarak bir gün mutlaka intikamını alacağını, kirlettiği namusunun hesabını soracağını söyledi.

Bu sözler karşısında hiddetlenen ve korkuya kapılan Kral Tereos, hemen belindeki bıçağı çekti, güzel Philomele'yi yere yatırarak bağladı. Artık bu utanç içinde yaşamak istemeyen Philomele kesmesi için kötü kalpli krala boynunu uzattı. Bir yandan da sürekli bağırıyor ve Tereos'un, babası Pandion'a verdiği s ze sadık kalmadığını haykırıyordu. Kızın bağırmalarına engel olamayan Tereos, kılıcıyla kızın dilini kökünden kesti. Bundan sonra da Philomele'ye defalarca tecavüz eden Tereos, nihayet karısı Prokne'nin yanına gitti. Prokne kız kardeşini sorduğunda Tereos, Philomele'nin öldüğünü söyleyerek bir hikaye uydurdu. Bunun  zerine elbiselerini parçalayarak ağlayan Prokne, kız kardeşinin anısı

için büyük bir mezar inŖa ettirdi ve onun ruhu için tanrılara adaklar sundu.

Yıllar geçti. Zavallı kız kardeŖinin öldü sandığı Philomele, Kral Tereas'ın baŖına diktiği korumaların gözetiminde kulübede zavallı ve umutsuz bir hayat hüküm sürüyordu. Dilsiz olduğundan konuŖamıyor kimseye derdini anlatamıyordu. Nihayet Philomele, bu umutsuz duruma çareler d Ŗ nerek kız kardeŖine haber göndermenin bir yolunu buldu. Gergef  zerine beyaz bir kumaŖ gererek üzerine kırmızı harflerle yaŖadıėı felaketi anlatan bir desen iŖledi ve bu iŖlemeyi hizmetçi kadına vererek kız kardeŖine götürmesini söyledi. Prokne'nin hizmetçisi olan bu kadın kumaŖın üzerindeki iŖlemelerin anlamının bilmiyordu ve bunda bir kötülük olmayacağını d Ŗ nerek kumaŖı kraliçeye götürmeye razı oldu. Prokne iŖlemeli beyaz örtüyü açar açmaz, desenlerin anlamını sezdi ve bütün gerçeği  ėrenmiŖ oldu. Fakat acısını yüreğine gömerek kimseye bir Ŗey sezdirmedi.

Günlerden bir gün Ŗarap tanrısı Dionysos adına bayram Ŗenlikleri düzenleniyordu. Gece Ŗenliklerini fırsat bilen Kraliçe Prokne, ayin elbiselerini giydi, eline silahını ve mızrağını aldı, alnını asma yaprakları ile süsledi ve omzuna bir geyik derisi atıp saraydan çıkarak ormana doğru yürümeye baŖladı. Uzun bir y r y Ŗten sonra Philomele'nin kapatıldığı kaleye gelerek kapıları kırdı ve kız kardeŖini kaçırdı. Sonra ona Dionysos ayinlerine özgü bir elbise verdi, yüzünü asma yaprakları ile örttü ve kız kardeŖini saraya götürdü.

Kendisine olmadık eziyetleri yapan Tereos'un sarayına gelen Philomele korkuya kapıldı. Prokne ise kız kardeŖini gizlice sarayın bir odasına kapattı. Sonra kızın üzerindeki elbiseleri çıkarttı, utançtan kıpkırmızı olan yüzüne baktı. Sonra içindeki acı ve yılların özlemi ile kız kardeŖine sarılmak istedi. Ne var ki, Philomele, utancından ne ablasının yüzüne bakabildi ne de ona sarılabildi. Philomele günahsız olduğunu anlatmak istese de dilsiz olduğundan zar

zor bir şeyler anlatabildi ve sonra ağlamaya başladı. Prokne ise kız kardeşinin suçsuz olduğunu bildiğinden, onu teselli etmeye çalışarak ağlamanın hiçbir şeyi geri getirmeyeceğini söyleyerek intikam almak gerektiğini söyledi. Sonra da kafasındaki planını kız kardeşine açtı. Kraliçe Prokne, kocası Tereos'un hakkında öyle kötü şeyler düşünüyordu ki, sarayı ateşe vererek onun diri diri yakabilir, gözlerini oyabilir, etini parça parça ederek köpeklere yedirebilirdi. O gözü dönmüş bir halde bunları aklından geçirirken, hiçbir şeyden haberi olmayan oğlu Itys yanına geldi. Prokne bir an babasına benzettiği oğluna nefretle baktı. Alında bazı vahşi planlar gelip geçti. Fakat Itys, annesinin boynuna sarılınca bir an katı yüreği yumuşayan Prokne düşündüklerinden pişman oldu. Ne var ki, kocasının kız kardeşine yaptıklarını aklına getirince tekrar yüreği aynı katılıkla doldu ve hemen planını hayata geçirmeye karar verdi. Oğlu Itys'i kucağına alan Prokne, onu sarayın bir ucuna götürdü. Sonra çıkardığı hançeri çocuğun karnına saplayarak oracıkta öldürdü. Ardından cesedi paramparça yapıp, oğlunun etini bir kazanda pişirdi. Sonra sadece kocası için bir ziyafet düzenleyerek oğlunun etini kocasına yedirdi. Karnı iyice doyan Tereos, oğlu Itys'i görmek istediğini söyledi. Bu sırada içeri giren Philomele, Itys'in kanlı başını kendisine tecavüz eden zalim kralın önüne attı. Az önceki yemekte oğlunun etini yediğini anlayan Tereos, feryat figan içinde orayı terk etti. Kötü kalpli kral sürekli 'oğlumun mezarıyım' diyerek feryat etti ve Kral Pandion'un kızlarını kovalamaya başladı. O sırada tanrıların yardımı ile kuşlara dönüşen kızlar, kanatlanarak saraydan uzaklaştılar. Philomele bülbüle dönüşerek ormana sığındı. Prokne ise kırlangıç kuşu haline dönüşüp damların altında saklanmaya başladı.

Oğlunun etini yiyerek çılgına dönen ve intikam hırsıyla dolup taşan kral Tereos ise taraklı kuş haline geldi. Hiçbir şeyden habersiz, annesi tarafından vahşice boğazlanan ve babasına yedirilen Itys ise saka kuşuna dönüştü.

Afrodit'in Cezalandırdığı Kahin Teiresias

Afrodit'nin sadece Olimpos tanrıçaları ile değil, ikinci dereceden tanrılarla ile de güzellik yarışına girmiştir. Bunlardan en bilineni, Oidipus efsanelerinde dile getirilen    Kharites'lerle girdiği yarıştır. Göze hoş görüneni temsil eden Kharit'lerin isimleri, parlaklık, ışıltı ve g zellekle ilişkilendirilir. Kharites'ler hem tanrılara hem de insanlara sevinç ve neşe veren tanrıçalardır. Esin perileri Musa'larla birlikte Olimpos'ta otururlar ve sanatsal faaliyetleri esinleyip, yaratıcılığı geliştirirler. Bazen Apollon'un alayında hora teperler, bazen Afrodit ve Eros'un, bazen de Dionysos'un alayına katılırlar. Afrodit doğduğunda Himeros'larla birlikte onun yanına gidip onu süsleyip yıkamışlardır. Homeros, Odyseuss adlı eserinde bunu şöyle dile getirir;

Gülümser Afrodit de Kıbrıs'a gitti Paphos'a

Kutsal bir koru tüten sunaklar vardı ya, işe oraya

   güzeller yıkadılar orada onu

Ve ovdular ölümsüz tanrıların bedenini parlatan yağlarla

Güzelim urbalar giydirdiler, gözlere şenlik...

Afrodit, kendi doğumunda böylesi bir rol üstlenen Kharit'lerle de güzellik yarışına girerek kahin Teiresias'ın hakemliğine başvurmuştur.

Mitoza göre olay şöyle yaşanmıştır: Henüz genç bir erkek olan Teireias, Kyllene Dağı'nda dolaşırken çiftleşen iki yılan ile karşılaşmıştı. Yılan kendilerini gören genci öldürmek için ona saldırınca yılanlardan daha hızlı davranan Teiresias elindeki değnek ile dişi yılanı öldürdü. Ne var ki, Teireias da hemen dişi bir kadına dönüştü. Bu olaydan yedi yıl sonra, aynı olayla karşılayan Teiresias bu kez yeniden erkek haline geldi.

Tanrıların tanrısı Zeus ile Baştanrıça Hera, bir gün aralarında şöyle bir tartışmaya girdiler; Cinsel ilişi sırasında erkekler mi yoksa kadınlar mı daha çok zevk alırlar? Zeus kadınların, Hera ise erkeklerin daha çok zevk aldığını iddia eder. Olimpos'un baş tanrısı ve tanrıçası, uzun tartışmalar sonunda birbirlerini ikna edemezler. Bunun  zerine

Teiresias'a başvurarak hakemlik yapmasını isterler. Teiresias Zeus'un görüşünü destekleyerek kadınların daha çok zevk aldığını söyler. Bunun üzerine öfkeden çılgına dönen Hera, Teiresias'ı hemen oracıkta kör eder. Fakat karısının bu öfkesine kızan ve Teiresias'ın hiçbir suçu olmadığı halde cezalandırılmasını içine sindiremeyen Zeus ise ona kahinlik yeteneği vererek yedi insan nesli kadar bir ömür verir.

Teresias, sadece Hera tarafından değil Kharit'ler yaptığı güzellik yarışması sonucunda Afrodit tarafından da cezalandırılmıştır. Bir gün Afrodit ve Pasithea, Kale ve Euryphosyne (üç güzeller- kharit'ler) arasında kimin en güzel olduğuna dair bir tartışma çıktı. Hepsi de kendisinin en güzel olduğunu iddia eden tanrıçalar sonunda kahin Teiresias'ın hakemliğine başvurdular. Afrodit'nin güzellik ve aşk tanrıçası olarak bu ikinci sınıf tanrıçalardan daha güzel olduğuna yürekten inanıyor ve yarışmayı kendisinin kazanacağına kesin gözüyle bakıyordu. Fakat kahin Teiresias, Afrodit'nin ana tanrıça statüsüne aldırış etmeden Kale'nin en güzel olduğuna karar verdi. Bunun üzerini kıskançlık krizlerine giren ve kendisine haksızlık yapıldığını iddia eden Afrodit, kahin Teiresias'ı hemen oracıkta yaşlı bir kadın haline dönüştürdü.

Ne var ki, kendisinin 'en güzel' seçen Kale, Teiresias'ı Girit'e götürerek ona muhteşem bir güzellik bahşetti. Böylelikle Afrodit'nin lanetini telafi etmiş oldu.

Afrodit'in Büyüsü

Herakles'in işleri mitozunda, Afrodit'nin Himeros'a yaptığı bir büyüden söz edilmektedir. Mitolojide olağanüstü gücü ve cesareti ile tanınan Herakles'e (Herkül) üçüncü iş olarak Keryneia geyiğini sağ olarak yakalayıp Mykene'ye getirme görevi verilmişti. Efsaneye göre bu geyiği Baştanrı Zeus'un tacizinden kendisini korumak için dişi geyik kılığına giren Alkyone'nin kız kardeşi, Pleiadlar'dan Taygete, av tanrıçası Artemis'e şükranlarını sunmak üzere adamıştı.

Ne var ki, tanrılar tanrısı Zeus, Taygete'nin kendisinden kurtulmak için hazırladığı bütün oyunları boşa çıkartarak

Taygete ile birlikte oldu. bu birleşmeden hamile kalan Taygete, daha sonra Lakedaimon adıyla da bilinen Sparta kentinin kurucusu Lakedaimon'u dünyaya getirdi. Zeus'un kendine tecavüz etmesinden gayrı meşru bir çocuk sahibi olan Taygete, bunu onursuzluk olarak görüp kendini Amyklaios Dağı'nın zirvesine asarak intihar etti. Bundan sonra bu dağa Taygetos dağı adı verildi. Yıllar sonra Taygetos'un kendisiyle aynı adı taşıyan yeğeni ise Lakedaimon ile evlenerek Himeros adında bir çocuk doğurdu.

Himeros büyüyüp delikanlılık çağına gelince, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'in yaptığı bir büyü neticesinde kız kardeşi Kleodike'ye tecavüz etti. Ne var ki, büyü'nün etkisiyle ne yaptığının farkında olmayan genç delikanlı, ertesi gün uyanıp gece yaptıklarını öğrenince kahroldu. Yaşadığı vicdan azabı ve utancın etkisiyle kendini Eurotas ırmağına atarak gözde kayboldu. O günden sonra da onun ne cesedine ne de canlı haline rastlanmadı. Himeros'un kendini attığı ırmak aynı zamanda onun ismiyle de anılmıştır.

Afrodit'in oğlu Kral Erykes ile Herakles'in Dövüşü

Afrodit ile deniz tanrısı Poseidon'un oğlu olan Erykes'in Heirakles ile dövüşmesi sonucunda ölümü, Sicilyalılara tanrıça çocuklarının mutlak ölümsüz olmadığını gösteren ilginç bir örnektir. Mitozda efsane şöyle anlatılmaktadır: Bir gün Herakles bir sınırda dinlenmeye çekildiğinde ağustosböceklerinin seslerinden rahatsız olduğundan tanrılara yalvararak böceklerin sesini kesmeleri için dua etti. Tanrılar yiğit ve cesur savaşçının bu dileğini hemen yerine getirerek bütün ağustosböceklerini susturdular. Aynı gün Herakles uyurken sürüsünden bir boğa kaçarak Sicilya kralı Erykes'in sürüsüne katıldı. Uyandığında boğayı göremeyen Herakles, hayvanın izlerini takip ederek Erykes'in sürüsünün bulunduğu yere kadar geldi. Cesaretle ve dövüş ustalığında sınır tanımayan Herakles boğasını istedi. Ancak bu yiğitler

yiğidi ile karşısında gücünü sınamak isteyen ve kendisi de güçlü bir dövüşçü olan aşk tanrıçasının oğlu, Herakles'e meydan okuyarak onu kavgaya davet etti. Herakles, krala bir şartla kavga edeceğini söyledi. Eğer kavgayı kendisi kazanırsa, Erykes Sicilya krallığını kendisine bırakacak; eğer kaybederse kralın sürüsüne katılan Herakles'in boğası sürüde kalacaktı. Kendisine çok güvenen ve Herakles'in gücünü küçümseyen Erykes, düelloya razı oldu. Beş müsabaka üzerinden düzenlenen mücadelenin sonuncusu güreş müsabakasıydı. Bu müsabakada Herakles, rakibini tutup öyle şiddetli fırlattı ki, Kral Erykes düştüğü yerde can verdi.

Deniz tanrısı Poseidon.

Sicilya halkı o güne kadar tanrıçalardan doğan kralların tıpkı anne ve babaları gibi ölümsüz olduğuna inanıyorlardı. Dolayısıyla Afrodit'den doğan krallarının da ölümsüz olduğunu sanıyorlardı. Ne var ki, Herakles ile kavgasında aşk tanrıçasının oğlu sadece tahtından olmamış, hayatını da kaybetmişti. Böylece Sicilya krallığını ele geçiren Herakles,

gelecekte bir gün kendi soyundan gelen biri tahtı ele geçirinceye kadar krallığı Silcilyalıları vererek, tahta bir kez bile oturmadan Sicilya'yı terk etti.

Altın Post

Argonaut'lar seferinin kahramanı İason, amcası Peleas ile babası Kretheus arasındaki taht kavgasında İalkos savaşı sırasında başkentten uzaklaştırılmış ve ormanda, at adam Kherion tarafından yetiştirilmişti. İason yetişkin çağına gelince şehre geri döndü. Ancak kılığından dolayı amcası Pelias'la çatışma yaşamaya başladı. Zira İason geri döndüğünde sırtında bir pars postu ve elinde bir kargı vardı. İason döndükten sonra babasını tekrar tahta çıkarmaya çalışınca, Pelias onu tekrar şehirden uzaklaştırmanın yollarını aradı ve Kolkhia'dan altı postu getirmesini söyledi.

Baştanrıça Hera ile akıl tanrıçası Athena ise Pelias'la İason arasındaki mücadelede İason'un tarafını tuttuklarından altın postu nasıl ele geçirebileceğini tartışmaya başladılar ve nihayet Afrodit'den yardım istediler. Bunun üzerine Afrodit haylazlıkta üzerine olmayan Eros'u ikna ederek Kolkhia kralı Aietes'in kızı Medeia'yı, İason'a aşık edecek oku kalbine saplamasını istedi ve bunu yaparsa mavi halkalarla süslenen altıntopu rüşvet olarak vereceğini söyledi. Gökyüzüne fırlatıldığında kayan yıldız haline dönüşen bu top, Zeus'un çocukluk oyuncağı idi. Eros'un bu teklifi kabul etmesi üzerine Afrodit, Hera ile Athena'nın yanına giderek Medeia'nın İason'a bitmek bilmeyen bir aşkla bağlanacağını haber verdi.

Tanrıçalar katında bunlar olurken, yeryüzünde de bir savaş konseyi toplanmıştı. İason bu konseyde Kolkhia kralı Aietes'ten altın postu isteyeceğini söyledi. Eğer kral Aietes, gönüllü olarak postu vermezse bu kez savaş açılacak ve altın post ele geçirilecekti. Argonaut'lar İason'a sonuna kadar destek vereceklerini açıkladılar.

Argonaut savaşçıları hemen Kolkhis'e doğru harekete geçerek Aietes'in babası Helios'un kutsal gördüğü tepeye geldiler. Helios atlarını bu tepede otlatıyordu. Bu tepeyi

aştıktan sonra İason ve diğer Argonautlar, Kolkhia'ya sarayına doğru yaklaşmaya başladılar. Argonaut savaşçıları yolda Khalkiope karşılaştılar. Khalkiope savaşçılar arasında Kytrisoros ile birlikte üç oğlunu da görünce çok sevinerek Argonautlara şükranlarını bildirdi. Ancak kral Aietes ve yeni eşi Eidyia, onların gelişinden memnun kalmadılar. Zira Kral Aietes, Karadeniz'den hiç kimsenin geçmemesi için kesin emir vermişti.

Aietes torunu Aiegos'u yanına çağırarak İason ile diğer savaşçıların Karadeniz'i nasıl geçtiklerini ve buraya neden geldiklerini sordu. Aiegos ise İason'un altın postu almak üzere geldiğini söyledi ve altın postu barış içinde vermesi halinde Argonautların da, Sauromatialıları egemenliği altına sokacaklarını söyledi. Bunun üzerine Kral Aietes, gelenlerin bir an evvel ülkesini terk etmesini aksi takdirde hepsinin elleri ile dillerini keseceğini söyledi.

İason Kral Aietes ile konuşurken kızı Medeia yanlarına geldi. Aynı zamanda büyücü rahibesi olan kızı Medeia'nın yanına gelmesi ile baştaki uzlaşmaz tutumunu değiştiren Kral Aietes, altın postu vereceğini söyledi ama bunu gerçekleştirilmesi bir hayli zor olan bazı şartlar ileri sürdü. Bu şartlara göre İason'un, maden tanrısı Hephaistos'un yaptığı ve burunlarından ateş püsküren iki boğayı boyunduruk altına alması ve Ares Ovası'nda dört dönüm genişliğindeki bir tarlayı sürüp buraya dragonun dişlerini ekmesi gerekiyordu. İason umutsuzluk içinde bu şartları nasıl yerine getireceğini düşünürken Eros, aşk okunu, kralın kızı Medeia'nın kalbine sapladı. İason'a aşık olan kız, babasının ileri sürdüğü şartların ne kadar zor ve yerine getirilmesi mümkün olmayan şartlar olduğunu bildiğinden sevgilisine yardım edeceğini ama bunun karşılığından da İason'dan ömür boyu sadakat beklediğini söyledi. Bunu hemen kabul eden İason, samimiyetini göstermek için Olimpos tanrıları adına yemin etti. bunun üzerine Medeia, İason'a Kaukasos çiğdeminden yapılmış bir merhem verdi. Bu iksir onu, boğanın kusacağı ateşten koruyacaktı. Bu

iksirin yardımı ile boğaları alt eden İason, ikisini de boyunduruğa vurdu. Sonra Ares tarlasına giderek gün boyunca tarlayı sürüp, Dragon dişlerini tarlaya ekti. Ne var ki, tohumun atıldığı yerlerden, baştan aşağıya zırh ve silahlar donanmış savaşçılar türedi. İason, bu savaşçıların birbirleri ile savaşlarını izledikten sonra kalanları da kendisi öldürdü.

Böylelik İason, kral Aietes'in bütün şartlarını yerine getirerek altın postu almaya hak kazanmış oldu. Ne var ki, bu kez de Kral Aietes, verdiği sözde durmayarak anlaşmayı bozdu. İason ve adamlarını tehdit etti. Bunun üzerine Medeia, İason ve beraberindeki arkadaşlarını Ares koruluğuna götürdü. Burada asılı duran altın postu, binlerce kolu olan ve ateş kusan bir canavar bekliyordu. Medeia büyü yaparak bu canavarı sakinleştirdi. İason ise bu sırada altın postu alarak, hep birlikte gemilerinin demirlediği kıyıya geldiler.

Ne var ki, Ares olan biteni kısa zaman içinde öğrendi. Argonautlar gemilerine çıkarken İphitos, Meleagros, Argos, Atalente ve İason yaralandı. Gemilere binen yaralı Argonautlar Medeia'nın büyüğü merhemi ile iyileştiler. Böylelikle aşk tanrıçası Afrodite, Hera ve Athena'ya verdiği sözü yerine getirerek Medeia'nın yardımı ile altın postun İason'a geçmesini sağlamış oldu.

Afrodite, Hera ve Athena Arasındaki Güzellik Yarışması

Doğa güçlerini temsil etmelerine rağmen Olimpos tanrıları ve tanrıçalarının arasında sürekli bir rekabet ve çekememezlik hali vardır. Her fırsatta insanların işine karışırlar, tanrılardan biri, insanlar arasındaki meselelerde taraf tutuyorsa, öteki tanrı rakip tarafı tutarak denge kurmaya çalışır. Kimi zaman da tanrı ve tanrıçalar arasındaki sorunlar yeryüzüne indirilerek insanlar arasında yaratılan kaos ve savaşlarla çözümlenmeye çalışılır.

Olimpos tanrıları arasındaki çelişkiler genellikle aşk ve kuvvet konusunda yaşanırken, tanrıçalar arasındaki çelişki

güzellik ve kiskan lık  eli kisidir. Ocak tanrıçası Hestia dışındaki bütün tanrıça kendisinin en güzel olduğunu düşünerek, başka bir tanrıçayı kiskanır. Hal böyle olunca güzellik ve a k tanrıçası Afrodite, tanrıçaların kendisiyle yarı tı ı en önemli tanrıça haline gelmektedir. Homeros'un İlyada destanında anlattığı Troya Savaşının çıkışında da Zeus'un karısı Hera ile akıl tanrıçası Athena'nın Afrodite ile güzellik yarı tırması bunun en somut göstergesidir.

Bu yarışma mitoz da şöyle anlatılmıştır; Olimpos Da ı'nda Kral Peleus ile deniz perisi Thetis için muhteşem bir evlilik töreni düzenlenmişti. Bu d   ne bütün tanrı ve tanrıçalar davet edildiği halde her yerde tartışma ve kavga yaratan Nifak tanrıçası Eris, yine huzursuzluk  ıkartaca ı gerekçesi ile bu evlilik törenine davet edilmemi ti. Kendisinin d   ne davet edilmemesine çok sinirlenen Eris, tanrılarından intikam almaya karar vererek sinsi bir plan kurdu. Bu plana göre, Eris tanrıçaların oturduğu masaya "En güzele..." yazılı bir elma bırakacak, haliyle bütün tanrıçalar kendisinin 'en güzel' olduğunu d   nd   nden elmayı ele geçirmek için birbirleri ile kıyasıya bir tartışma ve kavgaya duracak böylelikle de d   n rezil olacaktı. Zira tam da Eris'in planladığı gibi yaşandı her şey. Eris  zerinde 'En güzele...' yazılı altın elmayı   len salonun ortasına bırakınca, kendilerinin en güzel olduğunu düşünen tanrıçalar, bu elmayı ele geçirmek için birbirleri ile tartışmaya ba ladılar. Uzun tartışmaların sonunda ba  tanrıçası Hera, zeka tanrıçası Athena ve a k tanrıçası Afrodite dışındaki diğer tanrıçalar kavgadan vazgeçerek pes ettiler. Fakat bu üç tanrıça kendisinin en güzel olduğunda ısrar ederek tartışmayı sürdürdüler.    tanrıça da ısrarından vazge medi inden bir ara yol bularak tanrıların tanrısı Zeus'un hakem olması ve en güzeli seçmesi konusunda anla tılar.

Afrodite, Hera ve Athena; Zeus'a giderek hakemlik yapmasını istediler. Fakat Zeus, tanrıçalardan birini en güzel seçerek diğer tanrıçaları    p tanrıların arasındaki uyumu bozmak istemiyordu. Bu yüzden kendisinin güzellik

konusundan anlamadığını, bu hakemliği bir ölümlünün yapmasının daha uygun olacağını söyleyerek, ünlü İda dağında yaşayan Paris isimli bir Troyalıya gönderdi onları. Bunun üzerine Afrodite, Hera ve Athena; haber tanrısı Hermes'in rehberliğinde, İda Dağı'na giderek Paris'i buldular.

Paris Troya kralı Priamos ile Hakebe'nin oğlu idi. Paris daha doğmadan önce annesi Hekabe rüyasında bir çalı demeti içinde bir çocuk dünyaya getirdiğini gördü. Bu kabustan çılgınlık içinde uyanan Hekabe İda Dağı'ndaki tüm ormanların yandığını haykırdı. Bunun üzerine kral Priamos, bu rüyanın anlamını çözmek için kahin Aisakos'un yanına giderek rüyayı yorumlamasını istedi. Aisakos, doğmak üzere olan çocuklarının ilerde ülkeyi felakete sürükleyeceğini, bu yüzden de derhal öldürülmesi gerektiğini söyledi. Ancak Priamos kahinin tavsiyesine uymayarak, diğer kahinlerin tüm ısrarlarına rağmen Paris'i öldürmeye kıyamadı. Fakat bu iş için baş çobanları Agelaos'u görevlendirerek çocuğu ona teslim etti. Ancak Agelaos o kadar merhametli ve yumuşak kalpli biri idi ki, bu sevimli bebeği öldürmeye eli varmadı ve onu İda Dağı'na götürerek ayıların bakacağını düşünüp bir yere bıraktı. Baş çoban, beş gün sonra akıbetini merak edip bebeği bıraktığı yere gelince, çocuğun garip bir biçimde aynı yerde durduğunu ve yaşadığını gördü. Bunun üzerine Agelaos, küçük bebeği bir para kesesine koyarak evine getirdi ve kendi çocuğuyla birlikte büyötmeye başladı. Sonra çocuğu öldürdüğüünün kanıtı olarak bir köpek kesti ve bu köpeğin dilini Kral Priamos'a kanıt olarak götürdü.

Paris sıradan bir köle olarak büyürken zekası ve güzelliği ile herkesi adeta büyüledi. Henüz küçücük bir çocukken, sığır hırsızlarını takip ederek çalınan hayvanları buldu ve bundan sonra Aleksandre soyadını aldı. Gençlik çağına geldiğinde nehir tanrısı Oineus kızı Oinone ile sevgili oldu. Tanrıça Rhea'dan kehanet, Apollon'dan da hekimlik sanatının inceliklerini öğrendi. Boş zamanlarında baş çoban Agelaos'un sığırlarını dövöştürür, birinci gelenin başına otlardan bir çelenk takardı. Bu boğalar içinde bir tanesi vardı

ki, önüne gelen bütün boğaları yeniyordu. Bunun üzerine Paris, bu boğayı yenen boğaya altın taç takacağına söz verdi. Savaş tanrısı Ares, bu ölümlü çocuğun şımarıklıkta çok ileri gittiğini düşünerek ona bir ders vermek istedi ve Paris'in boğası ile kendi boğasını dövüştürdü. Dövüş sonunda Paris'in boğası yenildi ve altın taç Ares'in boğasının oldu. Ancak Paris'in dövüşen boğalar arasında birinci gelen boğanın başına çelenk takması, Olimpos'un yüce tanrısı Zeus'un hoşuna gitmişti. Bu yüzden Paris'in seçme yeteneğinin gelişmiş olduğunu görerek üç güzeller yarışmasında Paris'i hakem olarak tayin etti.

Hermes, İda Dağı'na vardığında o esnada koyunlarını otlatan Paris'e, tanrıçalar arasındaki kavganın nedenini anlatarak altın elmayı ona uzattı ve tanrıçaların en güzeline vermesini söyledi. Ne var ki, tanrıçaların yüzüne bakan Paris her bir tanrıçanın güzelliği karşısında adeta büyüleniyor, kimin en güzel olduğuna bir türlü karar veremiyordu. Paris'in kararsız davranışlarını gören ve kendilerini seçmesi için onu etkilemeye çalışan tanrıçalar Paris'e rüşvet teklif ettiler. Olimpos'un baş tanrıçası Hera, altın elmayı kendisine vermesi halinde onu tanrısal bir güçle donatacağını ve Avrupa ve Asya'nın en büyük kralı haline getireceğini vaat etti. Akıl ve zeka tanrıçası Athena, Paris'i dünyanın en zeki kralı yapacağını ve Yunanistan'la gireceği bir savaştan zaferle çıkacağını söyledi. Güzellik tanrıçası Afrodit ise Paris'e sadece dünyanın en güzel kadınına sahip olacağı sözünü verdi.

Bu birbirinden cazip teklifler karşısında bir süre kararsız kalan Paris, Athena ile Hera'nın tekliflerini kabul etmeyerek dünyanın en güzel kadınına sahip olmak istedi ve altın elmayı Afrodit'e uzattı.

Afrodit'in Yardımıyla Paris'in Helen'i Kaçırması

Paris'in Afrodit'i "en güzel" seçmesi üzerine Hera ve Athena, Paris'e kin besleyerek soyundan geldiği Troyalıların başına büyük bir felaket getiremeye söz verdiler. Afrodit ise Paris'e verdiği sözü tutarak onu Yunanistan'ın Lakedaimon şehrine getirdi ve Isparta Kralı Menelaos'un karısı güzel Helen'le tanıştırdı.

Leda'nın güzellikte sınır tanımayan kızı Helen, üvey babası Tyndareos'un Sparta'daki sarayında büyümüştü. Genç kız haline geldiğinde güzelliği bütün Yunanistan'a yayılmıştı. Onunla evlenmek isteyen nice genç, ona hediyeler gönderdi, nicesi de hediyelerle birlikte bizzat Sparta sarayına gelerek muradını bildirdi. Ancak Helen; Aias, Teuker, Philoktetes, İdomeneus, Patroklos, Menesthios gibi cesur savaşçı talipleri ile değil, Prens Menelaos ile evlendi.

Meneleos ile Helen'in evliliği şöyle olmuştu; Tyndareos evlenme çağına gelen güzel kızının hiçbir talibini geri çevirmediyse de talipler arasında kavga çıkmaması için hiçbirinin getirdiği hediye de kabul etmedi. Güzel Helen'in hepsi birbirinden yakışıklı ve yiğit, o kadar çok talibi vardı ki, Kral, kızını kiminle evlendireceğinin bir türlü seçemiyor, bu bilinemezlik yüzünden de uykuları kaçırıyordu. Zira kızını talip olan savaşçılardan birine vermesi halinde, diğer savaşçılar buna itiraz edebilir ve bu da Yunanistan'ın barışını bozabilirdi.

Günlerden bir gün Odysseus, kral Tyndareos'un yanına gelerek, hiçbir sorun yaşamaksızın Helen'i kiminle evlendirebileceğinin yolunu bulduğunu ama bunun karşılığında, İkarios'un kızı Penelope ile evlenmesi için kendisine yardım etmesini istedi. Tyndareos Odysseus'a yardım edeceğine söz verince, Odysseus da Helen'in sorunsuz evliliğinin yolunu krala anlattı. Odysseus'u

söylediği yöntem gereğince Helen, Menelaos'u kendisine eş olarak seçti. Helen'in seçimini itirazsız kabul edeceğine dair yemin veren diğer talipler de prensesin bu kararına saygı duydular.

Sparta kralı Tygdareos'un kızıyla evlenen Prens Menelaos, kralın ölümünden sonra Sparta kralı olarak tahta oturdu. Ne var ki, bu evliliğin sonu bir felaketle sonuçlanacaktı. Şöyle ki, yıllar önce kral Tyndareos, tanrı ve tanrıçalara kurban adarken güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit'yi unutma nezaketsizliğinde bulunmuş, bunu üzerine de Afrodit kralı üç kızı Kyltaimnestra, Timandra ve Helen'in yaşayacağı aşklarla dillere düşeceğini söyleyip kralı cezalandıracağına söz vermişti.

Yıllar sonra Helen Menelaos'la evlenip Sparta'nın kraliçesi olsa da, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, verdiği sözü unutmamıştı. Athena, Hera ve kendisi arasındaki güzellik yarışmasında Paris kendisini 'en güzel' olarak seçince, ona Menelaos'un güzel karısı Helen'i ödöl olarak vereceğine söz verdi. Bu sırada Paris'in kral oğlu olduğu ortaya çıkmış ve Priamos'un sarayına yerleşmişti. Paris'in ağabeyleri onun artık evlenme çağının geldiğini, kendisine uygun bir güzel bulacaklarını söyleyince, Paris onlara şiddetle karşı çıkarak bu konuda aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'ye güvendiğini, tanrıçanın onu elbette yalnız bırakmayacağını söyledi.

Aynı sıralarda Troya sarayında bir de sefer tartışması yapılıyordu. Bu tartışmanın nedeni kral Priamos'un ablası Hesione'nin durumu idi. Efsaneye göre Priamos'un babası kral Laomedon, Troya şehrinin surlarını inşa eden deniz tanrısı Poseidon ile güneş tanrısı Apollon'a söz verdiği ücreti ödememiş, bunun üzerine de Poseidon, Troya'nın üzerine korkunç bir canavar salmıştı. Bu canavar Troya'da birçok insanı öldürdü. Bu canavardan kurtulmak için tek bir yol vardı; o da Laomedon'un kızı Hesione'nin, canavara kurban edilmesiydi. Kral Laomedon çaresiz bir şekilde bunu kabul ederek şehrini kurtarmak istedi. Kızını bir kayaya bırakıp canavara yem olarak sundu. Ancak o sırada oradan geçen

Herakles (Herkül) kızı kurtardı. Bunun karşılığında ise Laomedon'un ölümsüz atlarından istedi. Laomedon başta bu atlardan Herakles'e vereceğine yemin etse de, kızı Hesione'yi aldıktan sonra sözünde durmadı. Bunun üzerine Herakles de Troya'ya saldırı hazırlığına başladı. Nihayet Herakles'in ordusu hazırlıklarını bitirip de Troya önlerine geldiğinde, surları ilk aşan kişi Herakles'in arkadaşı Telamon oldu. Savaşın sonunda galip gelen Herakles, Hesione'yi, başarısının bir ödülü olarak Telamon'a verdi. Herakles'in Troya seferinde, Hesione'nin küçük kardeşi Podarkes de esir düşmüştü. Hesione'nin girişimleri ile Podarkes serbest bırakılınca, Troya'ya geri döndü ve Priamos adını alarak tahta çıktı. İşte şimdi tartışılan konu, uzun zamandır Yunanistan'da olan Priamos'un ablası Hesione'nin nasıl kurtarılacağına iliskindi.

Konseysteki tartışmaya tanık olan Paris, Yunanistan'a bir sefer düzenlenmesi halinde bu sefere gönüllü olarak katılacağını, Hesione'yi geri getirememeleri halinde mevki olarak onunla aynı konumda bulunan bir Yunan kraliçesini kaçırmamanın uygun olacağını söyledi. Böylelikle Paris, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodite'nin kendisine vaat ettiğı Helen'e kavuşmayı arzuluyordu.

Ne var ki, bu sırada Sparta'da bir veba hastalığı baş göstermişti ve Kral Menelaos, bu hastalıkla baş edebilmek için Prometheus ve Kelaino'nin çocukları olan Lykos ve Khimaios'un mezarlarını bulmaya çalışıyordu. Zira veba salgını ancak bu ikisinin mezarına kurbanlar sunmakla geçecekti.

Menelaos, Troya'da iken Paris'in konuğı oldu. Paris onu dostça karşıladı ve yakın zamanda oyuncak bir kılıçla Antenor'un küçük oğlu Antheus'un ölümüne yol açtığı için günahlarından arınmak üzere Sparta'ya geleceğini, o zaman evinde misafir olarak kalmak istediğini söyledi. Menelaos bu teklifi hemen kabul etti. Bunun üzerine Paris, Afrodite'e akıl danışarak bundan sonra ne yapması gerektiğini sordu. Afrodite ise ona hiç vakit kaybetmeden Tekton'un oğlu

Phereklos'a gitmesini ve onun Priamos'a söz verdiği donanmayı hızla hazır etmesini söyledi. Bu donanmanın kaptan gemisinde, Eros minyatürünü elinden tutan bir Afrodit tasvirinin yapılmasını da özellikle istedi. Paris hemen Afrodit'nin söylediklerini yerine getirmek için Phereklos'a koştu. Donanma kısa sürede bitirildi. Artık Sparta'ya doğru hareket etme vakti gelmişti. Bu sefere, Troya yığidi ve Paris'in akrabası Aieinas da katılacağını bildirdi.

Uzun saçlı kahin Cassandra, bu seferin Troya'ya felaket getireceğini söylese de kardeşi Hesione'nin kurtulacağına inanan Priamos, onun sözlerine kulak asmadı. Paris'in sevgilisi Oinone, onu seferden vazgeçirmeye çalışsa da Paris'e söz dinletemedi. Çaresiz kalan ırmağın kızı Oinone, yaralanması halinde Paris'in kendisine gelmesini söyleyerek kaderine boyun eğdi.

Yola çıkan Troya donanması, Afrodit'nin estirdiği rüzgarla kısa süre içinde Sparta kıyılarına vararak demir attı. Menelaos, Troya'da evinde misafir olduğu bu Paris'i dostça karşıladı ve evinin kapılarını ardına dek açtı ona. Paris beraberinde Helen için birçok paha biçilmez hediye getirmişti. Bu hediyeleri güzel kraliçeye sunduğunda, Helen onun çapkın bakışlarından etkilenerek bu genç ve yakışıklı prensten hoşlanmaya başladı. Daha sonra ise bir ziyafet sırasında Helen ile kadeh tokuşturan Paris, ona aşkını ilan ettiğinde kocasının şüphesini çekmemek için bu aşka yanıt vermedi.

Menelaos ise sarayında ağırladığı konuğunun, karısı ile yakınlaşmasına hiç dikkat etmemiş, olan bitenden habersiz bir şekilde konuğunu en iyi şekilde ağırlamanın derdine düşmüştü. Kral Menelaos dahası ona o kadar güven beslemeye başlamıştı ki, büyükbabası Katreus'un bir davetine katılmak için Paris'i sarayda bırakıp Girit'e gitmekte dahi bir sakınca görmemişti.

Böylece Menelaos'un Girit'e yolculuğunu fırsat bilen Paris, Afrodit'in de yardımı ile güzel Helen'i kaçırarak gemiye bindirdi ve ilk liman olan Kranai'de Helen ile birlikte oldu. Bu

birleşmenin anısına Kranai'de aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit adına büyük bir tapınak inşa edildi.

Bir müddet sonra Girit'ten döndüğünde Menelaos, karısı Helen ile Paris'i evde göremeyince, Paris'in karısını kaçırdığını anladı ve intikam yeminleri içerek Troya'ya savaş açtı. Ardından bütün Yunan krallarına haberciler gönderdi. Meneleos'un karısını, Troyalılardan kurtarmak için Agamemnon önderliğinde bir araya gelen Yunan siteleri, büyük bir donanma kurarak Troya'ya doğru yola çıktılar. Akhalılar ile Troyalılar arasında çıkan ve Troya'nın yıkımına yol açan meşhur Troya savaşı böyle patlak verdi. Savaş boyunca Athena ile Hera, Akha ordularını destekleyerek güzellik yarışını kaybetmenin intikamını Paris ve Afrodit'den almış oldular. Buna karşılık Afrodit ise Troyalıları destekledi. Ancak Afrodit adına Troyalıları koruyan en önemli güç, Afrodit'ye aşık olan savaş tanrısı Ares'ti. Poseidon ise Troya surlarını yapımından sonra ücretini alamamış olması ve kendisinin deniz tanrısı sıfatının Troyalılar tarafından kabul görmemesi nedeniyle Akhalılara destek verdi. Afrodit savaşta Troyalıların kazanması için fedakarca mücadele etmekle kalmamış, aynı zamanda savaş boyunca Troyalıları tıpkı bir anne gibi korumuştur.

Troya savaşı Akhalıların galibiyeti ile bitip Akha ordusu geri dönüş yolunda iken de Afrodit Akhalıların geri dönüşünde elinden gelen her türlü güçlüğü çıkarmıştır. Zira Afrodit Troyalılar için aynı zamanda Yunan deniz kolonilerinin yıkılması için başvurduğu deniz tanrıçası kimliğini taşıyordu. Zafer kazanan Akhalıların evlerine sağ salim dönmelerini engelleyen fırtınalar kimi mitologlar tarafından Athena ve Poseidon tarafından gönderildiği iddia edilse de bu mantıklı bir açıklama olarak gözükmemektedir. Zira Troya savaşı boyunca gerek Athena, gerekse Poseidon Akhalıları desteklemiştir. Destekledikleri galip tarafın evlerine dönüşünü engellemenin bu iki tanrı açısından izah edilir bir tarafı yoktur. Şu durumda bazı mitologların ileri sürdüğü gibi bu fırtınaları Afrodit'nin çıkarmış olması kuvvetle

mümkündür. Ki Afrodit'nin Troyalılar tarafından deniz tanrıçası olarak kabul edilmesi de bununla uyum içindedir.

Böylelikle Afrodit, Akha donanmasından, Troya savaşının intikamını almıştır. Kıbrıs, Ege adaları, Anadolu ve İtalya'daki birçok kentin geri dönüş yolunda kaybolan bu Akhalılar tarafından kurulduğu sanılmaktadır.

Hera'nın Afrodit'in Sihirli Kuşağını Kuşanması

Troya savaşı sırasında savaşın ibresi sürekli yön değiştirip bir Troyalılardan bir Akhalılardan yana gidip gelmiştir. Kimi zaman Troyalılar üstünlük sağlarken kimi zaman da Akhalılar Troyalılara güç anlar yaşattılar. Şiddetli çarpışmalarda her iki taraftan da çok sayıda yiğit öterek Tartaros ülkesine gitti. Akhalılarla Troyalıların bu ölüm kalım savaşında, tanrı ve tanrıçalar da olanca güçleri ile kendi taraflarını desteklediler. Hatta öyle ki, bazı tanrı ve tanrıçalar, bizzat yeryüzüne inerek savaşa müdahil oldu.

Yıllar boyunca Troya Savaşı'nda tarafların birbirlerine üstünlük kurmalarının en önemli nedeni, Zeus'un savaş boyunca tarafsız kalması idi. Zira Zeus, taraflardan birini destekleyerek karşı tarafı destekleyen tanrıları gücendirmek ve böylelikle tanrılar dağının düzenini tehlikeye atmak istemiyordu. Olimpos'un büyük tanrısı savaşta tarafsız kalınca da, diğer tanrı ve tanrıçalar aşağı yukarı birbirine yakın bir destekle savaşta dengeyi sağlıyordu.

Günlerden bir gün Troya önlerinde şiddetli çatışmalar yaşanırken, Troyalılar Akhalıları bir hayli sıkıştırmışlar ve zor durumda bırakmışlardı. Öyle ki, çarpışmalar sırasında Akha ordusunun başkomutanı Agamemnon'un yanı sıra Diomedes, Odysseus ve hekim Makhaon da yaralanarak savaş meydanını terk etmek zorunda kaldı. Bunun üzerine Akha ordusu geri çekilme kararı alınca, Troya ordularının komutanı büyük Hektor da savunma hatlarını kaldırarak Apollon'un yüreğine cesaret düşürmesi ile Akhalıları kovalayıp gemilerine kadar sürmeye başladı.

Troyalıların bu üstünlüğü karşısında çılgına dönen Hera, kurnazlıkla Afrodit'nin sihirli kemerini kuşanmayı başardı. Bu

kemer öyle bir kemerdi ki, kimin beline takılmışsa o, bütün erkekleri baştan çıkarma melekesine sahip oluyordu. Sihirli kemeri kuşanarak Baştanrı Zeus'un karşısına çıkan Hera, kocasının aklını çelmeyi ve onu baştan çıkarmayı başardı. Hera Olimpos Dağı'nda Zeus ile sevişirken bu fırsatı değerlendiren Poseidon savaşa müdahale ederek, Akhalıları karşı taarruza geçmeleri için cesaretlendirdi. Bunun üzerine yılğınlığa kapılmış Akhalılar, yeniden eski cesaretlerine kavuşarak Troya ordularına saldırmaya başladılar. Akha saldırısı o kadar kuvvetliydi ki, Troyalıların başkomutanı Hektor bile Aias'ın fırlattığı dev taş ile can vermek üzereydi. Ne var ki Zeus, karısı Hera'nın hazırladığı oyunu fark etmekte gecikmedi. Kendisinin böyle baştan çıkartılarak saf dışı bırakılmasına çok sinirlenen Zeus, Hektor'a yeniden esenlik vererek Poseidon derhal savaş meydanını terk etmesini istedi. Bunun üzerine yeniden cesarete gelen Troyalılar, Akhalılara karşı müthiş bir taarruz başlattılar. Bu saldırıda birçok Akha ve Troya savaşçısı Hades'in diyarına gitti.

Truva Savaşı'nda Afrodit'in Yaralanması

Bu çarpışmalarda Akhalılar yine üstün geldiler. Afrodit'in oğlu Aeneas, Akhalı Diomedes tarafından yaralandı. Eğer Afrodit yetişip onu kurtarmasaydı, Aeneas az kalsın ölüyordu. Diomedes o kadar öfkelenmiş ve Hera tarafından o kadar kışkırtılmıştı ki, oğlunu kurtaran Afrodit'i de yaraladı.

Bunun üzerine Afrodit, Olimpos'a çıkarak Hera'yı tanrıların tanrısı Zeus'a şikayet etti. Olimpos'a giderken Apollon, Aeneas'ı Troya'ya taşımıştı. Daha sonra Diomedes, Athena'nın da yardımıyla Ares'in karnından yaraladı. O da Afrodit gibi Zeus'un yanına çıkarak, Athena'yı şikayet etti. Zeus, bu şikayetler üzerine Akhilleus'e yapılan haksızlığın intikamının alınması ve ona tekrar ün kazandırılması için Thetis'e verdiği sözü de hatırlayarak bütün tanrı ve tanrıçaları Olimpos'a çağırdı ve orada kalmalarını emretti. Kendisi de İda Dağı'na yerleşerek Troyalıları desteklemeye başladı.

Zeus'un Troyalıları desteklemesinin en önemli nedeni, Akhillius olmadan da Akhalıların savaşta üstünlük kazanmaları bunun da Akhilleus'u unutturmasıydı. Eğer Troyalılar üstün gelirlerse Akha ordusu çaresiz bir şekilde kendilerini kurtarması için Akhilleus'u yeniden savaşa çağırarak, böylelikle Akhillius'un kırılan onuru tamir edilmiş olacaktı. Zeus'un savaş müdahil olması ile birlikte savaş meydanındaki dengeler birden alt üst oldu. Troyalılar Akhalılara karşı öyle amansız bir saldırı başlattılar ki, onları gemilerine kadar sürdüler.

Akhilleus ile Hektor'un Düellosu,

Hektor'un Ölüsünü Bekleyen Afrodit

On yıl süren Troya savaşının dokuz yılında, Akhalılar ve Troyalılar birbirlerine üstünlük sağlayamadılar. Savaşta Hera, Athena ve Poseidon Akhalıları desteklerken, Afrodit, Ares Apollon Troyalıları destekledi. Birçok tanrı ve tanrıçanın savaşta taraf olmasına rağmen bu savaş esas olarak Afrodit ile Poseidon arasındaydı. Bunun en önemli nedeni Troya savaşının bir deniz çıkartması olmasıdır. Zira Yunanistan'da deniz tanrısı olarak Poseidon tanınırken, Troyalılar Afrodit'yi denizlere hükmeden tanrıça olarak benimsemişlerdi. Bu nedenle mitolojik anlatımının ötesinde Küçük Asya'nın yeraltı ve yerüstü zenginliklerine sahip olmak için yapılan Troya savaşı mitolojik bakımdan da deniz tanrısı ile tanrıçasının bir egemenlik savaşı gibi görünmektedir.

Savaşın ilk dokuz yılının iki taraf arasında gidip gelmesi ve hiçbir tarafın birbirine üstünlük sağlayamaması Olimpos tanrısı Zeus'un savaş karşısında takındığı tutum ile ilişkilidir. Zeus, Troyalılara her zaman sempati beslemiş ama asıl olarak savaşta nihai safını Akhalıların yanında belirlemiştir. Bunun da oldukça basit bir nedeni vardır; zira Akha ordusu bir Yunanistan ordusudur ve Zeus da her şeyden önce Yunanlı bir tanrıdır.

Afrodit ise kültünü küçük Asya'da yaymaya çalışan bir tanrıça idi. Yunanistan'da sadece güzellik ve aşk tanrıçası olarak kabul edilirken, Troya da ayrıca deniz tanrıçası olarak da itibar görüyordu. Öte yandan Athena ile Hera ile giriştiği güzellik yarışmasında Paris'in onu birinci seçmesi ve bu yüzden Hera ile Athena'nın kendisine düşman kesilmeleri Afrodit'nin Troyalıları desteklemesine yol açtı.

Afrodit bu savaşta Troyalılara öylesine yürekten bir destek vermiştir ki, bu uğurda yaralanmayı bile göze almıştır. Öte yandan Afrodit savaşta ölen Troyalılara karşı sevgi ve şefkatini hiçbir zaman esirgememiştir. Bunun en güzel

örneği Hektor'un cesedinin başında bekleyerek onu köpeklere yem etmemesidir.

Troya savaşı çok şiddetli çatışmalara sahne oldu. Bazen Troyalılar üstünlüğü ele geçiriyor, bazen de Akhalılar Troyalıları surların içine kadar geriletiyor, çevredeki yerleşim yerlerini talan ediyor, kaçırdıkları kızları çadırlarına kapatarak rehin alıyorlardı. Bu taarruzlardan birinde Akha ordularının başkumandanı Agamemnon, Apollon'un rahibi Khryseis'in kızını esir alarak çadırında rehin tutmaya başladı. Kızının çadırdaki rehin tutulmasını kabullenemeyen rahip, değerli kurtulmalıklar eşliğinde Agamemnon'un yanına gelerek kızını bırakması için ona yalvardı. Ne var ki Akhalıların komutanı Agamemnon kızını serbest bırakmayı reddettiğı gibi rahibe çok kötü davrandı. Agamemnon'un bu sert tavrı karşısında umutsuzluğa kapılan rahip, Apollon'a yalvararak, Akha ordularının üzerine hastalık göndermesini istedi. Rahibin bu bedduasını kabul eden Apollon, Akhalıların üzerine ateşli oklarıyla saldırarak çok sayıda Akhalı savaşçıyı vurdu. Oklardan saçılan zehir sonucunda birçok savaşçı hastalandı ve öldü.

Apollon'un bu gazabı neticesinde zor durumda kalan Akhalılar, bu çaresiz duruma bir çözüm yolu aramaya başladılar. Akhalıların kahramanı Akhilleus, bütün kumandanları bir araya toplayarak Apollon'un öfkesini yatıştıracak bir çare bulmaları gerektiğini, aksi durumda savaşı kaybedeceklerini, eğer bu umutsuz duruma bir çözüm bulamazlarsa daha fazla kayıp vermenin anlamsız olduğunu, şu halde evlerine dönmelerinin daha uygun olacağını söyledi.

Daha sonra söz alan kahin Kalkhas, Agamemnon'un rahibe saygısızlık yaptığı için bütün bunların başa geldiğini, eğer hala rahibin kızını serbest bırakılmazsa bundan sonra Apollon'un, Akha ordusunu üzerine daha büyük felaketler göndereceğini belirtti. Bunun üzerine başkomutan Agamemnon istemeye istemeye kızını rahibe geri vermeyi kabul etmek zorunda kaldı. Fakat bu kez de buna karşılık

Akhilius'un karısı Briseis'i almayı şart koştu. Akhilius karısına göz diken Agamemnon'a karşı büyük bir hınç duysa da Akha ordusunun yenilmesine ve tanrının lanetine uğramasına gönlü razı olmadığından, başkomutanın bu zalimane istediğini içi kan ağlayarak kabul etmek zorunda kaldı. Fakat bunun bedelini de Agamemnon'a çok kötü ödettireceğine dair söz verdi.

Agamemnon'un, Akhilius'un karısına göz dikmesi, deniz perisi ve Akhilius'un annesi Thetis'i çok sinirlendirdi. Thetis oğlunun yanına giderek savaştan çekilmesini söyledi. Sonra da Olimpos'a giderek Akhilius'u Troyalıların tarafına geçirmesi için Zeus'a yalvardı. Ne var ki Zeus, onun bu isteğini kabul etmedi.

Karısı Briseis'i Agamemnon'a kaptıran Akhilius, bunu hazmedemeyerek savaştan çekildi. Hiçbir toplantıya katılmıyor, cepheye gitmiyor ve gün boyu sinirli sinirli gemilerinin başında oturuyordu.

Akhilius'un savaştan çekilmesinden sonra Akha ordusu kahramanca savaşsa da Troyalılar kısa süre içinde üstünlüğü ele geçirdiler. Akha ordusunun başkumandanı Agamemnon, büyük bir umutsuzluğa kapılıp, bu savaşı kazanmanın mümkün olmadığını düşünerek savaştan çekilmeye ve Yunanistan'a dönmeye karar verdi. Ancak Pylos kralı yaşlı ve bilge Nestor, bu biçimde cepheyi terk etmenin bir ordu açısından onurlu bir davranış olmadığını, bu şekilde savaşı bitirmeleri halinde Yunanistan'ın itibarının yerle bir edeceğini söyleyerek, savaştan çekilmek yerine Akhilius'u ikna edip savaşa onunla birlikte devam etmeyi önerdi. Artık iyice çaresiz kalan Agamemnon, Pylos kralının bu önerisini kabul etmekten başka bir yol göremeyerek, Akhilius'un karısı Briseis'i ve değerli hediyelerini geri iade edeceğini söyleyerek, Odysseus'u elçi olarak Akhilius'a gönderdi. Ancak Akhilius, başkomutanın karısına göz dikmesine öyle içerlemiş ve öyle öfkelenmişti ki, Odysseus ne kadar dil döktüyse de Akhilius'u ikna edemedi.

Paris ve Helene.

Bu sırada cephede de durum Akhalılar açısından iyice kötüye gidiyordu. Ertesi gün, yaşanan savaşta Akhalılar iyice geriletilerek gemilerin önlerine kadar sürüldüler. Troyalılar, Akha donanmasına o kadar çok yaklaşmışlardı ki, gemileri ateşe vermeleri işten bile değildi. Bu çaresiz manzara karşısında bir şeyler yapılması gerektiğini düşünen Akhillius'un en yakın arkadaşı ve Opus kralı Patroklos, Akhillius'un otağına giderek adeta ona yalvardı ve tekrar savaşa dönmesini istedi. Ne var ki, Akhillius en yakın arkadaşının bu isteğini de geri çevirdi. Bunun üzerine Patroklos hiç değilse, kendisine ait olan yenilmez zırhı vermesini istedi. Arkadaşının yakarmaları karşısında yüreği yumuşayan Akhillius, Agamemnon tarafından aşağılandığı için savaşmayı kabul etmese de bu en yakın arkadaşına, demir ve maden tanrısı Hephaistos'un yapmış olduğu yenilmez zırhı ve savaşçıların bir bölümünü vermeye razı oldu. Hemen Akhillius'un zırhını giyip, savaşçıları da alarak

savaş meydanına koşan Patroklos, o kadar yiğitçe savaşıyordu ki, Troyalı savaşçıları adeta bir tırpan gibi biçiyordu. Akhillius'un zırhı içinde kendisini tanıyamayan Troyalılar önce onu Akhillius zannederek paniklediler. Zira Akhillius'un savaşa yeniden katılması bütün dengeleri alt üst edebilirdi. Akhillius'un zırhını giyen Patrokles, o kadar çok Troyalı öldürmüştü ki, neredeyse tek başına Troya'yı ele geçirecekti. Bunun üzerine tanrı Apollon hemen surların tepesinde belirerek surlara tırmanmaya çalışan Paktroklos'un kafasına kalkanı ile üç kez vurdu. Sonra bir sis bulutu halinde Patroklos'un peşinden giden Apollon, ona arkadan yaklaşarak omuzlarının ortasına ölümcül bir darbe indirdi. Bu darbenin etkisi ile gözleri adeta yuvalarından fırlayan Patroklos yere yuvarlandı; miğferi fırlayıp, elindeki mızrak paramparça oldu. Ardından Panthoos'un oğlu Euphorbos'un saldırısıyla yaralanan Patroklos, Hektor'un darbesi ile son nefesini verdi. Hektor, Patroklos'u öldürdükten sonra kargısını alıp, zırhını soydu ve kendisi giyindi. Zırhı giyince Akhillius'un gücünü kuşanan Hektor, Patroklos'un cesedinin etrafında birçok Akhalı'yı öldürdü.

Patroklos'un cesedi gemiye taşındıktan sonra en iyi dostunun öldürüldüğünü öğrenen Akhillius, acıdan kahrolarak bunun bedelini Hektor'a hayatı ile ödeteceğine yeminler etti. Böylece Akhillius, Patroklos'un ölümü üzerine savaştan çekilme sözünü bozdu ve yeniden yenilmezlik zırhını kuşanarak Troya surlarına hücum etti. Gerçi kaderin değişmez yasasına göre Hektor'u öldürdükten Akhillius da, ebedi misafiri olarak ölümler ülkesine gidecekti ve bunu annesi Thetis kendisine bildirmişti; ancak dostunun acısıyla yüreği dağlanan yiğit Akhillius bunu bile bile, demirci Hephaistos'un yaptığı yeni silahları ve zırhını kuşanarak savaş atıldı. Akhillius öyle çılgınca dönmüştü ki, savaş meydanında köşe bucak dolaşıp önüne geleni öldürüyor, her yerde dostunun katili Hektor'u arıyordu. Bu sırada Hektor ise, Troya ordusunun başında tüm gücü ile Troya surlarını döven Akha ordusuna karşı şehri kahramanca savunuyordu.

Savaş o derece kızışmıştı ki, Zeus'un emri ile Olimpos'a çekilen ve savaşı Olimpos dağından izleyen tanrı ve tanrıçalar bile baş tanrının emrine daha fazla riayet etmeyerek Olimpos'tan indiler ve savaşa katıldılar.

Nehir tanrısı Skamander, Troyalılara büyük zaiyat verdiren ve nehrin sularını geçmek isteyen Akhilleus'u boğmaya çalışsa da başarılı olamadı. Akhillius'un kahramanca savaştığını gören Apollon, bile Troya kahramanı Hektor'un savaşı daha fazla uzatmasının yararı olmadığını düşünmeye başladı.

Şiddetli Akha saldırıları karşısında Troyalılar geri çekilmek zorunda kalarak şehir kapılarından içeri girdiler. Ne var ki, Hektor geri çekilmeyerek hala savaş alanında ve surların önünde vuruşuyordu. Troya kralı Priamos ile Hektor'un annesi Hekabe surların arkasından bağırarak oğullarının surların içine gelmesini ve hayatını kurtarmasını söyledilerse de Hektor onları sözlerini dinlemedi.

Nihayet Troya kahramanı Hektor ile Akha kahramanı yenilmez Akhillius, surların önünde karşı karşıya geldiler. Akhillius'un yanında akıl tanrıçası Athena ona destek vermek için hazır bulunuyordu. Ne var ki Hektor yapayalnızdı. Zira tanrı Apollon, bu dövüşte Hektor'un yenme şansının olmadığını görerek onu savaş meydanında bir başına bırakıp meydanı terk etmişti.

Tanrıların desteğinden mahrum kalan Hektor, bir an ayağı tez Akhillius'un karşısında korkuya kapılarak titremeye, bir müddet sonra da cesareti iyi kırılarak kaçmaya başladı. Hektor'un korkudan kaçtığını gören Akhilleus, ona Troya şehrinin surları etrafında tam üç tur attırarak kovaladı. Hektor'un dövüşmeye yanaşmadığını gören akıl tanrıçası kurnaz Athena, Hektor'u savaşa ikna etmek için kardeşi Deiphobus kılığına girdi ve onu Akhilleus'la karşılaşması için kışkırtmaya başladı. Kardeşi kılığındaki Athena'nın kışkırtmalarına kapılan ve yeniden cesaretlenen Hektor, birden olduğu yerde durarak Akhillisu'a seslenerek şunları söyledi:

“Artık kaçmam senden Peleus oğlu deminki gibi... Tanrısal Priamos’un şehrini dolandım üç kere, durup saldırışını beklemeye yüreğim varmadı, ama şimdi buyuruyor sana karşı koymayı ya sen benim elime geçersin, ya geçerim ben senin eline. Haydi tanrıları tanık turalım anlaşmalarımıza. Olamaz onlardan iyi tanık, iyi bekçi. Zeus bana zaferi verir de alırsam canını, dile gelmez saygısızlık göstermem sana. Ünlü silahlarını soyar, ölünü geri veririm Akhalara. Sen de Akhilleus yap benim gibi.”

Hektor, mertliğe yakışır şekilde Akhilleus’a dövüşten sonra bir kahraman gibi davranıp ölüsünü silahları ile birlikte Akthalılara vereceğini söylese de Patroklos’un acısı ile yüreği kaskatı kesilen Akhillius, Hektor’la asla anlaşmayacağını; zira aslanlarla insanlar arasında bir anlaşmanın mümkün olmadığını söyledi ona.

Böylece iki yiğit arasındaki ölümcül dövüş başlamış oldu. İlk hamle ayağı tez Akhillius’tan geldi. Akhillius, Hektor’a mızrağını fırlatsa da tutturamadı. Akıl tanrıçası Athena hemen mızrağı alıp tekrar Akhillius’a getirdi. Ardından Hektor mızrağını fırlattı. Mızrak Akhillius’a ulaşırsa da Hephaistos’un yaptığı kalkana çarparak yere düştü. Bunun üzerine mızraksız kalan Hektor, mızrağı getirmesi için dönüp kardeşine baktığında arkasında kimsenin olmadığını gördü ve Athena’nın kendisini kandırdığını fark etti.

Oyuna geldiğini anlayan Hektor’un artık kahramanca savaşmaktan başka çaresi kalmamıştı. Artık her şeyi göze alan Hektor kılıcını çekerek Akhilleus’a saldırdı. Ne var ki, daha Akhillius’a yaklaşmadan Akhilleus, ona mızrağını fırlatarak Troya’nın bu yiğit komutanını boynundan vurdu. Mecalsiz bir halde yere yığılan Hektor, son nefesini vermek üzere iken son bir kez Akhillius’a yalvararak ölüsünün ailesine verilmesini istedi. Ancak hala yüreğindeki intikam ateşi soğumamış olan Akhilleus, onun bu son arzusunu yerine getirmeyeceğini belirterek şunları söyledi:

“Dizlerime sarılma köpek, yalvarma bana anan baban adına. Gönlüm yüreğim kışkırtıyor beni... Diyor şunun etini

parçala, çiğ çiğ ye! Benin bana bu yaptıklarından sonra, kimse uzaklaştıramaz başından köpekleri. Getirseler bana kurtulmalığın on katını, tartsalar şurada daha çok verimiz deseler, Dardanos'un oğlu altın kosa teraziye senin ağırlığınca, döşeğine yatırıp ağlayamayacak seni doğuran, köpekler kuşlar yiyecek bütün bedenini."

Hektor ile Akhillius'un dövüşü sırasında, Athena Akhillius'a yardım ederken Troyalıların savaşı kazanması için varını yoğunu ortaya koyan tanrıça Afrodit'nin ortalarda gözükmemesi manidardır. Burada Afrodit'nin Apollon'a güven duymasının ve onun Hektor'u koruyacağı konusunda büyük bir inanca sahip olmasının büyük payı olsa gerektir. Ne var ki, Apollon bu böyle bir güvene layık davranmış ve savaşın nirengi noktasında Troya'nın büyük komutanını Akhillius karşısında yalnız bırakarak, bir ihanet örneği sergilemiştir. Bu da göstermektedir ki, aslında tanrılar açısından yeryüzünde insanların yürüttüğü savaşın sonucu o kadar da önem arz etmemektedir. Afrodit'nin Hektor'un ölüsü başında bekleyip Akhillius'un köpeklerinden onu son ana kadar koruması düşünüldüğünde Afrodit'nin Apollon'dan daha vefalı ve mücadelesine sahip çıkan bir tanrıça olduğu düşünülebilir.

Akhillius Hektor'u öldürdükten sonra ona oldukça zalimane ve savaş kahramanlığına yakışmayan bir davranış sergilemiştir. Hektor'un ölü bedeninden zırhı çıkartarak, çıplak bedenini Akhalılara tekmeletti. Daha sonra da Hektor'un iki ayağını topuklarını bilekleri arasından delerek içinden kayış geçirdi ve arabaya bağlayarak yerlerde sürüklemeye başladı.

Daha sonra Akha gemilerinin yanına götürdü. Böylelikle Akhillius, Patroklos'un intikamını almış oldu. Patroklos'un cesedinin yakılması için dizi dizi odunlar kesilerek Patroklos'un cesedi odunların tepesine konuldu. Sonra da Patroklos'un ruhuna kesilen kurbanlar ölünün etrafına sıra sıra yerleştirildi. Bütün Akhalıların saçlarından bir tutam kesilerek ölünün üzerine serpildi. Patroklos'un en yakın

dostu, sırdaşı, arkadaşı tez ayaklı Akhilleus da saçından bir tutam keserek arkadaşının cesedinin üzerine saçtı. Akhillius en son olarak kargısıyla öldürdüğü on iki Troyalı çocuğu, ölünün yakılacağı yığının içine attıktan sonra ağıtlar eşliğinde Patroklos'un cesedini ateşe verdi ve bu sırada Patroklos'un ölümüne neden olan ve kendisi tarafından öldürülen Troya kahramanı Hektor'un cesedini köpeklere yedireceğine ant içti. Ne var ki, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, Hektor'un cesedinin başında nöbet tuttuğu için köpekler cesede yaklaşamıyorlardı. Afrodit'nin Hektor'un cesedini beklemesi ve Akhilleus'u kötü niyetini gerçekleştirmesine mani olması aşk tanrıçasının aynı zamanda ne denli vefalı bir tanrıça olduğunu göstermesi bakımından ilginç bir örnektir.

Aslında sadece Afrodit'de değil, bütün tanrı ve tanrıçalarda birbiri ile çelişik gibi gözüken birçok karakter özelliği, bir arada görülebilmektedir. Güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit de kimi zaman oldukça gaddar ve acımasızdır, kimi zaman da sınırsız bir merhamete sahiptir. Nasıl ki, aşk için yapılan fedakarlıkların sınırı yoksa ve nasıl ki aşk acısı insanın yüreğini katı, gözünü kör edebiliyor ve en yufka yüreklere en acımasız cinayetleri, tahayyüle gelmez işkenceleri yaptırabiliyorsa aşkın doğasındaki bu negatif ve pozitif yanlar da Afrodit'de bir karakter özelliği haline gelmiştir.

Akhillius'un, Hektor'un cesedini yerlerde sürüklemesi, onu köpeklere yem yapacağını söylemesi çok saygısızca bir davranıştı. Cesede yapılan bu saygısızlık savaşta Akhalıların yanında yer alan Hera, Athena ve Poseidon dışındaki diğer bütün tanrı ve tanrıçaların öfkesine yol açtı. Baş tanrı Zeus, ölüye karşı yapılan bu saygısızlık karşısında Troya kralı Priamos'un kalbine cesaret düşürüp oğlunun cesedini alması için onu Akhilleus'un yanına yolladı.

Baştanrı Zeus'un bu davranışı, Yunan toplumunun geleneklerini ve aile yapısının korunmasının tipik bir örneğini teşkil eder. Zira diğer toplumlarda olduğu gibi

Yunan toplumunda da ölüye yapılan saygısızlık, tanrılar katında büyük günah olarak telakki edilirdi ve böyle toplumların tanrının gazabına ve lanetine uğrayacağı varsayılır, sosyal düzenlerini ve ahlaki yargılarını kaybedeceklerine inanılırdı. Zeus'un, Troya kralı Priamos'u Akhillius'a yollayarak kalbi kinle katılaşmış Akhillius'tan cesedi istemesi için yüreğine cesaret düşürmesi, Olimpos tanrılarının toplumsal düzeni koruma refleksinin bir simgesidir. Ne var ki, Zeus yine de Akhillius'un, Hektor'un cesedine yaptığı kötü muameleyi engelleyici bir tutum içine girmez. Zira Olimpos tanrıları ölümlülerin dünyasında yaşanan her olayı bilip engelleme gücüne sahip olmasa da kimi zaman onları kaderin zorunlu sonuçları ile karşı karşıya bırakarak müdahale etmezler. Zira Akhilleus'la düellosu sırasında Afrodite'nin savaş meydanına gelmemesinin ve tanrı Apollon'un onu yalnız bırakması üzerine Hektor'un yalnız kalmasının bir nedeni de tanrılar katında yazgının bu kutsallığı olsa gerektir. Hektor'un cesedi konusunda Zeus'un pasif bir tutum alması ve ancak vicdanları rahatsız eden olaylardan sonra müdahale etmesi, Akhalıların birçok taşkınlıklarına göz yumduğunu gösteren bir örnektir.

Zeus'un isteği ile Troya kral Priamos, yanına bol miktarda kurtulmalıklar alarak oğlunun cesedini kendisine geri vermesi için Akhilleus'a yalvarmaya gitti. Yaşlı kralın acısını ve içten yakarışlarını gören Akhilleus'un kini yumuşayarak merhamete geldi. Priamos'un kendisine getirdiği kurtulmalıkları kabul ederek, Hektor'un cesedini Priamos'a verdi. Ardında da Hektor'un ölüsü yakıncaya kadar dokuz gün ateşkes ilan ettiğini açıklayarak savaşa mola verdi.

Kral Priamos, oğlu Hektor'un cesedini Troya'ya getirdikten sonra dokuz gün boyunca gece gündüz ölünün başında ağıtlar yakılarak yas tutuldu. Onuncu günde Hektor'un cesedi büyük bir merasimle yakılarak külleri altın bir kupaya kondu. Kupanın üzeri kocaman işlenmiş taşlarla örüldü. Ardında da mezarın üstü toprakla örtülerek büyük bir kabartma haline getirildi.

Hektor'un cenaze merasiminden sonra Troyalılar ile Akhalılar yeniden savaşı tutuştular. Bu kez Etiyopya Prensi Memnon, büyük bir orduyla Troya'ya gelerek Troyalılar safında savaşı katıldı. Bu destekle birlikte Troyalılar, Akhalar karşısında üstün bir pozisyona geçtiler. Ayağı tez Akhilleus'un Etiyopya kralı Memnon'u savaş meydanında öldürmesinden sonra Troyalılar elde ettikleri üstünlüğü yeniden kaybederek zor durumda kaldılar. Akhilleus, artık iyice yorgun düşen ve direncini kaybeden Troyalıları surlara kadar kovalarken, çalıların arasına gizlenen Paris'in attığı zehirli bir okla topuğundan vurularak öldürdü. Böylelikle yazgının ilahi tecellisi bir daha gerçekleşmiş oldu.

Akhilleus, deniz perisi Thetis'in oğlu olduğundan yarı tanrısal karaktere sahipti. Annesi onu doğururken, ölümsüz olması için topuğundan tutarak Styx Irmağı'na batırmış, böylece Akhilleus'un bedenine hiçbir silah kar etmezken sadece suya değmeyen topukları ölümlü kalmıştı. Akhilleus, ancak buradan alacağı bir darbe ile Tartaros ülkesine gidebilirdi. Paris'in fırlattığı ok ise Akhilleus'un tek ölümlü yerine, topuğuna isabet etmişti. Akhalıların yiğit kahramanı hemen oracıkta son nefesini verdi. Akha ordusunun kahramanlarından Ajax, Akhilleus'un ölüsünü savaş meydanından çıkarttı. Akhilleus'un ölüsü yakıldıktan sonra, külleri Patroklos'un küllerinin konulduğu kaba konularak iki arkadaşın külleri birlikte gömüldü.

Truva'nın Zapt Edilmesi,

Afrodit'in Menelaos ve Helen'e Yardımı

Akhilleus'un ölümünün ardından, Hephaistos'un yaptığı ve Akhillius'un savaşta giyindiği zırha hangi Akha kahramanının sahip olacağı konusunda tartışmalar yaşandı. Akhilleus'un ölüsünü meydandan taşıyan Ajax ve Odysseus zırha talip olmuşlar ve bu yüzden aralarında kavga çıkmıştı. Akha kumandanları arasında yapılan gizli oylama sonucu, Akhillius'un zırhı Odysseus'a verilince, bunu gurur meselesi haline getiren Ajax kılıcının üstüne atlayarak intihar etti.

Ajax'ın intiharından sonra Akhaların cesareti iyice kırılarak savaşı kazanacaklarına olan inançlarını iyice kaybettiler. Bu sırada savaş olanca hızıyla devam ediyordu. Akhilleus'un oğlu Neoptolemus, Paris'i öldürerek babasının intikamını aldı. Fakat, en değerli kahramanlarını yitiren Akha ordusunun Troya'yı ele geçirmesi pek mümkün gözüküyordu. Ancak kurnaz bir planla şehrin ele geçirilmesi mümkün olabilirdi. Akha komutanları böylesi bir plan üzerine düşünerek Troya'yı ele geçirmenin planlarını yapmaya başladılar.

Hazırlanan plana göre büyük tahta bir at yapılacak, belirli sayıda savaşçıyla birlikte Odysseus ve bazı Akha kahramanları bu atın içine gizlenecek, diğer Akha savaşçıları da Tenedos adasının arkasına gizleneceklerdi. Bütün bunlar yapılırken de Troyalılara savaşı bittiği ilan edilecek ve bu kararın samimi olduğunu göstermek için de içine savaşçıların yerleştirildiği tahta at hediye olarak Troya'ya gönderilecekti. Böylelikle tahta atın içinde Troya'ya giren Akha savaşçıları ve komutanları, fırsat kollayarak atın karnından çıkıp Troya'yı içten fethedeceklerdi.

Bir sabah tanla birlikte uyanan Troyalılar, Akha savaşçılarının geri çekildiklerini gördüler. Ayrıca Troya'nın batı kapısında tahta bir at duruyordu. Troyalılar bütün bu

olan bitene bir anlam ararken, Sinon isimli Akhalı bir savaşçı ortaya çıkarak kral Priamos'un huzuruna çıkmak istediğini söyledi. Troyalı savaşçılar onu kralın huzuruna çıkardılar. Sinon, bütün Akhalıların ülkelerine geri döndüğünü, kendisinin de tıpkı İphiginia gibi Athena'ya kurban edilmek üzere bırakıldığını; ne var ki, kendisinin bunu fark ederek gece karanlıkta kaçtığını belirtti.

Ardından da Troya kentinin batı kapısında beklemekte olan tahta atın Tanrıça Athena'ya adak olarak yapıldığını; Akhalıların, Troyalıların bu atı yakıp yıkmasını sağlayarak tanrıça Athena'nın lanetine uğramasını beklediklerini ama eğer atı şehrin içine alarak korurlarsa Athena'nın Troya'ya iyilik yapacağını söyledi. Sinon rolünü başarıyla oynuyordu. Sinon'un bu sözlerine Troyalı rahip Laokoon ve Hektor'un kız kardeşi Cassandra dışında herkes inandı. Rahip Laokoon, Troyalıları ikaz ederek atın bir an önce yakılmasını söylese de onun bu sözlerini ciddiye alan çıkmadı. Bunun üzerine Laokoon'un Troyalıları ikna etmesinden korkan Poseidon, denizden iki korkunç yılan göndererek, Laokoon ile iki oğlunu öldürttü.

Kahin Cassandra'ya aşık olan Apollon daha önce aşkının bir işareti olarak Cassandra'ya geleceği görme yeteneği vermişti. Ancak Cassandra Apollon'un aşkına vermeyince Apollon bu yeteneğin yarısını geri alarak geleceği görme yeteneğine sahip olsa bile kimseyi buna ikna edememe cezası ile onu cezalandırmıştı. Bu yüzden onun uyarılar da kimseye inandırıcı gelmedi ve Troyalıları atı şehrin içine doğru sürüklediler. Sonra da savaşın bitişini kutlamak için büyük bir şölen hazırlığına giriştiler. Gece yarısı geç bir saatte, Odysseus ile diğer Akha savaşçıları tahta atın karnından çıkarak Troyalı nöbetçileri öldürdüler ve şehrin kapılarını ardına dek açtılar. Bu sırada Akha ordusu da Troya önlerine sokulmuş ve şehre saldırmak için atın karnındaki savaşçıların kale kapısını açmasını bekliyorlardı. Kısa bir süre sonra Troya'ya giren ve düşmanlarını uykuda olduğunu gören Akhalılar, Troya şehrini yakıp yıkarak ele geçirdiler.

Troyalılar arpışma sırasında öldürdükleri Akhalıların savaş kıyafetlerini giyerek direnmeye çalışsalar da bunda pek başarılı olamadılar. Akhilleus'un oğlu Neoptolemus, Troya kralı yaşlı Priamos'u, karısı ve kızlarının gözü önünde öldürdü.

Günün ilk ışıkları Troya üzerine vurduğunda Aeneas dışında bütün Troyalı liderler öldürölmüştü. Aeneas ise annesi Afrodit'in de yardımıyla Babası Ankhises ve oğlu Ascanius'u da alarak, Troya'dan kaçıp İtalya'ya vardı ve burada Etrüsk kralının kızı ile evlenerek yeni bir site inşa etti. Roma'nın kurucuları 'Romus ve Romulus kardeşler' bu Aeneas'ın soyundan gelmektedir ve Aeneas Roma'nın gerçek kurucusu olarak kabul edilmiştir. Bu yüzden de İtalya'da Afrodit'nin karşılığı olan aşk ve güzellik tanrıçası Venüs büyük önem arz etmektedir.

Troya'nın yerle bir edildiği gece, Paris'in ölümünden sonra töreler gereği Paris'in kardeşi Deiphobos'la evlenmiş olan Helen, Afrodit'in de yardımıyla eski kocası Menelaos'a döndü. Menelaos, onu sevgiyle kabul etti. Sonra bütün Akhalılar ertesi gün, hep beraber Yunanistan'a döndüler. Afrodit'nin savaş boyunca Troyalıları desteklemesine rağmen savaşın sonunda Helen'in Menelaos'a dönmesi için Helen'e yardım etmesi ilginçtir. Zira Afrodit gibi kindar bir tanrıçanın böylesi kanlı bir yenilginin ardından Paris'e aşık ettiği Helen'i Menelaos'dan uzak tutması için elinden geleni yapması beklenir. Ancak daha önce de belirtildiği üzere tanrıça ve tanrıçalar dünyasında yazgıya büyük değeri verilir. Paris de Helen'i kaçırarak hem Troya'nın düşmesine hem de kendisinin ölümüne neden olmuştur. Ancak yaşam sürmektedir ve savaşın sonunda gelip gelen hak ettiğini alacaktır. Buna göre Helen Menelaos'un hakkıdır ve Afrodit de bu kadere saygı duyarak Helen'in Menelaos'a dönmesine yardımcı olarak yeni aşkın tohumlarını atmıştır.

Afrodit'in Kuşla Dönüştürdüğü Daimonlar

Afrodit'nin kuşla dönüştürdüğü daimonlara, Odysseus mitozunda rastlanır. Efsaneye göre Troya savaşının bitiminden sonra ülkesine dönmek için türlü maceralara atılan Odysseus; Hades'in ülkesinden kurtulduktan sonra eski aşığı, güneş tanrısı Helios'la, Okeanos'un kızı Perseis'in çocuğu olan büyücü tanrıça Kirke'nin adasına döndüğünde, hayatını kaybeden yoldaşı Elpenor için bir cenaze töreni düzenledi. Alpenor'un gömülmesinden sonra küreğini de mezarının başına astı. Onu gören Kirke Hades ülkesinde yaşadıklarını sorarak her ölümlünün sadece bir kez Hades ülkesine gideceğini Odysseus'un ise bu talihsizliği iki kez yaşamak zorunda kalacağını söyledi ve dönüş yolunda sirenlerin yaşadığı adadan geçmek zorunda olduğunu, bu ada civarında çok dikkatli olması gerektiğini söyleyerek onu uyardı. Zira sirenler adanın yakınlarından geçen tüm gemicileri inanılmaz güzellikteki sesleriyle büyülüyorlardı. Bu sesleri çıkaranlar, Musa'ların çocukları daimonlardı.

Daimonlar kadın yüzüne sahip oldukça güzel yaratıklardı. Fakat bu yaratıkların kuşlara benzeyen ayakları ve tüyleri vardı. Daimonların bu hale nasıl geldiği konusunda, Yunan mitolojisinde farklı rivayetler söz konusudur. Bir rivayete göre Hades tarafından Tartaros'a kaçırılan Kore'nin kaçırıldığı sırada yanında olan Daimonlar, Kore'ye sahip çıkıp Hades'e engel olmadıkları için Kore'nin annesi Demeter tarafından cezalandırılmış ve kendilerine kanat takılarak, bu kanatlar yardımı ile uçup dünyanın dört bir yanında Kore'yi aramakla görevlendirilmişlerdi.

Başka bir rivayete göre ise aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'nin tanrısallık gücüne karşı çıkmaları sonucunda, Afrodit tarafından cezalandırılıp bu hale getirilmişlerdi. Buna göre daimonlar, hiçbir erkekle birlikte olmayı kabul

etmeyerek Afrodit'nin tanrısal gücünün dışında kalmak isteyen bakire kızlardı. Bu kızlar, sözlerine o kadar sadık ve kararlarında o kadar katı idiler ki, tanrılarla bile yatmayı kabul etmeyerek aşkın kanunlarını geçersiz hale getiriyorlardı. Buna çok sinirlenen Afrodit ise bu bakire kızları, kuş haline dönüştürdü.

Daha sonra esin perileri Musa'larla müzik yarışmasına girerek, yarışmayı kaybeden daimonların tüyleri rakipleri tarafından bire birer yolunarak galibiyetin nişanesi olarak başlarına taç yapıldı. Bundan sonra daimonlar uçma yetisini de kaybettiler. Artık yapacak bir şeyleri kalmayan daimonlar, ıssız denizlere bakarak şarkı söylüyorlar, bu müziğin sesiyle kendinden geçen denizcileri felakete uğratiyorlardı.

Bunu bilen Kirke, Odysseus'a, daimonların şarkı söylediği sahillerden geçerken adamlarının kulaklarını balmumu ile kapatmasını söyleyerek, "Eğer müziğe karşı dayanılmaz istek duyarsan adamlarına söyle, seni bir direğe bağlasınlar ve ne kadar yalvarıp yakarsan da asla çözmesinler" dedi. Kirke bu uyarılarından sonra Odysseus'un gemisinin daha rahat yol alması için şiddetli bir rüzgar estirdi ve onları yolculadı.

Odysseus ve arkadaşları Sirenlerin sahillere yakın bir yerden geçerken o harika müzik sesini duydular. Odysseus hemen arkadaşlarını kulaklarını balmumu ile kapattı. Kendisini de bir direğe bağlamalarını söyledi. Ancak Sirenlerin sesi o kadar güzel geliyordu ki, Odysseus bu cezpedici müzik karşısında daha fazla dayanamayarak arkadaşlarına kendisini çözmelerini söyledi. Ne var ki, arkadaşları başlarına gelecek felaketleri bildiklerinden Odysseus'un emrine riayet etmediler. Bunun üzerine Odysseus hiddetlendi, bağırdı çağırdı, arkadaşlarına söz geçiremeyeceğini anlaşıncı bu kez yalvarmaya başladı. Ancak kendisini çözdürmeyi bir türlü başaramadı. Gemi bu biçimde Sirenlerin sahilinden uzaklaştığında, ilk kez bir gemiyi yolundan çeviremeyen sirenler kahırlarından intihar ettiler. Zira o güne kadar bu insanı kendinden geçiren

müziğin sesiyle mest olup adaya çıkmayan hiçbir gemici
yoktu.

Afrodit Tapınağı'nda Aşk

Hellespontos'un (Çanakkale Boğazı) Avrupa yakasında Sestos isimli kentte görkemli bir Afrodit tapınağı vardı. Tapınakta kumru kuşlarına bakan bakire Hero'nun güzelliği, Sestos kentinin sınırlarını çoktan aşmış bütün bölge kentlerinde dilden dile dolaşır olmuştu. Hero öylesine güzel bir kızdı ki, onun gören herkes Afrodit ile karşılaştığını sanıyordu.

Sestos'da kışın göçüp ilkbaharın doğayı canlandırması ile birlikte, doğanın cana gelişini kutlamak için Afrodit adına şenlikler düzenleniyordu. Bu şenlikler sırasında tüm çevre illerden insanlar, Sestos'a gelerek tanrıçaya dileklerini sunardı. Bunların içinde özellikle aşk hasreti çeken gençler ayinlere katılarak Afrodit'nin huzurunda gözyaşı dökerler, sevgisiz gönüllerine sevgi düşürmesi ve kendilerine denk bir aşık vermesi için Afrodit dua ederlerdi. Bu şenliklerden birinde boğazın Anadolu yakasından gelen, yakışıklılığı ile dillere destan Leandros da tapınak ayinine katılmıştı. Alnını mersin ağacının çelenkleriyle süsleyen bu gencin bir elinde tanrıça Afrodit'ye sunulmak üzere kumru yuvası, öteki elinde ise bir vazo vardı. Leandros, o kadar utangaç ve sıkılgandı ki, tapınağın kapısına geldiğinde kimsenin yüzüne bakmaya cesaret edemiyordu.

Leandros ayine katılmak için tapınağa geldiğinde yine her zamanki utangaçlığı ile başını yere eğerek elindeki hediyeleri sunmak üzere doğruca mihraba yöneldi. Elindeki armağanları mihraba koyar koymaz, tam bu sırada Hero ile göz göze geldi. Kızın güzelliği ile adeta büyülenen Leandros neye uğradığı şaşırmış, bir an Afrodit ile yüz yüze gelmiş gibi olmuştu. Az sonra kendine gelen Leandros, utangaç bir tavırla kendini mabedin sütunlarından birinin arkasına gizledi. Ayin başladıktan sonra yeniden cesaretleterek Hero'ya doğru gitmeye başladı. Ancak Hero hiç oralı olmuyordu.

Hero'ya ilk görüşte gönlünü kaptıran Leandros, gün batıncaya kadar tapınağın bir köşesinde Hero ile greceği anı bekledi. Ayın bitip ayine katılanlar birer ikişer tapınağı terk ettikten sonra Leandros, saklandığı yerden çıktı ve Hero'nun yanına gitti. Onu gören bakire Hero, bir an akınlıktan ne yapacağını bilemedi. Genç rahibe korkmutu. Ancak bu dünya yakııklısı delikanlıya karşı da içinden sıcak bir duygu seli akıp gitti. Bu ilk görüşmede Hero Leandros'un bütün yalvarıp yakarmalarına rağmen onunla konumasa da ondan kaçmadı da...

Leandros ertesi gün yine aynı saatte ve aynı yerde kızı bekledi ve tekrar ona yalvarmaya baladı. Fakat Leandros'a olumlu yanıt vermeyen Hero, onu susturmak istedi. Ak ateşiyle yüreği kze dönen yakışıklı delikanlı, Hero'nun bütün susturma çabalarına daha büyük bir feryat ile yanıt verdi. Aığının yakarıları karşısında ne yapacağını bilemeyen Hero, ona bir an evvel memleketine dönmesini, kendisinin bakire bir rahibe olduğunu ve bundan sonra da sonsuza dek bakire kalacağını söyledi. Leandros ise aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'nin açık olduğu için kendi rahibesine kızmayacağını aksine ak tanrıçasının akları yaşatmak için var olduğunu, kendi aşkına cevap vermemesi durumunda Afrodit'nin gazabını üstüne çekeceğini söyledi. Bunun zerine Hero sahilde bulunan ıssız bir kalede oturduğunu, bu kalede ihtiya bir köle bulunduğunu ve daima kendisini gözetlediğini, stelik Leandros'un memleketi ile arada bir denizin bulunduğunu, bundan sonra grmemelerinin en doğrusu olacağını söyledi.

Akın meyiyle iyice sarhoş olup kendinden geçen Leandros ise gece karanlıkta denizi yüzerek geçeceğini ve yine de kendisini göreceğini belirtti. Hero genç delikanlıyı inadından vazgeçirmek için ne yapıp ettiyse, başarılı olamadı. Ne denizden esen korkunç rüzgarlar, ne karanlığın kucağına atılan dev dalgalar, ne de boğazın yalçın kayalıkları delikanlının gözünü korkutmuyordu. Hero Leandros'un sözlerinden kendisine ne kadar açık olduğunu

anladı ve yüreğindeki donmuş duygu dağını yumuşatarak aşığının ellerini sıktı. Tam bu sırada Hero'nun yanındaki köle kadın, güneşin oktan ışıklarını yeryüzünün üstünden çektiğini ve artık ıssız kaleye dönmelerinin zamanı geldiğini söyledi. Hevesleri yarım kalan iki genç çaresiz ayrıldılar.

Leandros Hero'dan ayrıldıktan sonra yaşadığı kent olan Aydos'a dönmek üzere arkadaşları ile birlikte yola çıktı. Leandros ve arkadaşları şehirlerine gelince herkes dağılarak evine gitti. Fakat Leandros sahilde bir kayanın üzerine oturarak karşı kıyıda bulunan sevgilisi Hero'yu düşünmeye devam etti.

Hero da ıssız kalesine varmış, dışarıdaki havayı gözetliyordu. Bu sırada birden korkunç bir fırtına çıkararak deniz kudurmaya, sanki dipten bir devin itişiyile harekete geçiyormuş gibi büyüyerek kıyıya koşan dalgalar yalçın kayaları dövmeye başladı. Hero bu kasvetli havada yolculuk edenleri koruması için Afrodit'ye bir kandil yakılmasını isteyerek köle kadına kalenin uygun bir yerine koymasını söyledi. Bu sırada denizde esen rüzgar kandilini ışığını iyice parlatarak gürleştirdi.

Odysseus'u konu alan bir mozaik.

Tam bu sırada dışarıdan bir uğultu yükseldi. Genç bir adamın sesini andıran bu ses, denizden geliyordu. Hemen pencereye koşan Hero ile köle kadın, denizde yüzmekte olan genç bir adam gördüler. Hırçın dalgalarla boğuşarak yol alan genç adam, kaleye doğru yüzüyordu. Az sonra genç adam sahile geldikten sonra ayağa kalktı ve kalenin dibindeki taşları hızla tırmanmaya başladı. Hero ile köle kadın, bu gencin kaleye geldiğini anlamakta güçlük çekmediler. Az sonra kale kapısında beliren genç soğuktan tir tir titriyordu. Köle kadın onu hemen içeri alarak Hero'nun odasına götürdü. Köle kadın bir yandan dalgaların arasından çıkıp gelen bu tanrı misafirini ısıtıp kurularken, bir yanda da gecenin bu saatinde dalgaların içinde ne işi olduğunu öğrenmeye çalışıyordu. Leandros ise kendisinin denizin kollarına atan aşk ateşi olduğunu söyledi, ancak kimi sevdiğini söylemekte tereddüt etti. Bunun üzerine Hero, oğlanın bu tavrından alınarak kimi sevdiğini gizlemesinin yakışıksız bir davranış olduğunu söyledi. Köle kadın,

Leandros'un utangaç biri olduğunu anlayınca, onu rahatlatmak için gerçekten içinde sevgi varsa, bu sevginin de karşılığını olduğunu, evlenmeleri için bir engel olmadığını söyledi. İki kadının tavırlarından rahatlayan Leandros da, Hero'ya olan aşkını itiraf etti.

O günden sonra Hero ile Leandros, birbirlerine deli gibi aşık oldular. Her gece güneş battığında Hero, kandili kalenin burçlarına koyuyor, Leandros da boğazın azgın dalgalarıyla boğuşarak sevgisinin kollarına koşuyordu. Böylece ilkbahar ve yaz geçti. Artık havalar iyice soğumaya, deniz daha bir hırçınlaşmaya, kışın soğuk rüzgarları kale burçlarını dövmeye başladı. Bu durum Hero'yu çok üzüyor, genç kız günden güne daha çok içine kapanıyordu. Zira kışın gelmesi ile birlikte artık Leandros boğazı yüzerek geçemeyecekti. Bu da kış bitimine kadar sevgilisini göremeyeceği anlamına geliyordu genç kızın. Genç kız, azgın dalgalara sevgilisini kurban vermek istemediğinden içi kan ağlayarak Leandros'un bahara kadar artık kaleye gelmemesini istedi. Sevgilisini üzmemek istemeyen Leandros ise gönlü hiç razı olmadığı halde onun bu isteğini yerine getireceğine söz verdi. Ancak kızıdan da artık kalenin burçlarında kandil yakmamasını istedi.

Ertesi gün tekrar, sahildeki kayalığa gelip kaleyi izleyen Leandros, kalenin burcunda yanan ışığı gördü. Bu, sevgilisinin kendisini kaleye çağırdığı anlamına geliyordu. Aşk tanrıçası Afrodite, genç delikanlının gönlüne öyle kavurucu bir aşk ateşi düşürmüştü ki; ne kuduran deniz, ne kayaları parçalayan rüzgar, sevgilisinin özlemiyle yanıp tutuşan genç delikanlının umurunda değildi. Leandros tam karşı kıyıya yüzmeyi düşünürken, kandilin ışıkları birden söndü. Bunun üzerine kederler içinde harap olan Leandros bir balıkçı kulübesine giderek Hero'ya bir mektup yazdı ve bu mektubu sevgilisine vermesi için balıkçıya emanet etti.

Ertesi gün karşı kıyıya giden balıkçı söylendiği gibi Leandros'un mektubunu Hero'ya verdi. Bu mektupta Leandros, kaban rüzgarlara, yükselen dalgalara rağmen

kendisinden ayrı kalmanın ne kadar zor geldiğini anlatarak Hero'ya olan sonsuz sevgisini dile getiriyordu. Kız ise bu sevgi dolu sözler karşısında artık daha fazla dayanma gücü kalmadığını, bir an evvel Leandros'u görmek için can attığını bildirine bir mektup yazarak balıkçıya verdi.

Leandros balıkçının sevgilisinden mektup getirdiğini öğrenince, ne yapacağı bilemedi. Sabırsızlıkla mektubu açıp Hero'nun aşk dolu sözlerini adeta içine çekti. Sevgilisinin kendisini görmek için nasıl katlanılmaz bir özlemle olduğunu gören Leandros hiçbir şeyi aklına getirmeksizin doğruca dalgaların içine attı kendini... Dalgalar o kadar büyük, rüzgar o kadar şiddetli idi ki, bu koşullarda yüzerken karşı kıyıya geçmenin imkanı yoktu. Ama hiçbir şey umurunda değildi Leandros'un. Afrodit'nin isteği olan o aşk için gerekirse bu dalgaların içinde boğulup gitmeyi bile göze almıştı. Leandros bu düşüncelerle karşı kıyıya yüzerken, bir aralık Hero'nun kale burcunda yaktığı kandil, rüzgarın etkisiyle söndü. Kandilin sönmesi ile hırçın dalgaların arasında yolunu kaybeden Leandros umutsuzca yüzmeye devam etti. Bu sırada hava daha da sertleşmiş, sert kasırgalar denizi beşik gibi sallamaya başlamıştı.

Zaman geçtikçe Hero, geciken sevgilisi için iyice kaygılanmaya başladı. Köle kadın rahibenin ne kadar üzüлүp heder olduğunu görünce onu zorla yerine yatırdı. Rahibeyi uyuttuktan sonra ise kendisi yattı. Ne var ki, rahibenin gözüne bir damla bile uyku girmemişti. Köle kadın, rahibenin derin uykulara daldığını düşündüğünden kendisi de gönül rahatlığı ile uykunun kollarına daldı. Fakat aradan bir süre geçip uyandığında, rahibenin yatağında olmadığını gördü. Korku içinde kalenin her yerini didik didik aradı, fakat rahibe hiçbir yerde yoktu. En son kalenin üzerine çıktığında burçlardan aşağıya baktı ve bir kayanın üzerinde duran rahibenin tülünü gördü. Hemen sahile inen kadın, burada Helo'nun cansız bedeni ile karşılaştı. Hero, köle kadın uyuduktan sonra dayanamayarak deniz kıyısına inmiş ve

sevgilisinin cansız bedeniyle karşılaşınca, onun üzerine kapanarak canına kıymıştı.

Ertesi gün iki aşığın boğazın sularında can verdiğini ğrenen Sestos halkı, deniz kıyısına giderek ellerindeki çiçekleri denize bıraktılar ve sonra da iki aşığın naaşlarını bir mezara koydular. Böylece Afrodite, iki aşığı sonsuza dek ayrılmamacasına toprağın altında bir araya getirmiş oldu.

Afrodite Heykelleri

Arkeoloji tarihinde güzellik ve aşk tanrıçası Afrodit, çok sayıda heykele konu olmuştur. Bunda şüphesiz Afrodit'nin güzellik tanrıçası olması ve heykelcilik için iyi bir tema teşkil etmesinin büyük önemi vardır.

Denizin köpüklerinden doğan Afrodit, heykellerde çoğunlukla bir deniz kaplumbağasının kabuğuna basarak köpüklerin arasından çıktığı haliyle betimlenmiştir. Yüzü genellikle parlak ve oldukça çekici bir güzelliktedir. Gözleri büyüktür ve şefkatli bir bakışı vardır.

Aprodite heykellerde çıplak tasvir edildiği gibi giyinik olarak da tasvir edilmiştir. Giyinik olduğu heykellerde, üzerinde ihtişamlı tanrıça elbiseleri vardır. Bilezikler, küpeler, kolyeler ve envai çeşit takısı her zaman vardır; beli kemerlidir. Zaman perileri Hora'lar yanı başındadır ve tanrıçanın aynasını taşırlar. Afrodit de Hera ya da Artemis gibi kuğu kuşlarının çektiği tanrı arabasına (şar) biner. Bitkilerden mersin ağacı, haşhaş, elma, nar, gl ile simgelenirken hayvanlardan teke, koç, erkek tavşan, serçe, kuğu kuşu ve güvercinler, Aşk tanrıçasının sembolleridir.

Afrodite'in en meşhur heykeli M.Ö. 350-300 yıllarında heykeltıraş Praksiteles tarafından yapılan, çıplak Afrodit heykeli olarak da bilinen Knidos heykelidir. Bu heykelde aşk tanrıçası Afrodit çıplak olarak tasvir edilmiştir.

Kos kentinin Praksiteles'den Afrodit tapınağı için heykel istemesi zerine Knidoslular da sanatçıdan bir heykel istemişler, bunun zerine Praksiteles Afrodit'nin biri çıplak, biri giyinik olmak üzere iki heykelini yapmıştır. Bu heykellerden çıplak olanı, sonradan büyük bir ne kavuşmuştur. Heykelin yapıldığı tarihlerde Knidos oldukça gelişmiş bir refah kentidir. Ancak M.Ö. 3. yüzyıldan sonra maddi olarak sıkıntıya düşen kentten, Bithynia kralı Nikomedes borçları karşılığında bu heykeli istemiş olmasına rağmen Knidoslular buna yanaşmamıştır.

Ayrıca günümüze kopyaları kalan çok sayıda Afrodit heykeli bulunmaktadır. Bunlardan Afrodit'nin doğuşunu tasvir eden Ludovisi kabartması M.Ö. 470-460 yapılmıştır. Halen Roma müzesinde bulunmaktadır. Ünlü heykeltıraş Polykleitas tarafından M.Ö. 460-420 yıllarında yapılan Venüs Genetrix'in, Paris Louvre Müzesi ve Napoli Müzesi'nde Roma dönemine ait kopyaları mevcuttur. Capualı Lysippos tarafından M. Ö. 320-380 yıllarında yapılan Caputol Afroditisi, Roma Therme müzesi bulunmaktadır. Yine Helenistik çağ heykelticilik üslubuyla M.Ö. 200 yıllarında yapılan Melos Aproditesi de Paris Louvre Müzesi'nde yer almaktadır.

Afrodit Tapınakları

Aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit, adına başta Aphrodisias olmak üzere, Suriye, Kıbrıs ve daha pek çok yerde tapınak inşa edilmiştir. Bu tapınaklardan en bilineni Antik çağda Aphrodisias adıyla bilinen antik kentteki tapınaktır. Antikite tarihinde Aphrodisias, bazı yerlerde Afrodit adına kurulan kentlerin ortak adı olarak geçer. Ancak bu kentlerin hangisi olduğu ve bugüne ne gibi kalıntılar bıraktığı belirsizdir.

Aphrodisias adlı kentlerin en ünlüsü, Anadolu'nun güneybatısında, eski Karia bölgesinde, Aydın Karacasu ilçesine bağlı Geyre köyünün bulunduğu kenttir. Burada antik çağa ilişkin önemli kalıntılar olduğu keşfedildikten sonra arkeolojik kazılar başlatılmış bu yüzden Geyre köyü taşınmıştır.

M.Ö. 5. yüzyılda kurulan Aphrodisias, Roma İmparatorluğu döneminde oldukça gelişmiş bir kentti. Kent, M.Ö.1. yüzyıl ile M.S. 5. yüzyıllar arasında, altı yüz yıllık dönemde, başta heykelticilik olmak üzere çok çeşitli sanatların merkezi haline gelmiştir. Burada inşa edilen Afrodit tapınağında yapılan törenler, bütün bölgede ün salmıştır.

Aphrodisias kenti, deprem kuşağında bulunan bir kent olması nedeniyle, tarihler boyu çok sayıda deprem görmüş ve bu depremler kentin dokusuna zarar vermiştir. Özellikle 4. ve 7. yüzyılda burada yaşanan büyük depremlerin, kentin

arkeolojik yapısını ciddi bir şekilde tahrip ettiği bilinmektedir. Öte yandan 4. yüzyılda yaşanan bir deprem, Afrodissias'ın bulunduğu bölgedeki nehrin yatağını değiştirerek, kentin bazı bölümlerinin su baskınlarına maruz kalmasına yol açmıştır. Bu su baskınlarıyla mücadele etmek için inşa edilen kanalların kalıntılarına bugün de hala rastlanmaktadır.

7. yüzyılda yaşanan büyük deprem ise Aphrodisias'ta büyük yıkıma neden olarak kentin viran olmasına sebep olmuştur. Bu depremden sonra Aphrodisias'ın görkemli dönemi kapanmış ve kent bakımsız ve metruk bir görünüm kazanmıştır. Aphrodisias'ın antik dönemlerinden kalan kalıntıların bir bölümü, Geyre köyünün altında kalarak toprakla örtülmüştür.

20. yüzyılda yaşanan bir depremde köyün bir kısmının tahliye edilmesi ve tahliye edilen yerleşim yerlerinin altından arkeolojik eser ve kalıntıların çıkması, Aphrodisias kentine olan ilgiyi yeniden artırmıştır. 1960 yılında başlayan arkeolojik çalışmalar ve deprem riski nedeniyle Geyre köyü bugün bulunduğu yere aşınmıştır.

Aphrodisias kenti, 7. yüzyıldan itibaren Afrodissias ismini terk ederek Hristiyanlığın etkisiyle Stavropolis (Haç kenti) ismini almıştır. Doğu Roma İmparatorluğu devrinde, bölge antik çağ Karya'sına göre daha iç bölgelerde bulunmasına karşın, Karia ismi ile anılmaya başlamıştır. 1260 yılından sonra bölgenin Türklerin eline geçmesinden sonra Karia ismi dönüştürölerek Geyre biçiminde Türkçeye yerleşmiştir.

Aphrodisias kentinde bulunan Afrodit tapınağındaki, Afrodit heykelinin bir kolu ileri doğu doğru uzanmıştır ve üzerinde uzun bir elbise vardır. Bu elbisenin şeridinin üzeri, oyma kabartmalarla kaplanmıştır. Bu heykelin etrafında, güneş tanrıçası, ay tanrıçası ve üç şükran duası vardır. Afrodit üç "Cupid" balık kuyruğuna sahip keçi üstünde oturur. İbadet amacıyla yapılan putların çeşitli kopyaları üstünde semboller yer alır.

Afrodit tapınağı, M.S. 5. yüzyılın sonunda, kentin Hıristiyanlaşmasıyla birlikte kiliseye dönüştürülmüştür. Tapınağın kısa yanlardaki sütunları, uzun yanlara eklenerek ve sella kısmı ortadan kaldırılarak üç nefli bir plan ortaya çıkmıştır. Etrafı duvarlarla çevrilen kilisenin, batısına 'narteks' denilen giriş, doğusuna ise yuvarlak mihrap (apsis) kısmı inşa edilmiştir. Mihrabın içinde ise ayin korosuna ayrılan merdivenler yer almaktadır. Yarım ve yuvarlak biçimdeki mihrabın eğri tonozunun içinde, bazı duvar resimleri bulunmaktadır. Bu ikonaların merkezinde, Cebrail ve Mikhail meleklerinin arasında duran İsa ve Meryem yer almaktadır. Ayrıca aynı yerde on altı adet ikon vardır. Tapınak, kiliseye dönüştürüldükten sonra kilisenin içi ve bahçe kısmına mezarlar yapılmıştır. Mezarların inşa edilmesi sırasında tapınak döneminden kalma birçok arkeolojik kalıntı zarar görmüştür. Bu kilise 11. yüzyıla kadar ibadete açık kalmıştır. Ancak depremlerin etkisi ile kilisenin zarar görmesi ve zamanla terk edilmesi sonucu, kilise metruk bir hale bürünmüştür.

Herodotos tarihine göre ise Afrodit adına inşa edilen tapınakların en eskisi Askalon'daki (Suriye) Afrodit Tapınağı'dır. Daha sonra Kıbrıs'ta inşa edilen Afrodit tapınağı, bu tapınak model alınarak yapılmıştır. Yine Kythere'deki Afrodit tapınağı da Askalon'dan gelen Fenikeliler tarafından yapılmıştır.

Yunanlı ünlü gezgin ve tarihçi Herodotos, Herodotos Tarihi 1. kitap'ta Afrodit tapınağından söz ederken Babillilerin "yüz kızartıcı" olarak nitelenen tapınak fahişeliği geleneğini ve tapınakta icra edilen ritüellerini şöyle dile getirmektedir:

"Babillilerin en yüz kızartıcı adetleri de şudur. Her kadın ömründe bir kez, Afrodit tapınağında oturmalı ve kendini yabancı birisine vermelidir. Parasına güvenen ve kalabalığa karışmak istemeyen kadınlar, tapınağın yanına kadar araba ile giderler ve peşlerinde bir sürü hizmetçi bulunduğu halde beklerler. Ama çoğunluk için şöyle olur: Afrodit duvarları içerisinde, başları kurdele ile çatılmış birçok kadın oturur;

kimileri gider, yenileri gelir; yerler gerili iplerle bölünmüştür; yabancılar önlerinde dolaşır, istediklerini seçerler. Bu duvarlar içerisine girip oturan kadın, bir yabancı gelip de, tapınağın dışında onunla çiftleşmek için dizleri üzerine bir para atmadıkça evine dönemez; parayı atarken aynen şunları söylemek zorundadır: “Senin şahsında tanrıça Mylitta’yı çağırıyorum”. Mylitta, Afrodit’nin Asurcasıdır. Kaç para verdiği önemli değildir; kadının kabul etmemesi korkusu yoktur; din bunu yasak etmiştir, çünkü bu para kutsal olur. Kadın, kendisine ilk para atanın peşinden gider ve kim olursa olsun geri çevirmez. Birleşmeden sonra, kadın, tanrıçanın gönlünü yapmış olarak, evine döner ve bundan sonra ona ne verseniz, artık bir daha baştan çıkaramazsınız. Yaradılışın güzel bir yüz ve güzel bir endam vermiş olduğu kızlar çabuk dönerler evlerine; ama öyle olmayanlar, yasanın gereğini yerine getiremedikleri için, tapınakta uzun süre beklerler, üç dört yıl bekleyenleri olur. Kıbrıs adasının kimi yerlerinde de buna benzer bir adet vardır.”

Ayrıca Herodotos, Memphis’li Proteus’un, Hephaistos Tapınağı’nın güneyine düşen kutsal mahallesinden de söz eder. Bu mahalleye Tyrliler Mahallesi adı verilmiştir. Burada Yabancı Afrodit Tapınağı denilen bir tapınak vardır. Bu tapınağın, Tyndareos kızı Helene adına kurulduğu tahmin edilmektedir.

- SON -